

Studie byla spolufinancována Evropskou unií  
(SROP, opatření 5.2 TP RPS)

---

## „STUDIE VEŘEJNÁ PODPORA V OBLASTI STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ V LETECH 2007-2013“

Ministerstvo pro místní rozvoj  
Odbor evropských fondů



Březen 2007

---

Zpracovatel

**PBA Group**  
Prague-Brussels Advisory Group

s podporou partnera



euromanagers

## Obsah STUDIE:

I.	SHRNUTÍ (EXECUTIVE SUMMARY)	4
1.	Zadání studie	4
2.	Vysvětlení struktury studie a hlavní rysy jejího členění	4
3.	Doporučení pro řídicí orgány	5
	a) Základní obecná doporučení (kapitoly II a III)	6
	b) Doporučení pro eliminaci rizik (kapitola IV)	6
	c) Věcná doporučení (kapitola VI)	7
4.	Závěry pro zadavatele a pro řídicí orgány	8
II.	PROCESNÍ PRAVIDLA POSKYTOVÁNÍ VEŘEJNÉ PODPORY	10
1.	Definice veřejné podpory a role orgánů dozoru	10
	a) Výklad pojmu	10
	b) Úloha orgánů dozoru	12
2.	Pravidla veřejné podpory ve fondech EU	13
3.	Povinnosti poskytovatele podpory	13
	a) Tvorba oblastí intervencí (podpory) a definování podmínek čerpání	13
	b) Podmínky pro poskytování podpory (proces schvalování)	15
	c) Změny již schválených schémat podpor	17
	d) Poskytování podpory v rámci blokových výjimek	17
	e) Specifická pravidla pro poskytování podpory de minimis	18
4.	Rozbor procesu implementace	18
	a) Vyhlašování programu podpor	18
	b) Posuzování individuálního projektu	19
III.	VĚCNÉ VYMEZENÍ PRAVIDEL VEŘEJNÉ PODPORY	24
1.	Základní popis právního rámce dle smlouvy ES	24
2.	Právní předpisy upravující jednotlivé kategorie veřejné podpory	25
	Aktuální stav právní úpravy	25
3.	Definice některých pojmů a tabulky věcného vymezení výjimek	27
	De minimis (nařízení 1998/2006)	31
	Vzdělávání (nařízení 68/2001, 363/2004)	34
	Zaměstnanost (nařízení 2204/2002)	36
	Vnitrostátní regionální investiční podpora (nařízení 1628/2006)	38

Regionální podpora (2006/C 54/08)	40
Životní prostředí (2001/C 37/03)	43
Výzkum, vývoj a inovace (2006/C 323/01)	46
Malé a střední podniky - investice do rizikového kapitálu (2006/C 194/02)	51
Doprava po železnici, silnici a vodních cestách (nařízení 1107/70)	54
Doprava po železnici, silnici a vodních cestách (nařízení Rady 1191/69)	55
Doprava – financování regionálních letišť (2005/C 312/01)	57
<b>IV. RIZIKA A KONTROLNÍ MECHANISMY</b>	<b>59</b>
1. Důsledky nedodržení pravidel veřejné podpory	59
2. Kontrolní mechanismy	59
a) <i>Vhodné kontrolní mechanismy v rámci schvalování projektů VP</i>	59
b) <i>Vztah poskytovatele podpory a žadatele</i>	61
c) <i>Kontrola ze strany orgánů dozoru (Evropské komise)</i>	63
<b>V. INTERPRETACE POJMŮ A PŘÍKLADY VEŘEJNÉ PODPORY</b>	<b>64</b>
1. Aplikace pravidla de minimis	64
2. Výklad definice malých a středních podniků (MSP)	67
a) <i>Případ nezávislého podniku</i>	68
b) <i>Případ partnerských společností</i>	69
c) <i>Případ propojených podniků</i>	70
3. Zákaz podpory na vývoz	70
a) <i>Zákaz podpory na vývoz v rozhodnutích Evropské komise</i>	71
b) <i>Aktivity nespádajících pod zákaz veřejné podpory na vývoz</i>	72
4. Způsobilé výdaje: provozní v. investiční náklady	73
a) <i>Investiční náklady</i>	73
b) <i>Provozní náklady</i>	73
5. Cestovní ruch a volnočasové aktivity	75
a) <i>Kulturní památka</i>	75
b) <i>Turistická atrakce</i>	76
c) <i>Volnočasové aktivity</i>	76
6. Internet	77
7. Doprava	79
a) <i>Specifika sektoru dopravy</i>	79
b) <i>Modernizace vozového parku veřejné dopravy</i>	80
c) <i>Financování letišť</i>	82

VI. VEŘEJNÁ PODPORA V OPERAČNÍCH PROGRAMECH	85
1. Filosofie hodnocení operačních programů	85
2. Doporučení řídicím orgánům	87
3. Vysvětlivky k tabulkám	87
4. Používané zkratky	88
Podnikání a inovace	90
Doprava	96
Lidské zdroje a zaměstnanost	98
Vzdělávání pro konkurenceschopnost	102
Výzkum a vývoj pro inovace	106
Životní prostředí	109
Integrovaný operační program	115
ROP NUTS 2 – Moravskoslezsko	119
ROP NUTS 2 – Jihozápad	123
ROP NUTS II – Střední Čechy	128
ROP NUTS 2 – Střední Morava	132
ROP NUTS II - Severozápad	135
ROP NUTS 2 – Jihovýchod	140
ROP NUTS 2 – Severovýchod	145
Praha – Adaptabilita	150
Praha – Konkurenceschopnost	154

**Poznámka:** V celé studii bude užíván termín « veřejná podpora » (případně zkratka VP) v souladu se zadávací dokumentací a terminologií používanou ÚOHS. V českých překladech právních předpisů EU a v praxi Komise se užívá termín „státní pomoc“, který je zde synonymem k pojmu „veřejná podpora“.

## I. SHRUTÍ (EXECUTIVE SUMMARY)

Základním cílem studie je zpracování dokumentu, který pomůže eliminovat rizika poskytnutí zakázané veřejné podpory v systému strukturálních fondů a fondů soudržnosti na období 2007-2013 (pro účely této studie dále jen fondy EU), a to zejména prostřednictvím zvýšení informovanosti o pravidlech veřejné podpory s důrazem na jejich správnou aplikaci v praxi.

### 1. Zadání studie

Očekávaným výsledkem má být materiál, popisující problematiku veřejné podpory, zejména s ohledem na financování projektů ze strukturálních fondů EU v rámci jednotlivých operačních programů (OP). Vytvořená studie se bude zabývat zejména zakotvením institutu veřejné podpory v právu Evropského společenství, důkladně popíše změny oproti předcházejícímu období a z nich vyplývající povinnosti pro členský stát, roli Evropské komise (EK), Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) a řídicích orgánů OP. Popsány mají být dále mechanismy schvalování, jejich časové rozpětí, a zejména kontrola a dodržování pravidel veřejné podpory včetně případných sankcí za poskytnutí nezákonné veřejné podpory. Má obsahovat také příklady aplikace veřejné podpory na konkrétních modelech.

Zhotovitel má navrhnout nastavení budoucích principů poskytování veřejné podpory v rámci strukturálních fondů v ČR, a to jak z pohledu obecného, tak i z pohledu konkrétní aplikace, včetně optimálního rozdělení rizik. Poté rovněž uvést konkrétní příklady aplikace pravidel veřejné podpory v prioritních osách jednotlivých OP včetně konkrétního postupu vedoucího k vytvoření systému především ke sdílení odpovědnosti poskytovatele veřejné podpory s ohledem na strukturu implementace OP.

Studie má obsahovat konkrétní popis vazby rozhodování o veřejné podpoře a možnosti reálně vyplácet prostředky projektům. Do studie má zhotovitel dále zahrnout vazby tohoto rozhodování na pravidlo N+3 a N+2 a postupy pro podávání odvolání proti rozhodnutí Evropské komise při blokování prostředků v souvislosti s veřejnou podporou.

### 2. Vysvětlení struktury studie a hlavní rysy jejího členění

Tato studie navazuje na „Analýzu současného stavu“ aplikace pravidel veřejné podpory v rámci strukturálních fondů EU z prosince 2006. Podle zadání by měla plnit metodickou funkci a být informačním zázemím pro dotčené subjekty účastníci se procesu čerpání fondů EU v ČR.

Struktura studie přesně odpovídá nabídce, kterou zpracovatel předložil zadavateli (soulad zadání a nabídky je řešen v tzv. zprávě o završení druhé fáze projektu, která je určena výhradně pro zadavatele).

[Kapitola I](#) je úvodní, obsahuje zadání a strukturu studie, uvádí doporučení pro řídicí orgány a závěry pro zadavatele.

[Kapitola II](#) je věnována procesním pravidlům veřejné podpory. Může sloužit jako vodítko pro řídicí orgány, jak postupovat, aby tato pravidla byla v praxi důsledně dodržována. Popsán je například mechanismus udělení a aplikace výjimky ze zákazu veřejné podpory (schválení veřejné podpory), včetně role kompetentních orgánů (EK, ÚOHS) a ostatních účastníků implementace a příjemců podpory.

[Kapitola III](#) pokrývá věcný obsah pravidel veřejné podpory. Jejím jádrem je popis jednotlivých výjimek ze zákazu veřejné podpory, který byl včleněn do přehledných tabulek (práce s nimi ovšem právní předpisy nahradit nemůže).

[Kapitola IV](#) je zaměřena na rizika a kontrolní mechanismy spojené s aplikací pravidel veřejné podpory. Obsahuje základní informace, které by subjekty posuzující veřejnou podporu měly znát (tj. jde o určité expertní minimum).

[Kapitola V](#) ilustruje aplikaci pravidel veřejné podpory v problematických oblastech a pokouší se uvést i praktické příklady. Ukazuje jak důležité je správné posouzení (zjištění) existence veřejné podpory a následně případné přidělení vhodné výjimky ze zákazu veřejné podpory. Příklady jsou ovšem jen hypotetické a neměly by být proto považovány za absolutní výklad (tj. projekty v praxi mají vždy své specifické charakteristiky, které mohou vést i k jiným závěrům než je uvedeno v příkladech).

[Kapitola VI](#) nabízí přehled jednotlivých oblastí podpory operačních programů s uvedením informace, zda se jedná o veřejnou podporu, a v případě, že ano, jaká pravidla se aplikují. Z důvodu přehlednosti jsou hlavním používaným nástrojem tabulky a komentář (jedna tabulka odpovídá jednomu operačnímu programu). Jedná se vždy jen o odborný názor zpracovatele (nikoliv tedy závazný), přičemž vyznění a úplnost této kapitoly jsou silně podmíněny dostupností informací od řídicích orgánů.

### **3. Doporučení pro řídicí orgány**

Podle názoru zpracovatele mohou kapitoly II, III, IV a V výhledově sloužit jako pomocný manuál pro řídicí orgány v rámci procesu implementace.

Naproti tomu kapitoly I a VI (spolu s úvodní Analýzou) jsou využitelné jen jednorázově jako podklad pro formulaci kroků řídicích orgánů k zabezpečení souladu operačních programů s pravidly veřejné podpory. Významnou funkcí kapitoly VI je posouzení případných rizik v systému nastavení veřejné podpory v rámci fondů EU pro období 2007-2013. Východiska tohoto posouzení byla obsažena ve zmiňované analýze ke studii.

Níže je pak formulován soubor doporučení pro řídicí orgány, které jsou odpovědné za poskytování podpory. Členění souboru doporučení odpovídá struktuře studie, takže do určité míry jde i o hlavní body jednotlivých kapitol.

*a) Základní obecná doporučení (kapitoly II a III)*

Mimořádnou pozornost je třeba věnovat zařazení jednotlivých oblastí intervencí či jednotlivých aktivit pod kvalifikaci veřejné podpory. V současné době bývá možnost udělení veřejné podpory podceňována.

Mění se podmínky pro fungování řady sektorů způsobují, že veřejná podpora může být přítomna i v sektorech, které byly dříve vyloučeny z tržního prostředí a běžně financovány státem bez jakékoliv kontroly. Jedná se o sektory jako je školství, sociální služby, zdravotnická zařízení, výstavba dopravní infrastruktury, poskytování internetu, apod.

Existenci veřejné podpory je nutné zkoumat u příjemců podpory nezávisle na jejich právní subjektivitě. Podstatný je typ aktivity, který má být z fondů EU financován.

Posuzování existence veřejné podpory musí být zaměřeno na zjišťování, zda příjemce podpory získává ekonomickou výhodu (podpora snižuje náklady, které by jinak příjemce musel normálně vynaložit), zda podpora je selektivní (zvýhodňuje určité subjekty nebo produkci zboží či služeb) a má schopnost narušit hospodářskou soutěž. Rovněž je nutné zkoumat zda je dotčen obchod mezi členskými státy EU.

V případě poskytnutí veřejné podpory musí být v souladu s příslušnými podmínkami aplikována výjimka ze zákazu veřejné podpory. K tomu je třeba zejména správně identifikovat způsobilé výdaje, neporušit pravidla kumulace a nepřekročit přípustnou výši podpory.

Nespadá-li podpora do kategorie de minimis nebo není-li možné využít blokovou výjimku, je nezbytné před poskytnutím podpory provést notifikaci Evropské komisi.

*b) Doporučení pro eliminaci rizik (kapitola IV)*

Velmi žádoucí je vyhnout se poskytování problematických podpor. Podpora by měla být poskytována jen tehdy, je-li zřejmý její soulad s pravidly EU. V případě pochybností je nutné se obrátit na orgány dozoru (ÚOHS, EK). Pochybnosti se mohou týkat procesních i věcných stránek.

Velmi účelné je stanovení vnitřních postupů. Zabezpečování kontroly by nemělo být pro řídicí orgán umělým jednorázovým počinem, ale otázkou systémového přístupu. Přiřazení odpovědnosti a stanovení konkrétních úkolů (zejména při hodnocení projektů) by mělo být předmětem písemné dokumentace, která se váže k implementaci příslušných intervencí fondů EU.

Vzájemná komunikace mezi řídicími orgány a žadateli (výzvy, žádosti o podporu apod.) by měla obsahovat informace o problematice veřejné podpory. Žadatel musí být vždy informován, že veřejnou podporu získává a na základě jakých pravidel.

Vzhledem k tomu, že největší rizika poskytnutí zakázané veřejné podpory vznikají v důsledku neznalosti (poskytovatel si neuvědomuje poskytnutí veřejné podpory, opomine notifikaci, chybně nastaví podmínky jejího poskytnutí apod.), je nezbytné zlepšovat příslušné znalosti přístupem k novými informacím a školením.

### *c) Věcná doporučení (kapitola VI)*

U každé oblasti podpory by mělo být patrné, zda zakládá či nezakládá veřejnou podporu, a pokud ano, jaká výjimka ze zákazu veřejné podpory (bloková či jiná) bude aplikována. Tyto přehledy sice již není povinné uvádět do operačních programů, nicméně zájmem řídicích orgánů by mělo být, aby tyto informace měly jasně a přehledně zpracované. Zpracovatel považuje za žádoucí, aby byly detailně propracovány v rámci prováděcí dokumentace k operačním programům.

Rovněž u oblastí intervencí, které veřejnou podporu a priori nezakládají, by měla být věnována pozornost tomu, aby podmínky udělení podpory byly vždy definovány způsobem, že poskytnutí veřejné podpory bude vyloučeno za všech okolností (tedy i teoreticky). Umožní to zjednodušit celý proces administrace dané intervence.

Více pozornosti by mělo být věnováno typům příjemců podpory a trhu, na kterém se pohybují. Zpracovatel se domnívá, že řídicí orgány by si měly zpracovat analýzy, které jim ukáží, zda a jak která intervence může ovlivnit konkurenční prostředí. Pomůže to správnému posouzení existence veřejné podpory i zhodnocení jejího přínosu pro naplnění cíle intervence.

Problém aplikace výjimek (respektive pravidel veřejné podpory) by měl být řešen na odpovídající úrovni, tj. dle typu financovaných aktivit. V praxi je možné doporučit, aby vhodná pravidla byla ustanovena v závislosti na charakteru oblasti podpory na co nejvyšší možné úrovni (nejvyšší úroveň je prioritní osa, nejnižší individuální projekt). Z pohledu narušení hospodářské soutěže (a tedy i pohledu Evropské komise) je více přijatelný plošný komplexní program podpory než individuální projekt.

Při zjišťování existence veřejné podpory a současně i při aplikaci výjimek ze zákazu veřejné podpory je přínosné více vycházet z výkladu ustálené praxe Evropské komise, případně Evropského soudního dvora. Prosté studium textu jednotlivých nařízení a pokynů Evropské komise k výjimkám ze zákazu veřejné podpory nemusí být postačující. Omezí se tím pochybení na straně řídicích orgánů.



Součástí úvah o aplikaci pravidel veřejné podpory by měla být také jejich administrace. Není žádoucí, aby posuzování projektů probíhalo na ad hoc bázi.

Vhodné je zajišťovat soulad s pravidly veřejné podpory na co nejvyšší úrovni implementace (níže delegovat odpovědnosti jen nezbytně nutné – to znamená nenechávat problematické projekty na nižší články řízení, například municipality apod.). Snižuje se tím riziko pochybení.

Zpracovatel nevidí (mimo případů, kde je to nevyhnutelné) jako žádoucí aplikaci většího počtu výjimek u jediné oblasti intervence s tím, že jejich volba bude provedena operativně dle typu projektu.

U intervencí zakládajících veřejnou podporu by se měly upřednostnit ty výjimky, které jsou z pohledu schvalování administrativně méně náročné (tzv. blokové výjimky). Řídící orgány by se tím vyhnuly procesu notifikace.

Kde je to možné, používat pravidlo de minimis.

#### **4. Závěry pro zadavatele a pro řídicí orgány**

Zpracování studie probíhá v době, kdy soulad operačních programů s pravidly veřejné podpory je teprve zajišťován. Míra pokroku se mezi jednotlivými programy liší. Některé řídicí orgány mají přesnou představu jaká pravidla budou aplikovat a v současné době řeší jen sporné otázky, týkající se například bližšího výkladu těchto pravidel. Jiné řídicí orgány jsou naopak ve fázi, kdy si teprve ujasňují, jaká pravidla veřejné podpory mají a chtějí skutečně aplikovat. Není náhodou, že druhou množinu tvoří zpravidla ty subjekty, které se budou účastnit procesu čerpání z fondů EU poprvé.

Navzdory rozdílnému stavu prací nelze říci, že by zpracování problematiky veřejné podpory bylo v prodlení. Situace však není optimální a měly by být učiněny kroky k jejímu rychlému zlepšení.

Nelze vyloučit, že nevyjasněné otázky kolem aplikace pravidel veřejné podpory mohou mít nepříímý vliv na projednávání operačních programů s Evropskou komisí.

Zpracovatel se domnívá, že studie může být užitečnou pomůckou pro všechny řídicí orgány, neboť jim poskytne alternativní a nezávislý pohled na jejich hodnocení intervencí z pohledu veřejné podpory. V tomto směru je klíčová kapitola VI studie.

S ohledem na skutečnost, že se v řadě operačních programů objevují stejné typy intervencí (nejvíce je to patrné mezi regionálními operačními programy – například regionální letiště, modernizace vozového parku regionální dopravy apod.),

zpracovatel navrhuje v těchto oblastech posílit koordinaci při řešení problematických otázek.

Konečně je nutné si uvědomit, že problematika veřejné podpory musí být jedním z určujících (a velmi důležitých) hledisek i pro další implementaci operační programů (jdoucí nad rámec dopracování prováděcích dokumentů). Určením typu pravidel veřejné podpory vše nekončí, ale spíše začíná – obsah pravidel je třeba promítnout do podmínek čerpání (způsobilé výdaje, přípustná míra intenzity podpory, apod.).

V relevantních případech je nezbytné připravit se na obtížný proces notifikace.

#### Přehled úkolů pro řídicí orgány:

Dokončit proces kvalifikace jednotlivých intervencí přiřazením vhodných pravidel veřejné podpory.

Upravit operační programy a zejména prováděcí dokumenty tak, aby odpovídaly podmínkám pravidel veřejné podpory (předmět intervence, příjemci podpory, způsobilé výdaje, přípustná intenzita podpory apod.) – užitečným pomocníkem mohou být analýzy trhu, o jejichž argumentaci je vhodné se opřít.

Připravit podklady pro notifikaci, tam kde je to nutné.

Stanovit pracovní postupy, které v rámci procesu implementace zajistí respektování pravidel veřejné podpory (nejlépe písemnou formou).

Promítnout aplikaci pravidel veřejné podpory do připravované komunikace se žadatelem o podporu.

#### Přehled úkolů pro zadavatele:

Pomáhat řešit sporné otázky a tam, kde je to účelné, posilovat koordinaci stejného přístupu k jejich řešení.

## II. PROCESNÍ PRAVIDLA POSKYTOVÁNÍ VEŘEJNÉ PODPORY

Kapitola procesní pravidla je zpracována jako vodítko pro řídicí orgány, jak postupovat, aby tato pravidla byla v praxi důsledně dodržována. Popsán je například mechanismus udělení a aplikace výjimky ze zákazu veřejné podpory (schválení veřejné podpory), včetně role kompetentních orgánů (EK, ÚOHS) a ostatních účastníků implementace a příjemců podpory.

Pojetí kapitoly je výrazně přizpůsobeno potřebám poskytovatele podpory (řídících orgánů) jako subjektu, který je primárně odpovědný za respektování příslušných pravidel. Významnou vypovídací schopnost může mít daná kapitola i pro příjemce podpory, kteří se tak mohou se základními rysy daného procesu aplikace pravidel seznámit.

Procesní pravidla jsou obsažena v nařízení Rady (ES) 659/1999 (OJ L 83/1 z 27.3.1999), kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy ES a dále v nařízení Komise (ES) 794/2004 o provádění nařízení Rady (ES) 659/1999 (OJ L140/1 z 30.4.2004), které zavádí nové notifikační formuláře. Posledně uvedené nařízení bylo nedávno novelizováno nařízením 1935/2006, nicméně změna se týká oblasti zemědělství a není tak relevantní pro tuto studii.

Pozornost je nutné věnovat tzv. Podrobné úpravě přenosu elektronicky učiněných oznámení o státních podporách (povinné od 1.1.2006), kterou Evropská komise publikovala v OJ C 237 (27.09.2005).

### 1. Definice veřejné podpory a role orgánů dozoru

Východiskem správné aplikace pravidel je řádná znalost základních pojmů a ustálené praxe v dané oblasti. Bez toho by nebyly dotčené subjekty existenci veřejné podpory vůbec schopny rozpoznat.

#### a) Výklad pojmu

Základní pravidla poskytování veřejné podpory vyplývají přímo z článků 87 až 89 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství z roku 1957 (dále jen Smlouva ES). Články 87 až 89 zůstaly od roku 1957 do dnešního dne nezměněny a byly dlouho jediným základem pro výkon kontroly udělování veřejné podpory ze strany evropských institucí. Pravidla veřejné podpory byla postupně upřesňována v jurisdikci Evropského soudního dvora (ESD).

Výklad pojmu veřejná podpora vyplývá ze Smlouvy ES. Ta stanoví, že není-li uvedeno jinak, jsou se společným trhem neslučitelné jakékoliv formy podpory poskytované státem nebo ze státních prostředků (první podmínka), které zvýhodňováním určitých podniků nebo určitých odvětví výroby narušují soutěž nebo

hrozí narušením soutěže (druhá podmínka), pokud nepříznivě ovlivňují obchod mezi členskými státy (třetí podmínka).

Smlouva ES (článek 87) tedy ustanovuje obecný zákaz poskytování veřejné podpory, jakožto i podmínky (výše očíslované), které musí být naplněny, aby podpora mohla být považována za veřejnou podporu a jako taková za zakázanou. Ty byly objasněny prostřednictvím rozhodovací praxe Evropské komise a Evropského soudního dvora:

*Musí se jednat o veřejné prostředky.* Ty zahrnují veškeré zdroje, které jsou administrovány členským státem prostřednictvím národních, regionálních nebo místních institucí, případně i jinými subjekty, které byly zřízeny nebo jsou kontrolovány státem. Pokrývají všechny operace, které mají vliv na veřejné rozpočty.

*Porušení hospodářské soutěže zvýhodněním určitého podniku či odvětví výroby.* Stačí potencionální hrozba, kterou může představovat i podporování ekonomické aktivity, která sice není v daném případě vykonávána za účelem zisku, ale teoreticky ji tržně vykonávat lze (dochází ke zvýhodnění příjemce podpory, které by za běžných tržních podmínek nezískal).

Z definice veřejné podpory je vyloučena jakákoliv podpora jednotlivcům (vyplývá z článku 87-1 Smlouvy ES), veřejnou podporou je pouze podpora poskytnutá podnikům. Pojem podnik má v právu EU velice široké pojetí a zahrnuje jakýkoliv subjekt „vyvíjející ekonomické aktivity“. Podnikem jsou nejenom subjekty, jejichž předmětem činnosti je vytvářet zisky, ale také subjekty, které se pohybují na konkurenčním trhu. Ve smyslu práva EU jsou tak dotčeny subjekty soukromého i veřejného sektoru, ziskové i neziskové organizace, též zájmová sdružení nebo výzkumná střediska.

Naopak k vyloučení existence veřejné podpory dochází zpravidla v případě, kdy nakládání s veřejnými prostředky je předmětem volné (nediskriminující) soutěže otevřené všem skutečným nebo potencionálním uchazečům schopným poskytnout a zaručit požadované plnění, které je s těmito prostředky spojeno. Mělo by přitom být prokázáno, že daného cíle není možné dosáhnout bez vynaložení veřejných prostředků (jejich poskytnutí jde na vrub tržního selhání). K vyloučení existence veřejné podpory dochází také v případě, kdy jsou veřejné prostředky poskytovány plně v souladu s principem chování tržního investora.

*Poškozuje obchod mezi členskými státy.* Tato podmínka je téměř vždy naplněna (stačí hypoteticky), neboť existuje jen velmi málo činností, které nejsou a nemohou mít přeshraniční dopad. Vyloučeny pro nesplnění této podmínky jsou případy, kdy poskytnutá podpora nevede k posílení pozice subjektu způsobem, který by mohl poškodit subjekty na trhu jiného členského státu. Tato podmínka není naplněna např. v případě, kdy se jedná o velmi lokalizované aktivity, jako jsou např. místní obchody.

Nehledě na uvedené podmínky existují případy veřejné podpory (článek 87 Smlouvy ES), které jsou automaticky vyňaty z výše uvedeného obecného zákazu. Z pohledu dnešní praxe jsou relevantní zejména podpory, které lze obecně vymežit jako pomoc „sociálního“ charakteru.

Pokud se přesto o veřejnou podporu jedná, stále mohou existovat případy podpor, které i tak mohou být považovány za slučitelné se společným trhem Společenství. Obecný zákaz poskytování veřejné podpory totiž připouští VÝJIMKY, které jsou základním způsobem opět vymezeny přímo ve Smlouvě ES a které jsou dále specifikovány v prováděcích předpisech ES.

Výjimky lze zjednodušeně rozdělit po obsahové stránce na horizontální (použijí se zpravidla na všechna odvětví) a sektorové (týkají se vždy konkrétních odvětví) a po procesní stránce na výjimky s oznamovací povinností (blokové výjimky) a výjimky s povinností aktu notifikace.

Procesní aspekty uplatňování výjimek jsou popsány dále v této kapitole, přičemž jejich věcná stránka je předmětem kapitoly III této studie.

#### *b) Úloha orgánů dozoru*

V souladu se Smlouvou ES a navazujícími právními předpisy má zásadní pravomoci v dané oblasti Evropská komise (zpravidla její příslušné útvary v rámci DG Competition). Je především schvalujícím orgánem, což znamená, že jí musí být všechny zamýšlené podpory (programová schémata či individuální projekty zakládající veřejnou podporu) předloženy k odsouhlasení před tím než budou realizovány (není-li stanoveno jinak), tj. existuje povinnost notifikace (předběžné oznámení za účelem jejich schválení).

Členské státy v souladu s tímto principem nesmí poskytnout veřejnou podporu před jejím schválením Evropskou komisí. Neoznámená a neschválená veřejná podpora je automaticky považována za protiprávní veřejnou podporu (viz dále část IV).

Evropská komise přitom může povolit pouze podpory, které jsou v souladu s výjimkami povolenými článkem 87 odst. 2) a 3) Smlouvy ES (zvláštní výjimku může povolit pouze Rada ES jednomyslným rozhodnutím dle článku 88 odst. 2 Smlouvy ES).

Evropská komise má rovněž širokou pravomoc kontrolovat a monitorovat veřejnou podporu ve všech členských státech EU.

Role Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže jako národního orgánu je ve vztahu k Evropské komisi hlavně podpůrná. Plní zejména roli poradenskou a monitorovací. Postavení ÚOHS je dáno zákonem 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory (významná je též jeho Vyhláška 207/2005 Sb., o formě a obsahu plnění informační povinnosti k poskytnuté podpoře).

## 2. Pravidla veřejné podpory ve fondech EU

Základní vymezení pojmu veřejné podpory uvedené v kapitole 1a) zřetelně dokumentuje význam daných pravidel pro politiku hospodářské a sociální soudržnosti EU. Ostatně legislativa EU pro tuto politiku specificky uvádí, že finanční příspěvky z příslušných evropských fondů musí splňovat pravidla poskytování veřejné podpory EU.

Čerpání finančních prostředků z fondů EU je výdajem z veřejných rozpočtů a v tomto směru je první podmínka existence veřejné podpory v předchozí kapitole splněna vždy. Často je také splněna třetí podmínka (málokteré aktivity mají čistě lokální charakter, nicméně v případě pochybností je na Evropské komisi prokázat přeshraniční dopady udělené podpory), takže zásadní význam pro posouzení, zda konkrétní oblast podpory (intervence) fondů EU zakládá či nezakládá veřejnou podporu má zpravidla otázka jejího dopadu na hospodářskou soutěž (druhá podmínka). Té by proto poskytovatelé podpory měli věnovat mimořádnou pozornost.

Pokud jsou všechny výše uvedené podmínky splněny, jedná se o veřejnou podporu a intervenci z fondů EU je možné realizovat jen tehdy, je-li poskytnutí veřejné podpory s tím spojené „legalizované“ na základě povolené výjimky. Pomyslně lze tak rozdělit intervence na nezakládající veřejnou podporu a na intervence zakládající veřejnou podporu. U druhé množiny je nutná řádná aplikace výjimky.

Tyto skutečnosti dokládají, že otázku pravidel veřejné podpory je nezbytné řešit častěji než by odpovídalo obecnému povědomí o pravidlech nakládání s veřejnými prostředky.

Závěrem této části kapitoly je vhodné také uvést, že míra podpory stanovená v legislativě EU pro fondy EU (například povolené čerpání z konkrétních fondů na určité typy intervencí) a míra veřejné podpory nejsou identické pojmy. Legislativa EU pro fondy EU řeší otázku zdrojů financování, pravidla veřejné podpory řeší otázku výdajovou ve vztahu ke konkrétním intervencím a jejich dopadu na trh. V každém případě míra pomoci podnikům v rámci fondů EU musí být stejná nebo nižší než maximální povolená míra veřejné podpory vyplývající z právních předpisů EU.

## 3. Povinnosti poskytovatele podpory

Poskytovatel podpory je subjekt, který rozhoduje o jejím poskytnutí. S tímto rozhodováním je logicky spojena určitá odpovědnost, z níž vyplývá řada povinností. Následující text navrhuje, jak v této oblasti dosáhnout efektivní správy řízení intervencí z fondů EU.

### *a) Tvorba oblastí intervencí (podpory) a definování podmínek čerpání*

Úvodem je třeba zdůraznit, že úvahy o způsobu aplikace pravidel veřejné podpory mohou výrazně ovlivnit obsah zamýšlených intervencí, a proto by měla být

zvažována od samého počátku jejich přípravy. Mohou mít dopad na samotnou podstatu podporovaných aktivit, a tedy i na skupinu možných příjemců. Tato skutečnost může následně mít vliv na výši individuálních podpor a tím na výši zvažované alokace pro celou intervenci, což v konečném důsledku může ohrozit její absorpční kapacitu. Z toho je tedy patrné, že změna jednoho parametru může vyvolat změnu dalších, což zejména v pozdější fázi přípravy intervence může způsobit řadu obtíží.

Přirozeným důvodem státních, respektive veřejných výdajů je eliminace tržních selhání a zabezpečení řady cílů, které jsou poplatné udržitelnému rozvoji národních hospodářství členských států. Dlouhodobě určujícím principem vnitřního trhu EU je obecný zákaz veřejné podpory.

V tomto duchu je ospravedlňujícím doporučením pro definování jednotlivých oblastí podpor fondů EU usilovat prvotně o takovou podobu intervencí, které veřejnou podporu nezakládají. Toto doporučení jde ruku v ruce s ekonomickou doktrínou opírající se především o příznivé účinky existence konkurenčního prostředí pro hospodářskou soutěž, ale v kontextu této kapitoly je významná především nižší administrativní náročnost programů podpory.

Jsou-li intervence z fondů EU definovány jako nezakládající veřejnou podporu, odpadá tím pro poskytovatele podpory řada povinností v průběhu jejich přípravy, výrazně snazší je i proces implementace, kdy za určitých okolností už veřejná podpora nemusí být vůbec dále posuzována (tedy jsou podmínky intervence nastaveny tak, že je vyloučen i teoretický příjem projektů zakládajících veřejnou podporu).

Pokud by nicméně cílů intervence nebylo bez určitého poskytnutí veřejné podpory možné dosáhnout, je přípustné tak učinit s tím, že bude aplikována výjimka ze zákazu veřejné podpory. V takovém případě stále existuje řada otázek, které by měl poskytovatel podpory řešit. Doporučení k nim jsou následující:

- využívat předně těch výjimek, která jsou z pohledu schvalování administrativně méně náročná (tzv. blokové výjimky),
- kde je to možné používat pravidlo de minimis,
- řešit problémy aplikace výjimek (respektive pravidel veřejné podpory jako takových) pokud možno na co nejvyšší úrovni definice intervenční oblasti (nejvyšší úroveň je prioritní osa, nejnižší individuální projekt), pokud je to samozřejmě možné,
- podobně zajišťovat soulad s pravidly veřejné podpory na co nejvyšší úrovni implementace (níže delegovat odpovědnosti jen nezbytně nutné – to znamená nenechávat problematické projekty na nižší články řízení, například municipality apod.).

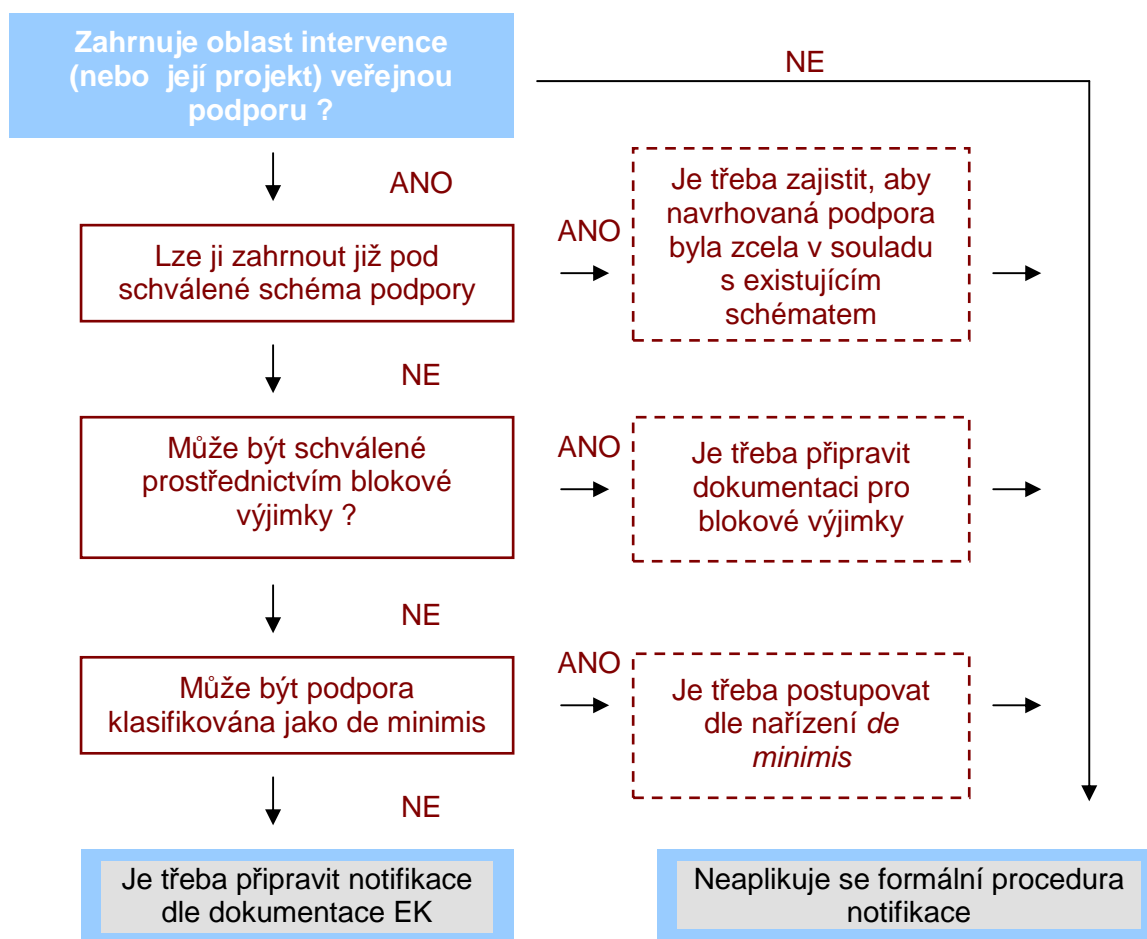
Poslední dvě zmíněná doporučení nejsou jen přínosem z pohledu administrativní náročnosti, ale snižují též eliminaci rizik poskytnutí zakázané veřejné podpory.

### b) Podmínky pro poskytování podpory (proces schvalování)

Tato pasáž textu má význam jen pro ty intervence z fondů EU, které zakládají veřejnou podporu (viz schéma uvedené níže).

Pro takové intervence, jak už bylo opakovaně uvedeno, je nezbytné uplatnění výjimky ze zákazu veřejné podpory. K jejímu výběru je důležité přistoupit promyšleným způsobem, v opačném případě hrozí, že například výše podpory pro jednotlivé projekty bude nastavena na nižší úrovni než by jinak bylo žádoucí. Výběr příslušné výjimky je zcela v odpovědnosti poskytovatele podpory a nelze příliš očekávat, že by mu schvalující orgán doporučil výhodnější řešení.

Schéma vzniku povinnosti notifikovat veřejnou podporu ze strany poskytovatele

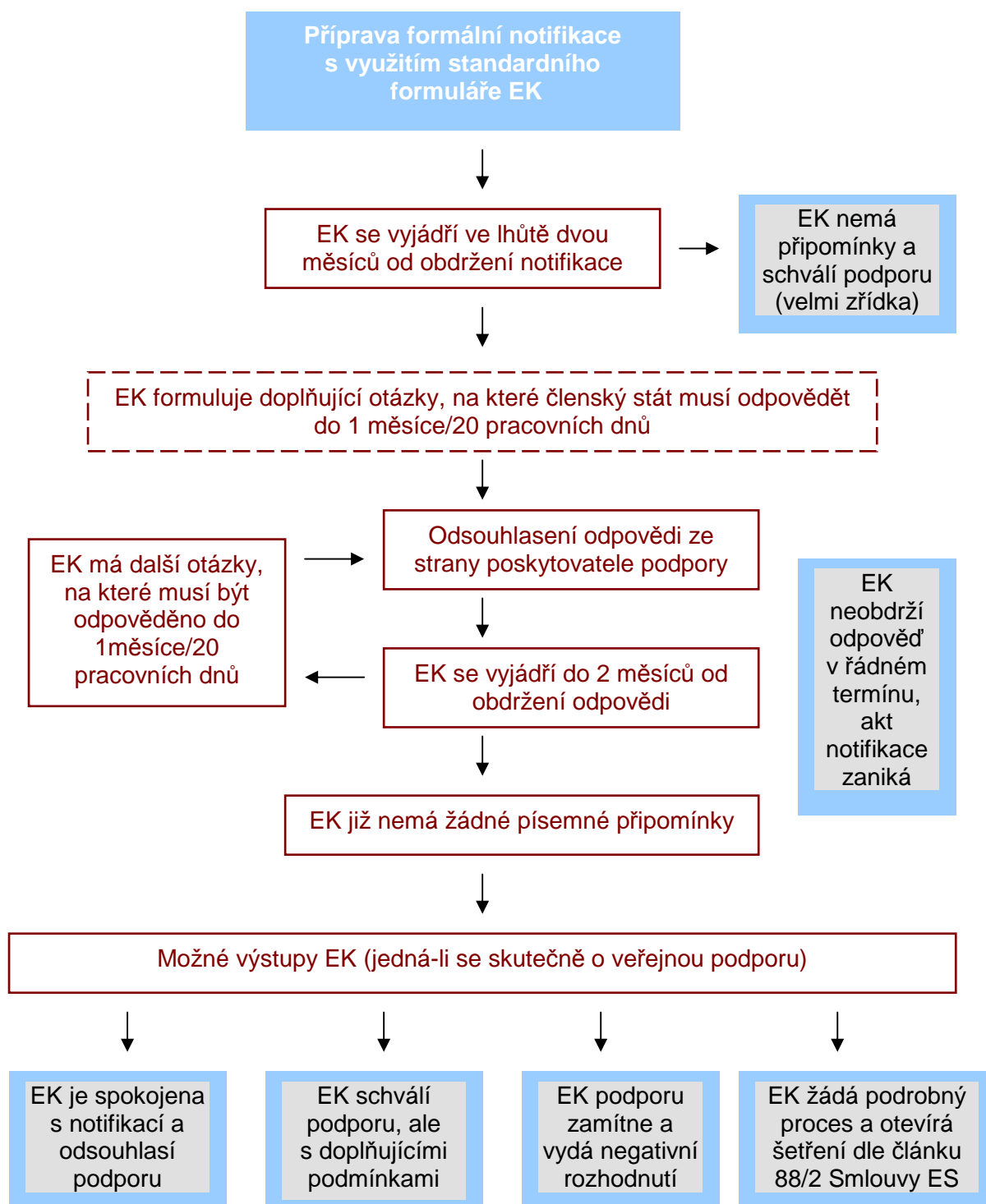


Podle vybrané kategorie výjimky buď je nebo není nutné opatření notifikovat EK za účelem jeho schválení. Pokud žádná z kategorií není vyhovující nebo existují pochyby je vždy nutné notifikovat (není nutné notifikovat opatření, která zakládají pouze podporu *de minimis*).



Poskytovatel podpory je povinen rovněž zajistit notifikaci těch projektů, které jdou nad rámec schválených programů (opatření).

*Schéma notifikace a schvalovacího procesu (tzv. proces předběžného posouzení)*



Proces notifikace výrazně usnadňují formuláře, které za tímto účelem připravila Evropská komise (v současné době se podávají elektronickou formou, přičemž orgánem, který formálně potvrzuje správnost a úplnost notifikace je ÚOHS, stálá mise ČR při EU provádí ověření za ČR a Evropská komise zpětně potvrzuje její registraci). Jejich vyplňování je nutné věnovat patřičnou pozornost, protože jak vyplývá z výše uvedeného schématu notifikace, nedostatek potřebných informací může proces notifikace výrazně prodloužit.

Absence důležitých informací či neurčitě definování aktivit, které jsou danou intervencí zamýšleny, může také vést k rozhodnutí Evropské komise, jenž omezí rozsah podpory více než by bylo jinak nezbytné. A to z toho důvodu, že rozhodování Evropské komise je především zaměřeno na eliminaci rizik poskytnutí zakázané podpory a nikoli na posuzování přínosu intervence pro hospodářskou politiku členského státu.

#### *c) Změny již schválených schémat podpor*

Schválení podpory ze strany Evropské komise znamená její zařazení pod kategorii "existujících režimů podpory", které podléhají dle čl. 21 nařízení Rady (ES)659/1999 povinnosti zpracování ročního přehledu existujících režimů veřejné podpory (upřesňující typ a míry podpory). V případě změn existujícího režimu podpory (intervence z fondů EU) je nutné rozlišovat dvě situace:

- Zjednodušenou proceduru (viz formulář v příloze II nařízení Rady (ES) 794/2004, která se týká navýšení o max. 20% rozpočtu povoleného režimu podpory nebo prodloužení povoleného režimu podpory o 6 let maximálně nebo zpřísnění kritérií aplikace režimu podpory, snížení míry podpory nebo užší definování nákladů oprávněných (způsobilých) z hlediska veřejné podpory.
- Běžnou proceduru (viz formuláře dle přílohy I nařízení), kdy se jedná o zásadnější změny a je potřeba nového schválení ze strany Evropské komise.

Na základě informací, které členské státy musí o existujících režimech veřejné podpory poskytovat, může Evropská komise dospět k závěru, že režim nadále není kompatibilní s pravidly EU, a doporučit jeho změnu (v praxi může doporučit jeho změnu, zavedení procesních pravidel nebo jeho zrušení). Takové doporučení nemá zpětný dopad na aplikaci režimu před doporučením. Pokud jej členský stát neakceptuje, Evropská komise zahájí formální šetření za účelem posouzení kompatibility daného režimu s pravidly EU.

#### *d) Poskytování podpory v rámci blokových výjimek*

V případě blokových výjimek (pokud jsou splněny všechny podmínky příslušných nařízení o podporách MSP, podpoře zaměstnanosti, vzdělávání a nově též o vnitrostátní regionální podpoře) mají členské státy povinnost pouze informovat Evropskou komisi o spuštění nové podpory a poskytnou jí shrnující informace ohledně poskytované intervence nejpozději do 20-ti dnů.

Za tímto účelem musí být vyplněny odpovídající podklady dle příloh příslušných nařízeních. Jejich vyplnění je tak potvrzením toho, že nastavená pravidla jsou dodržena. Odpovědnost za jejich řádné plnění nese poskytovatel veřejné podpory.

*e) Specifická pravidla pro poskytování podpory de minimis*

Podpory *de minimis* svojí podstatou připomínají „blokové výjimky“, neboť se právně nejedná o veřejnou podporu (není naplněna podmínka vlivu na obchod mezi členskými státy), a proto podpory, respektive schémata podpory poskytovaná v souladu s pravidlem *de minimis* nemusí být Evropské komisi ani oznamována.

Ze strany členského státu musí nicméně být v každém případě zajištěno, že podpory *de minimis* budou poskytovány v souladu s pravidly EU (mezi hlavní omezující podmínky patří výše podpory, lhůta s ní spojená a pravidlo kumulace – podrobnosti viz část III této studie).

#### **4. Rozbor procesu implementace**

Tato kapitola popisuje doporučené kroky, které by měl poskytovatel podpory v rámci posuzování konkrétních projektů vykonávat.

Primárně se zaměřuje na ty oblasti intervencí, které veřejnou podporu zakládají (otázka veřejné podpory musí být nicméně zkoumána i u intervencí, které jsou definovány jako ji nezakládající – pak jde o to, aby pro takovou intervenci nebyl přijat projekt s veřejnou podporou – viz příklad dále uvedený).

*a) Vyhlašování programu podpor*

Implementace začíná momentem vyhlášení výzev k předkládání projektů. Tento proces musí respektovat dříve stanové podmínky poskytování podpor.

V rámci schvalování notifikovaných programů je zřetelnou politikou Evropské komise eliminace veškerých rizik poskytnutí zakázané veřejné podpory. Není-li si například jista, že v rámci určitého programu bude vyloučena podpora subjektům, kteří provozují ekonomickou činnost (v důsledku čehož by jejich čerpání z daného programu bylo nutné klasifikovat jako veřejnou podporu), pak i když je daný program primárně zaměřen jen na subjekty, kteří ekonomickou činnost neprovozují (čerpání prostředků by pro ně za žádných okolností nezakládalo veřejnou podporu), už tato pouhá nejistota ji vede k tomu, že daný program označí jako zakládající veřejnou podporu. Pro poskytovatele podpory, respektive všechny žadatele daného programu to znamená, že se musí smířit s přísnějším režimem poskytování podpory, tedy takovým, který je přípustný pro subjekty vyvíjející ekonomickou činnost. Jinými slovy, režim celého programu by se odvíjel od toho, zda poskytovatel podpory je či není schopen poskytnout Evropské komisi zřetelné záruky (právně prokazatelné), že podnikající subjekty nebudou v žádném případě těžit z daného programu.

Ve stejné logice jak pak nezbytné přistupovat k vlastní implementaci. V souladu s ní základní úkol poskytovatele podpory spočívá v zajištění, že vyhlášené intervenční oblasti (respektive schémata podpor i jednotlivé projekty) nepůjdou nad rámec příslušných blokových výjimek nebo u notifikovaných podpor nad rámce pro ně schválených podmínek ze strany Evropské komise. Tedy, že podpora bude poskytnuta pouze na aktivity, které jsou předmětem daných výjimek (tvoří způsobilé výdaje), a míra (intenzita) podpory pro ně stanovená nebude překročena (více k věcnému vymezení výjimek je uvedeno v části III). V pochybnostech je nezbytné se obrátit na orgány dozoru.

Pokud jde o praktické plnění úkolů poskytovatele podpor může být přirozeně přizpůsobeno implementační struktuře operačního programu (potažmo prioritní ose či oblasti intervence). Z pohledu správy fondů EU nemusí posuzovat poskytnutí veřejné podpory řídicí orgány, ale mohou tuto povinnost delegovat na nižší úroveň, například různé implementační agentury.

#### *b) Posuzování individuálního projektu*

Aplikace pravidel veřejné podpory může být velmi komplexní záležitostí. Posouzení některých projektů může vyžadovat provedení patřičné analýzy trhu, které je závislé na získání určitého okruhu informací. Jde o otázky právní a ekonomické.

V této souvislosti stojí za připomenutí, že předkladatel projektů nemusí být vždy cílovým příjemcem podpory, kterým může být až její konečný uživatel. Tento prvek by neměl být v rámci posuzování projektů přehlížen.

Posuzování projektu je v této části rozděleno do více fází. Svým obsahem tyto fáze navazují na předchozí procesy, respektive odrážejí kvalitu jejich zabezpečení. Čím více jsou pravidla pro veřejnou podporu promítnuta do podmínek čerpání prostředků z fondů EU, tím je snazší proces posuzování projektu.

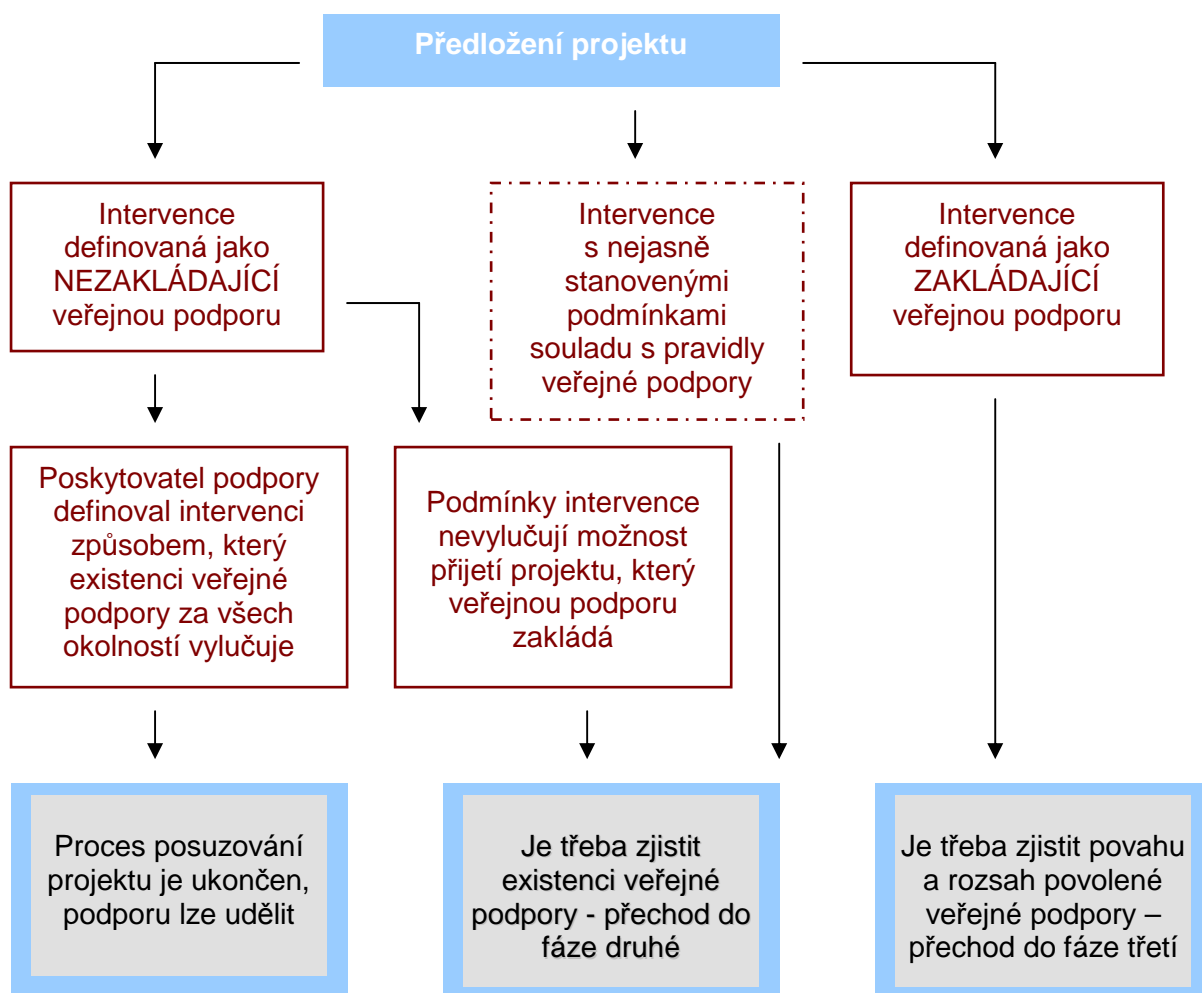
#### **Fáze první – předložení projektu**

Vše podstatné je uvedeno na následujícím obrázku. Intervence s nejasně stanovenými podmínkami souladu s pravidly veřejné podpory by se v systému fondů EU objevit vůbec neměla a je zde vyznačena spíše jen jako teoreticky představitelná varianta.

Definování intervence způsobem vylučující existenci veřejné podpory za všech představitelných okolností vyžaduje značnou zkušenost poskytovatele podpory a zpravidla jeho velmi dobrou znalost konkurenčního prostředí v oblasti intervence. Takovou intervencí může být například výstavba obchvatů měst a obcí na silnicích I. třídy v České republice (projekty předkládají veřejné subjekty a mají za cíl posílení dopravní infrastruktury využitelné pro všechny představitelné účastníky silničního provozu a realizuje ho stavební firma na základě transparentního výběrového řízení).

Lze si ovšem představit i projekt předložený v rámci intervence definované jako nezakládající veřejnou podporu, kde podmínky nemusí být definovány tak jednoznačně, například výstavbu silničních úseků napojujících průmyslové či obchodní zóny na dopravní síť. Riziko poskytnutí veřejné podpory zde může vzniknout, neboť projekt přináší užitek některým podnikajícím subjektům, jimž vybudování napojení jejich průmyslové lokality na dopravní síť může přinést zvýhodnění oproti jiným účastníkům trhu. Nepomáhá, že nositelem projektu bude organizace vlastněná krajem a realizaci zabezpečí stavební firma na základě transparentního výběrového řízení.

### Schéma první fáze

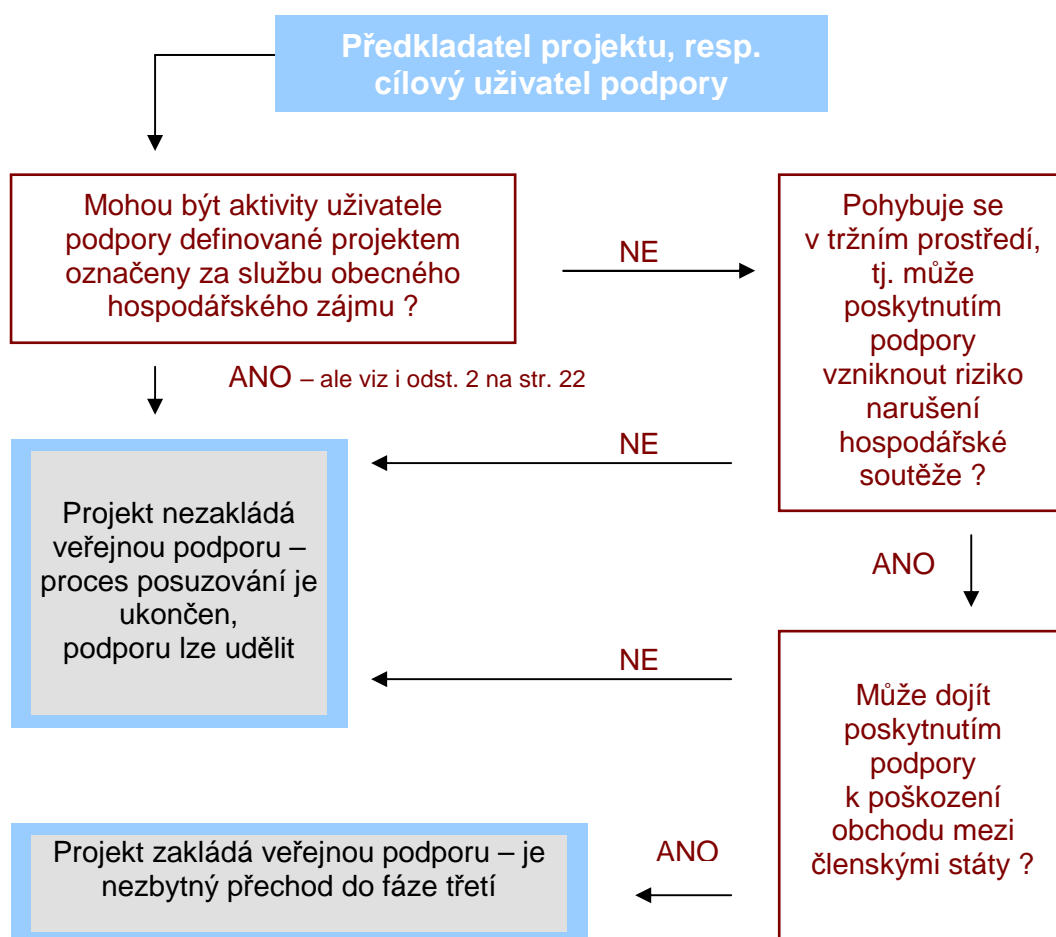


## Fáze druhá – zjištění existence veřejné podpory

Pro tuto fázi je potřebná znalost základních definičních pojmů uvedených už v úvodní kapitole této části (podmínka poskytnutí podpory z veřejných zdrojů je u fondů EU splněna automaticky).

Obrázek níže uvedený tyto znalosti předpokládá. Připomeňme proto jen, že pro tuto fázi je zcela nepodstatné, jestli se jedná o podniky založené dle obchodního zákoníku, neziskový sektor či různé příspěvkové organizace, státní podniky a jiné. Podstatné je, jestli vykonávají či nevykonávají ekonomickou činnost.

Schéma druhé fáze



Mezi klíčové otázky patří určení relevantního trhu, kterým je poskytnutí podpory dotčeno a jaký dopad může mít na tento trh. Otázka relevantního trhu je vždy individuální v závislosti na povaze aktivit, o které se jedná.

V souvislosti se zjišťováním existence veřejné podpory je vhodné připomenout možnosti, kdy je veřejná podpora automaticky vyloučena (pomoc „sociálního“ charakteru a pomoc určenou na likvidaci škod způsobených mimořádnými událostmi).

Specificky je také nutné zmínit případy, kdy podpora určitých ekonomických činností není považována za zakládající veřejnou podporu. Jedná se o podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu. O veřejnou podporu se nejedná pouze za předpokladu splnění podmínek stanovených v rozhodnutí ESD Altmark Trans C –280/00. V ostatních případech je aplikováno Rozhodnutí Komise 2005/842/ES ze dne 28. listopadu 2005 o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „Rozhodnutí“), které definuje, za jakých podmínek a jaké subjekty jsou vyňaty z notifikační povinnosti poskytnutí veřejné podpory formou vyrovnávací platby za závazek veřejné služby. Nespadá-li však konkrétní případ pod osobní a věcnou působnost zmíněného Rozhodnutí Komise 2005/842/ES, podléhá poskytování vyrovnávací platby za závazek veřejné služby notifikační povinnosti Evropské Komise. Podmínky, za nichž může Evropská Komise uznat vyrovnávací platbu za slučitelnou se společným trhem vymezuje Rámec Společenství pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby (2005/C297/04). Tato problematika je velice složitá a nelze k ní dát jednoduchá doporučení. Každou takovou službu ve veřejném zájmu je třeba hodnotit individuálně. Prověřováno musí být pověření dotčeného subjektu a podmínky k jejímu poskytování, jakožto i míra kompenzace s ní spojená. Z pohledu fondů EU je vhodným přístupem poskytování služeb ve veřejném zájmu přímo promítnout do programových dokumentů (není to povinný přístup). Více se touto problematikou zabývá kapitola III této studie.

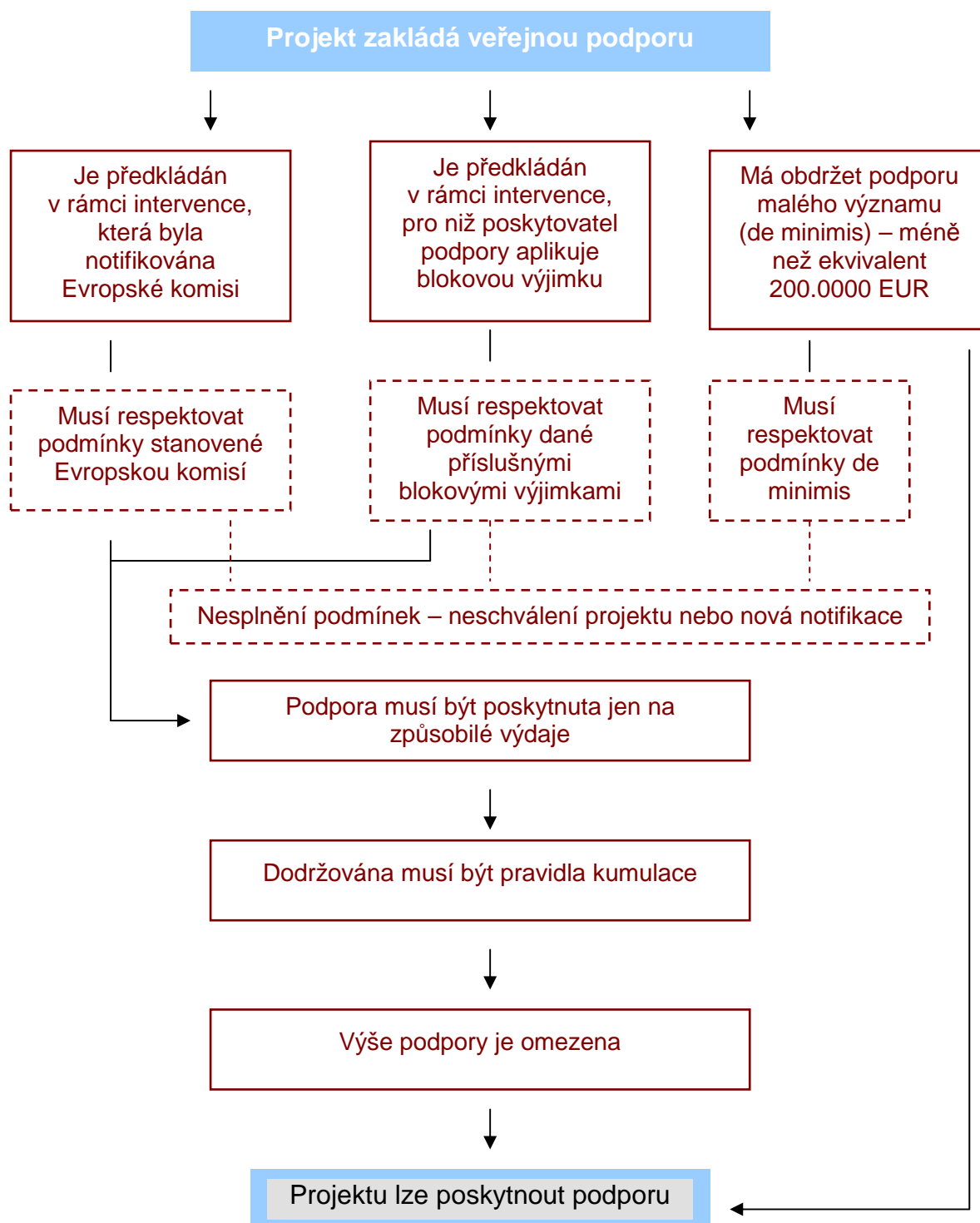
### ***Fáze třetí – poskytnutí veřejné podpory***

Není-li možné dosáhnout cílů intervence bez toho, aniž by byla poskytnuta veřejná podpora, je žádoucí přechod do fáze třetí. V té musí být zajištěno, že veškeré zvažované podpory budou uděleny v souladu s pravidly pro veřejnou podporu buď aplikací blokových výjimek, případně na základě podmínek, které stanovila Evropská komise ve svém rozhodnutí k notifikovaným oblastem intervencí (pomineme-li pravidlo de minimis).

Typ pravidel (výjimky), který bude pro konkrétní projekt použit, by měl být stanoven jasně před vyhlášením programu. Podpora pak může být poskytnuta jen na způsobilé výdaje, které jsou taxativně vymezené příslušným typem těchto pravidel. Nezbytnými úkoly jsou dále pak zjištění intenzity poskytnuté podpory (všechny národní veřejné zdroje plus alokace z fondů EU v poměru ke způsobilým výdajům) a následné uplatnění příslušného limitu podpory a zajištění jeho nepřekročení (podpora přesahující limit je nezákonná a podléhá navrácení). V případě schvalování projektu vzniká rovněž riziko poskytnutí zakázané veřejné podpory,

pokud je předkládající subjekt současně příjemcem podpory i z jiných finančních zdrojů než ze fondů EU. Toto riziko zaniká, pokud je přípustná kumulace podpor a nejsou-li kumulací překročeny povolené limity podpory.

### Schéma třetí fáze





### III. VĚCNÉ VYMEZENÍ PRAVIDEL VEŘEJNÉ PODPORY

(popis právního rámce VP pro období 2007-2013)

#### 1. Základní popis právního rámce dle smlouvy ES

Kapitola navazuje na předchozí výklad procesních pravidel, a proto jsou otázky s nimi spojené řešeny formou obecného odkazu na kapitulu II. Klíčové dokumenty jsou později promítnuty do tabulek a umožňují tak snadnější orientaci v textu.

Základem právní úpravy veřejné podpory je článek 87 až 89 Smlouvy ES V článku 87 odst. 1 je poskytování veřejné podpory v principu zakázáno. V odstavci 2 článku 87 jsou nicméně uvedeny typy podpor, které jsou jako výjimky vždy slučitelné s právem EU:

- a) podpora sociálního charakteru poskytovaná jedincům na nediskriminačním základě,
- b) náprava škod způsobených přírodními katastrofami nebo mimořádnými událostmi,
- c) podpora udělená v rámci SRN jako kompenzace ekonomických rozdílů způsobených rozdělením.

Naproti tomu, odstavec 3 téhož článku upravuje výjimky, které mohou (nejsou automaticky) být prohlášeny Komisí za slučitelné. Tyto jsou dále specifikovány v prováděcích předpisech ES. Jde o podpory, které jsou slučitelné se společným trhem, pokud naplňují cíle stanovené v příslušných písmenech článku:

- a) podpory, které mají napomoci hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností,
- b) podpory, které mají napomoci uskutečnění některého významného projektu společného evropského zájmu anebo napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu,
- c) podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských aktivit nebo oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem,
- d) podpory, které mají napomoci kultuře a zachování kulturního dědictví, jestliže neovlivní podmínky obchodu a soutěže ve Společenství v míře odporující společnému zájmu,
- e) jiné druhy podpor, které mohou být vymezeny rozhodnutím Rady přijatým kvalifikovanou většinou na návrh Komise.

Článek 89 zmocňuje Radu k vydání nařízení, které upraví kategorie podpor vyjmutých z povinnosti notifikace. Nařízením Rady 994/98 o aplikaci článků 92 a 93 (současné články 87 a 88) Smlouvy o ES na určité kategorie horizontální veřejné podpory delegovala Rada své kompetence na Evropskou komisi, která je tak zmocněna, aby ustanovila pro jednotlivé kategorie podpory konkrétní podmínky,

jejichž dodržení umožní považovat podporu za slučitelnou s právem ES. Tímto způsobem byla Komisí schválena následující pravidla: podpory *de minimis*, podpory ve prospěch malých a středních podniků, výzkumu a vývoje, ochrany životního prostředí, zaměstnanosti a vzdělávání a podpory, které odpovídají regionální mapě intenzity veřejné podpory (viz níže).

Podle formy právní formy lze výjimky rozdělit na tzv. blokové výjimky, které jsou upraveny nařízeními Evropské komise v souladu s nařízením Rady 994/98 (pravidlo *sui generis* tvoří nařízení Komise o podpoře *de minimis*) a ostatní výjimky.

Posledně jmenované mají formu pokynů, rámce či sdělení Evropské komise. Jde o případy, kdy dosavadní zkušenosti neopravňují Komisi k vydání nařízení o tzv. blokové výjimce nebo je Komise zatím nechce vydat. Pokyny mají poskytovatelé podpory ukázat, na základě jakých kritérií Komise schvaluje konkrétní případy veřejné podpory.

## 2. Právní předpisy upravující jednotlivé kategorie veřejné podpory

*Aktuální stav právní úpravy*

### **Podpora *de minimis***

Podpora *de minimis* doznala v závěru minulého roku změny jak do výše prahové hodnoty, tak co do rozsahu působnosti. Celková výše podpory *de minimis* poskytnutá jednomu podniku nesmí v kterémkoli tříletém období přesáhnout částku 200 000 EUR. Nařízení se nově vztahuje i na podpory v dopravě, ale prahová hodnota je silniční dopravy snížena na 100 000 EUR v kterémkoli tříletém období. Rovněž nařízení stanoví novou metodu výpočtu založenou na přesném vyčíslení hrubého ekvivalentu podpory *ex-ante* bez nutnosti provádět hodnocení rizik.

### **Blokové výjimky: malé a střední podniky (včetně vědy a výzkumu v rámci MSP), zaměstnanost, vzdělávání, vnitrostátní regionální investiční podpora**

Platnost nařízení o tzv. blokových výjimkách (nařízení 2204/2002 o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy ES na veřejnou podporu zaměstnanosti, nařízení 70/2001 o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy ES na státní pomoc malým a středním podnikatelským subjektům a nařízení 68/2001 o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy ES na veřejnou podporu vzdělávání) byla prodloužena nařízením 1976/2006 ze dne 20. prosince 2006, a to do 30. 6. 2008. Z hlediska obsahu stávajících blokových výjimek nedošlo ke změně.

Nově v říjnu roku 2006 Komise schválila nařízení 1628/2006 o regionální investiční podpoře, které vychází z Pokynů pro regionální podporu (viz níže). Evropská komise současně přijala nové notifikační formuláře pro regionální schémata podpor, která nesplní podmínky výše uvedeného nařízení a budou tak muset být předložena ke schválení.

Díky nové blokové výjimce členské země nebudou muset notifikovat podpory, pokud splní podmínky stanovené v nařízení a schválených mapách podpor pro období 2007-2013.

Pro zajištění transparentnosti a efektivního monitoringu nařízení 1628/2006, musí být pro schémata podpor patřících pod blokovou výjimku možné přesně vypočítat míru intenzity podpory jako podíl na investičních nákladech ex-ante bez nutnosti hodnocení rizik. Regionální schémata zahrnující veřejně obchodovatelné společnosti, rizikový kapitál a státní záruky tuto podmínku nesplňují a musí být notifikována.

***Ostatní uváděné výjimky: regionální podpora, životní prostředí, rizikový kapitál pro malé a střední podniky, věda, výzkum a inovace, vyrovnávací platba za závazek veřejné služby, veřejná podpora dopravě, veřejná služba v dopravě, financování letišť***

Pokyny pro regionální podporu 2007 – 2013 (publikované v OJ 4. 3. 2006) definují regiony 87 (3) a) (s abnormálně nízkou životní úrovní), jako takové, které mají HDP na obyvatele nižší než 75 % průměru všech 25 členských států. Míry podpory jsou odstupňovány dle výše HDP. Regiony, které ztratily svůj statut 87 (3) a) kvůli statistickému efektu, tj. přistoupení dalších členských zemí – mají HDP pod úrovní 75 % bývalých 15 zemí, ale ne pod úrovní 75 % současných 25 zemí, zůstávají vymezeny jako regiony 87 (3) a) do konce roku 2010. Poté bude tento systém přehodnocen. Malé podniky dostávají k základní maximální míře podpory navíc 20 % a střední podniky 10 %.

Pokyny pro veřejnou podporu v oblasti ochrany životního prostředí, publikované v OJ 3. 2. 2001, se použijí do konce roku 2007.

Pokyny pro veřejnou podporu investic rizikového kapitálu do malých a středních podniků (publikované v OJ 18. 8. 2006), aktualizují sdělení o státní podpoře a rizikovém kapitálu z 2001. Nové pokyny upravily pravidla tak, aby odrážela změněnou situaci na trhu s rizikovým kapitálem.

Nový je Rámec pro veřejnou podporu pro vědu, výzkum a inovace (publikovaný v OJ 30.12.2006). V tomto rámci se rozšiřují stávající možnosti podpory výzkumu a vývoje o nové činnosti podporující inovace. Rovněž zde Komise uplatňuje nové metody posuzování jako je motivační účinek a nezbytnost podpory nebo ověření vyváženosti.

Rozhodnutí Komise o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (2005/842 ES, OJ L312/67). Více viz dále vysvětlení k pojmu „Naplňování služeb veřejného zájmu“ (strana 30).

V sektoru dopravy je třeba zmínit nařízení Rady 1191/69 o postupu členských států ohledně závazků vyplývajících z pojmu veřejné služby v dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách (novelizované nařízením 1893/91), a rovněž nařízení Rady 1107/70 o poskytování podpor dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách (pro obě nařízení byla publikovaná konsolidovaná znění). Dále existuje návrh nařízení o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici z 20.7.2005, které vymezuje podmínky, za jakých nahrazují příslušné orgány provozovatelům dopravy náklady vynaložené na dodržování závazků veřejné služby a udělují výlučná práva pro provozování služeb veřejné přepravy cestujících – dané nařízení by mělo zrušit nařízení 1107/70 a 1191/69.

Pokyny pro veřejnou podporu financování letišť, publikované v OJ 9. 12. 2005, upravují rovněž otázku financování závazků veřejné služby v této oblasti.

### **3. Definice některých pojmů a tabulky věcného vymezení výjimek**

Níže jsou uvedeny důležité pojmy, které se vážou k aplikaci výjimek. Následují tabulky ke každé výše zmíněné výjimce, které přehledným způsobem ukazují možnosti přípustných podpor (tabulky jsou ilustrativní, nikoliv závazné povahy).

#### ***Drobný, malý a střední podnikatel***

Za středního podnikatele se považuje podnikatel, který splňuje následující kritéria:

- zaměstnává méně než 250 zaměstnanců a
- má čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahující korunový ekvivalent 50 mil. EUR nebo jeho aktiva, uvedená v rozvaze, nepřesahují korunový ekvivalent částky 43 mil. EUR,
- lze jej považovat za samostatného.

Za malého podnikatele se považuje podnikatel, pokud:

- zaměstnává méně než 50 zaměstnanců,
- jeho aktiva, uvedená v rozvaze, nebo čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahují korunový ekvivalent částky 10 mil. EUR,
- lze jej považovat za samostatného.

Za drobného podnikatele se považuje podnikatel, pokud:

- zaměstnává méně než 10 zaměstnanců,
- jeho aktiva, uvedená v rozvaze, nebo čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahují korunový ekvivalent částky 2 mil. EUR,
- lze jej považovat za samostatného.

*Samostatným* je každý podnikatel, který není klasifikován jako „partnerský“ nebo „spojený“. Podnikatele nelze považovat za malého a středního podnikatele, jestliže 25 nebo více % kapitálu nebo hlasovacích práv přímo nebo nepřímo kontroluje, společně nebo individuálně, jeden nebo více orgánů státní správy nebo kraj či obec. Kritéria musí být splněna za podnik jako celek, tj. včetně dceřiných a

přidružených společností umístěných v jiném členském státě EU nebo mimo oblast EU.

### **Znevýhodněný pracovník**

Každá osoba, která patří do kategorie těch, kteří bez pomoci mají problémy se vstupem na pracovní trh.

### **Postižený pracovník**

Každá osoba, která je uznána jako postižená podle vnitrostátního právního řádu, nebo má uznávané, vážné, fyzické, mentální nebo psychologické postižení.

### **Ověření vyváženosti**

V Akčním plánu pro oblast veřejné podpory ze dne 7.6.2005 zdůraznila Evropská komise význam posílení ekonomického přístupu k analýze státní podpory. To znamená zvážení možných příznivých účinků opatření při dosahování cíle společného zájmu a jeho možných nepříznivých účinků na narušení hospodářské soutěže a obchodu.

Ověření vyváženosti nastíněné v Akčním plánu pro státní podpory se skládá ze tří kroků, z nichž první dva se týkají příznivých a třetí nepříznivých účinků:

- Je opatření podpory zaměřeno na dobře vymezený cíl společného zájmu, jako růst, zaměstnanost, soudržnost, či životní prostředí ?
- Je podpora dobře konstruována, aby zajistila splnění cíle společného zájmu, jinak řečeno, řeší navrhovaná podpora selhání trhu nebo jiný cíl ?
  - Je státní podpora vhodným nástrojem politiky ?
  - Existuje motivační efekt, tj. mění podpora chování podniků a/nebo investorů ?
  - Je opatření podpory přiměřené, tj. bylo by možno stejných změn chování dosáhnout s použitím menší podpory ?
- Je narušení hospodářské soutěže a účinek na obchod omezený, takže celkově převažují příznivé účinky ?

Ověření vyváženosti je stejně důležité jak pro navržení pravidel státní podpory, tak i pro posouzení případů, které spadají do jejich oblasti působnosti.

### **Mapa regionální podpory**

Mapa regionální podpory vymezuje regiony, v rámci kterých mohou členské státy poskytovat tzv. „vnitrostátní regionální podporu“, tj. investiční a za výjimečných okolností i provozní podporu podnikům, a to za podmínek stanovených v nařízení Evropské komise 1628/2006 (viz odpovídající tabulka): pokud jsou podmínky splněny notifikace není nutná, jinak za podmínek stanovených v Pokynech k regionální

podpoře na období 2007-2013 je notifikace nutná. Mapa regionální podpory ustanovuje současně maximální míry těchto podpor ve vymezených regionech.

Vnitrostátní regionální podpora je určena na hospodářský rozvoj regionů, vymezených v regionální mapě podpory s odkazem na článek 87-3a) a c) Smlouvy ES. Má za cíl odstranit regionální rozdíly a odlišuje se tak od jiných forem podpory, které sledují jiné cíle než rozvoj regionů, jako např. podpora zaměstnanosti, vzdělávání apod.

Specifická pravidla vztahující se na posledně zmiňované podpory ustanovují zvláštní míry podpory, které jsou nezávislé na mírách podpory stanovených v regionální mapě podpory, přestože se na ně mohou v některých případech odkazovat. Jinak řečeno, do znevýhodněných oblastí někdy směřuje podpora ve vyšší míře vzhledem ke specifickým obtížím, s nimiž se tyto oblasti potýkají, ale není omezena mírami stanovenými v regionální mapě podpory.

Všechny regiony ČR, kromě Prahy, tak jsou způsobilé pro regionální podporu v maximální míře pohybující se od 30% do 40% způsobilých výdajů. Region Praha je způsobilý pro regionální podporu v maximální míře 10% z vhodných výdajů, ale pouze po dvouleté přechodné období, tj. do 31. 12. 2008. Po tomto datu již nebude region Praha pro regionální podporu způsobilý.

### ***Hrubá míra veřejné podpory***

Nominální hodnota přidělené podpory vyjádřená jako procento z celkových uznatelných nákladů na projekt (všechny použité částky musí být započteny před jakýmkoli odpočtem přímých daní).

### ***HEP – hrubý ekvivalent podpory***

Úroveň podpory je vymezena z hlediska její intenzity (míry) v porovnání s oprávněnými náklady (způsobilými výdaji). Každou intenzitu podpory nutno počítat v hrubém ekvivalentu podpory. Intenzita podpory uvedená v hrubém ekvivalentu podpory je diskontovaná hodnota podpory vyjádřená jako procentní díl diskontované hodnoty způsobilých nákladů.

### ***Transparentní podpora***

Podpora, pro niž lze přesně vypočítat hrubý ekvivalent grantu ex ante bez potřeby provádět hodnocení rizik.

***HIP*** - Hrubá intenzita podpory.

***Maximální intenzita podpory*** – Přípustná intenzita podpory.

***RIP*** – Regionální investiční podpora.

### **Naplnování služeb veřejného zájmu**

Specifický režim se týká hospodářských aktivit, které slouží k zabezpečování veřejného zájmu. Vymezení těchto služeb je v kompetenci členského státu. Tyto služby mohou být poskytovány veřejnými subjekty, ale i soukromými subjekty (např. na základě koncese státu), kterým vzniká nárok na kompenzaci za plnění služeb veřejného zájmu. Tato finanční „kompenzace“ spadá mimo rámec veřejné podpory, ale jen za předpokladu splnění striktně omezených podmínek (více rozsudek ESD - C 280/00, „Altmark Trans“, z 20. července 2003):

- 1) jasně definovaný závazek veřejné služby,
- 2) kompenzace musí být stanovena na základě transparentních a objektivních ukazatelů,
- 3) výše kompenzace musí být omezena rozsahem nezbytným k pokrytí nákladů vynaložených výlučně za účelem poskytnutí veřejné služby,
- 4) náklady musí odrážet chování efektivně fungující společnosti.

Jako poslední podmínka bylo stanoveno, že pokud subjekt zabezpečující poskytování služeb veřejného ekonomického zájmu nebyl vybrán na základě otevřeného výběrového řízení, které garantuje nejnižší možnou cenu, výše finanční kompenzace musí být stanovena na základě analýzy nákladů, které by průměrný, dobře vedený a vybavený podnik vynaložil na stejné činnosti.

V případě, že výše uvedené podmínky dané rozsudkem ESD „Altmark Trans“ nejsou splněny, a jsou zároveň splněny všechny podmínky čl. 87-1 (tj. je naplněna definice veřejné podpory), jedná se o veřejnou podporu. Pro tyto případy Evropská komise přijala rozhodnutí ze dne 28. listopadu 2005 o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu. Toto rozhodnutí stanovuje podmínky, za kterých je veřejná podpora udělená podniku jako vyrovnávací platba za poskytování služeb veřejného zájmu slučitelná se společným trhem ES. Notifikace takové podpory není nutná.

Dále je možné uplatnit Rámec Společenství pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby (2005/C297/04), který stanoví podmínky, v případě jejichž splnění může Komise považovat veřejnou podporu poskytnutou formou vyrovnávací platby za závazek veřejné služby za slučitelnou s trhem Společenství.

Ve všech ostatních případech postupuje Evropská komise v souladu s článkem 86-2, tj. posuzuje danou podporu dle „běžných“ pravidel veřejné podpory (stále existuje možnost uplatnění výjimek ze zákazu veřejné podpory). Komise je omezena pouze požadavkem čl. 86-2, aby aplikace těchto pravidel nevedla v praxi k znemožnění efektivního vykonávání činnosti ve veřejném zájmu (je posuzováno případ od případu).

Název	De minimis (nařízení 1998/2006)
Účel	Podpory splňující podmínky zde uvedené jsou slučitelné se společným trhem a nepodléhají oznamovací povinnosti
Působnost (sektory, podporované aktivity)	<p>Nevztahuje se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rybolov, akvakultura a uhelný průmysl,</li> <li>- prvovýroba zemědělských produktů,</li> <li>- zpracování a uvádění zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy ES na trh, v případech, kdy je výše podpory stanovena na základě ceny nebo množství produktů zakoupených od primárních výrobců nebo uvedených na trh danými podniky, nebo je-li poskytnutí podpory závislé na podmínce, že bude zčásti nebo zcela předána prvovýrobcům,</li> <li>- činnosti spojené s vývozem do třetích zemí nebo do členských států,</li> <li>- podpory závislé na užití domácích produktů na úkor dovážených produktů,</li> <li>- podpory udělené podnikům v obtížích,</li> <li>- podpory na nabývání vozidel pro silniční nákladní dopravu poskytované podnikům provozujícím silniční nákladní dopravu pro cizí potřebu.</li> </ul>
Typy podpory	<b>Podpora de minimis, která je transparentní, tzn. že pro ni lze přesně vypočítat hrubý ekvivalent dotace ex ante bez potřeby provádět hodnocení rizik (např. grant, úroková dotace nebo limitované osvobození od daní.</b>
Způsobilé výdaje	-----
Výše podpory	<ul style="list-style-type: none"> <li>- v kterémkoli tříletém období nepřesáhne částku 200 000 EUR.</li> <li>- v silniční dopravě nepřesáhne kterémkoliv období tří let částku 100 000 EUR</li> </ul>
Podmínky kumulace podpor	Nelze kumulovat s podporou týkající se stejných způsobilých nákladů, pokud by tím míra podpory převyšovala míru stanovenou pro specifické okolnosti každého případu v nařízení nebo rozhodnutí Komise o blokové výjimce.
Výjimky (mimořádná oznamovací povinnost)	-----
Další specifika	Podpora, která není poskytnuta formou finančního příspěvku vyplaceného v hotovosti, by měla být přepočtena na hrubý ekvivalent grantu finančního příspěvku. Pro výpočet ekvivalentu podpory je nutné použít tržní úrokové sazby platné v době poskytnutí této podpory.
Platnost	31. prosince 2013.



Název		Malé a střední podniky (nařízení 70/2001)			
Účel		Režim podpory splňující všechny podmínky tohoto nařízení a jednotlivá podpora mimo režimů podpory, která splňuje všechny podmínky tohoto nařízení, jsou slučitelné se společným trhem a jsou vyňaty z oznamovací povinnosti.			
Působnost (sektory, podporované aktivity)		Nevztahuje se na: <ul style="list-style-type: none"> <li>- uhelný průmysl, stavba lodí, rybí a zemědělské produkty,</li> <li>- aktivity souvisejícím s vývozem, zejména podpora přímo související s exportovanými objemy, zakládáním, provozováním a distribucí sítí, či další běžné výdaje související s exportními aktivitami,</li> <li>- podpora podmíněná využitím zboží domácí provenience na úkor dováženého zboží.</li> </ul>			
Typy podpor		<b>Hmotné a nehmotné investice</b>		<b>Aktivity neinvestiční povahy</b>	
Způsobilé výdaje		investice do hmotných aktiv (pozemky, budovy, provozy-zařízení) v souvislosti se zařizováním nového podniku, s rozšiřováním stávajícího podniku nebo se závazkem v činnosti vyžadující zásadní změnu výrobu nebo výrobního procesu ve stávajícím podniku (zejména racionalizace, diverzifikace nebo modernizace), investice do nehmotných aktiv (náklady na převod technologií nabytím oprávnění z patentu, licencí, know-how nebo nepatentovaných technických poznatků)		poradenské služby poskytované externími poradci	první účast malého a středního podniku na určitém veletrhu nebo výstavě: <ul style="list-style-type: none"> <li>- pronájem,</li> <li>- zřízení,</li> <li>- provoz stánku.</li> </ul>
Výše podpory	Hrubá míra podpory v % způsob. výdajů	malé podniky	střední podniky	50 %	50 %
		15 %	7,5 %		
	regiony dle čl. 87 odst. 3 a)	strop regionální podpory + 15 % HIP, pokud celková čistá intenzita podpory nepřesáhne 75 %.		----	
	regiony dle čl. 87 odst. 3 c)	strop regionální podpory + 10 % HIP, pokud celková čistá míra podpory nepřesáhne 30 %,			

Podmínky kumulace podpor	Stanovená intenzita podpory se použije bez ohledu na zdroj financování (národní či EU), kumulace podpor SME s jinými státními podporami poskytnutými na stejné oprávněné náklady je zakázaná, pokud by měla za následek přesažení intenzity podpory stanovené výše.
Výjimky (mimořádná oznamovací povinnost)	<p>Jednotlivé podpory velké výše, které splňují alespoň jeden z následujících ukazatelů:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- celkové způsobilé náklady na celý projekt činí min. 25 milionů EUR a v regionech nebo odvětvích, která nesplňují podmínky pro poskytnutí regionální podpory, je hrubá míra podpory nejméně 50 % stropu výše stanoveného, v regionech nebo odvětvích, která splňují podmínky pro poskytnutí regionální podpory, je čistá míra podpory nejméně 50 % stropu čisté podpory stanoveného v regionální mapě podpory pro daný region</li> <li>- celková hrubá výše podpory je alespoň 15 milionů EUR.</li> </ul>
Další specifika	Vyšší stropy regionální podpory platí jen v případě, že je podpora poskytována pod podmínkou, že se investice udrží v příslušném regionu nejméně pět let a že podíl příjemce na jejím financování je minimálně 25 %.
Platnost	30. 6. 2008

Název		Vzdělávání (nařízení 68/2001, 363/2004)	
Účel	Jednotlivé podpory i programy podpor poskytované na vzdělávání jsou za stanovených podmínek slučitelné se společným trhem a nepodléhají oznamovací povinnosti.		
Působnost (sektory, podporované aktivity)	Nevztahuje se na: <ul style="list-style-type: none"> <li>- těžbu uhlí,</li> <li>- činnosti tradičně prováděné státem ku prospěchu obyvatelstva, např. všeobecné školní vzdělávání a počáteční zaškolování, školení a rekvalifikace pro nezaměstnané včetně zaškolování ve firmách.</li> </ul>		
Typy podpory	<b>Specifické vzdělávání</b>	<b>Obecné vzdělávání</b>	
	Zahrnuje výuku s přímým a zásadním vztahem k současnému nebo budoucímu postavení zaměstnanců v podniku přijímajícím podporu a poskytuje kvalifikace, které jsou nepřenositelné, nebo přenositelné pouze v omezeném rozsahu, do dalších podniků a pracovních oborů.	Vzdělávání zahrnující výuku, která se nevztahuje pouze nebo zásadně na současné nebo budoucí postavení zaměstnanců v podniku přijímajícím podporu, ale která poskytuje kvalifikace ve větší míře přenositelné do ostatních podniků nebo pracovních oborů, a tak podstatně zlepšuje schopnost profesního zařazení zaměstnance.	
Způsobilé výdaje	<ul style="list-style-type: none"> <li>- osobní výdaje školitele,</li> <li>- cestovní výdaje školitelů a školených osob,</li> <li>- ostatní běžné výdaje, jako jsou výdaje na materiál a vybavení, opotřebení nástrojů a zařízení v rozsahu způsobeném výlučným používáním pro projekt vzdělávání,</li> <li>- náklady na poradenské a konzultační služby týkající se projektu vzdělávání,</li> <li>- osobní výdaje školených osob až do výše součtu ostatních přípustných nákladů uvedených v písmenech a) až e). V úvahu je možné brát pouze hodiny, během kterých se školené osoby skutečně účastní vzdělávání, po odpočtu všech produktivních hodin nebo jejich ekvivalentu</li> </ul>		
Výše podpory	Hrubá míra podpory v % zp. výdajů	25 % pro velké podniky a 35 % pro malé a střední podniky	50 % pro velké podniky a 70 % pro malé a střední podniky
	regiony dle čl. 87 odst. 3 a)	míry se zvýší o 10%	míry se zvýší o 10%
	Regiony dle čl. 87 odst. 3 c)	míry se zvýší o 5%	míry se zvýší o 5%

Podmínky kumulace podpor	Kumulace podpory s jinými státními podporami, včetně podpory poskytované státními, regionálními a místními orgány, nebo s prostředky Společenství, na stejné způsobilé náklady, je přípustná pokud nepovede k překročení prahové hodnoty stanovené výše. Maximální výše podpor se uplatní bez ohledu na to, zda je projekt financován zcela ze státních zdrojů nebo je zčásti financován Společenstvím. Pokud projekt podpory zahrnuje specifické i obecné složky vzdělávání, které není možné pro výpočet míry podpory oddělit, a pokud není možné stanovit specifický nebo obecný charakter projektu podpory vzdělávání, uplatní se míry vztahující se na specifické vzdělávání.
Výjimky (mimořádná oznamovací povinnost)	Podpory poskytnuté jednomu podniku na jeden projekt vzdělávání, které překročí 1000000 EUR.
Další specifika	Míry podpory se zvýší o 10%, jestliže se vzdělávání poskytuje znevýhodněným pracovníkům, kteří jsou definováni v nařízení Komise. V odvětví námořní dopravy může podpora dosáhnout míry 100 % bez ohledu na to, zda se projekt týká specifického nebo obecného vzdělávání, pokud splní čl.6 odst.4 nařízení.
Platnost	30. 6. 2008

Název		Zaměstnanost (nařízení 2204/2002)			
Účel		Podpory poskytnuté v rámci obecných programů podpor zaměstnanosti jsou, pokud splňují zde uvedené podmínky, slučitelné se společným trhem a nepodléhají oznamovací povinnosti.			
Působnost (sektory, podporované aktivity)		Nevztahuje se: <ul style="list-style-type: none"> <li>- na stavbu lodí a uhelný průmysl,</li> <li>- na podpory na vytváření pracovních míst v dopravě,</li> <li>- na podpory při činnosti spojené s vývozem, zejména podpory přímo spojené s vyváženým množstvím, se zavedením a provozováním distribučních sítí nebo s jinými běžnými výdaji při vývozní činnosti,</li> <li>- na podpory podmiňující používání domácích výrobků na úkor dovezených,</li> <li>- vytváření pracovních míst nebo pro nábor, které by příjemce podpory prováděl sám za tržních podmínek i bez poskytnutí podpory.</li> </ul>			
Typy podpory		<b>Vytváření pracovních míst</b>	<b>Nábor znevýhodněných a zdravotně postižených pracovníků</b>	<b>Zaměstnávání zdravotně postižených pracovníků</b>	
Způsobilé výdaje		Mzdové náklady vynaložené na pracovní místa vytvořená v průběhu dvou let.	Mzdové náklady za dobu jednoho roku po náboru.	Náklady na přizpůsobení provozovny; náklady na zaměstnání asistentů a náklady na přizpůsobení nebo na pořízení zařízení pro tyto pracovníky.	
Výše podpory	Hrubá míra podpory v % zp. výdajů	malé podniky 15 %	střední podniky 7,5 %	- u znevýhodněn. pracovníků 50 % - u zdravotně postižených pracovníků 60 %	100%
	regiony dle čl. 87 odst. 3 a)	strop regionální podpory + 15 % HIP, pokud celková čistá intenzita podpory nepřesahuje 75 %		-----	-----

	regiony dle č.l 87 odst. 3 c)	strop regionální podpory + 10 % HIP, pokud celková čistá intenzita podpory nepřesahuje 30%		
Podmínky kumulace podpor		Kumulace podpor pro nábor znevýhodněných pracovníků nebo pro nábor či zaměstnávání zdravotně postižených osob s jinými podporami určenými ke snížení nákladů na zaměstnávání je možná. Lze kumulovat podpory pro nábor znevýhodněných pracovníků nebo podpory pro nábor a zaměstnávání zdravotně postižených osob.		
Výjimky (mimořádná oznamovací povinnost)		<p>Programy podpor, které se zaměřují na určitá odvětví.</p> <p>Podpory zaměstnanosti poskytnuté v jednotlivých případech nezávisle na jakémkoli programu podpor.</p> <p>Podpory poskytnuté jednotlivému podniku nebo zařízení, které přesahují hrubou intenzitu podpor 15 milionů EUR během kteréhokoli tříletého období.</p> <p>Podpory, jejichž cíle souvisejí se zaměstnaností a s trhy práce, např. opatření na podporu předčasného odchodu do důchodu, sdílení pracovních míst, přeměnu dočasných pracovních smluv nebo pracovních smluv na dobu určitou na pracovní smlouvy na dobu neurčitou atd.</p>		
Další specifika		<p>Definice znevýhodněného a zdravotně postiženého pracovníka je v nařízení.</p> <p>Stropy se vztahují na výši podpory na vytváření pracovních míst, vyjádřenou v procentech mzdových nákladů vynaložených na pracovních místa vytvořená v průběhu dvou let, za těchto podmínek:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>vytvořená pracovní místa musí představovat čisté zvýšení počtu zaměstnanců v dotyčném provozu i podniku ve srovnání s průměrem za dobu posledních 12 měsíců;</li> <li>vytvořená pracovní místa musí být zachována přinejmenším po dobu tří let, nebo v případě malých a středních podniků po dobu dvou let;</li> <li>na nově vytvořených pracovních místech mohou být zaměstnáni jen noví pracovníci, kteří buď nikdy nebyli zaměstnáni, nebo své předchozí zaměstnání ztratili nebo je ztrácejí.</li> </ol>		
Platnost		30. 6. 2008		

Vnitrostátní regionální investiční podpora (nařízení 1628/2006)					
Název					
Účel	Stanovení podmínek slučitelnosti a vyjmutí z oznamovací povinnosti transparentních režimů regionální investiční podpory a případných <i>ad hoc</i> podpor, pokud jsou uděleny jako doplněk podpory poskytnuté na základě transparentního režimu regionální investiční podpory a pokud jejich výše nepřesáhne 50 % celkové podpory, která má být na investici udělena.				
Působnost (sektory, podporované aktivity)	Nevztahuje se na: <ul style="list-style-type: none"> <li>- rybolov a akvakultura; stavba lodí; uhelný průmysl; ocelářský průmysl; odvětví syntetických vláken,</li> <li>- činnosti spojené s primární výrobou zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy,</li> <li>- podpora činností spojených s vývozem do třetích zemí nebo členských států, zejména na podpory přímo spojené s vyváženým množstvím, na podpory zavádění a provozování distribučních sítí nebo na jiné běžné výdaje spojené s vývozními činnostmi,</li> <li>- podpora podmiňující použití domácího zboží na úkor dováženého zboží.</li> </ul>				
Typy podpory	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">Počáteční investice</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">Podpora velkého investičního projektu</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="vertical-align: top;">           Způsobilé výdaje           <ul style="list-style-type: none"> <li>- Investice do hmotného a nehmotného majetku souvisejícího se založením nové provozovny, rozšířením stávající provozovny, rozšířením výrobního sortimentu provozovny o nové, dodatečné výrobky nebo se zásadní změnou celkového výrobního postupu stávající provozovny.</li> <li>- Nabytí kapitálového majetku přímo spojeného s provozovnou, v případě, že provozovna byla uzavřena nebo by byla uzavřena, pokud by nedošlo k jejímu odkoupení, a tento majetek odkoupil nezávislý investor. Pouhé nabytí akcií podniku se nepovažuje za počáteční investici.</li> </ul> </td> <td style="vertical-align: top;">           Počáteční investice do kapitálového majetku se způsobilými výdaji přesahujícími 50 milionů EUR         </td> </tr> </tbody> </table>	Počáteční investice	Podpora velkého investičního projektu	Způsobilé výdaje <ul style="list-style-type: none"> <li>- Investice do hmotného a nehmotného majetku souvisejícího se založením nové provozovny, rozšířením stávající provozovny, rozšířením výrobního sortimentu provozovny o nové, dodatečné výrobky nebo se zásadní změnou celkového výrobního postupu stávající provozovny.</li> <li>- Nabytí kapitálového majetku přímo spojeného s provozovnou, v případě, že provozovna byla uzavřena nebo by byla uzavřena, pokud by nedošlo k jejímu odkoupení, a tento majetek odkoupil nezávislý investor. Pouhé nabytí akcií podniku se nepovažuje za počáteční investici.</li> </ul>	Počáteční investice do kapitálového majetku se způsobilými výdaji přesahujícími 50 milionů EUR
Počáteční investice	Podpora velkého investičního projektu				
Způsobilé výdaje <ul style="list-style-type: none"> <li>- Investice do hmotného a nehmotného majetku souvisejícího se založením nové provozovny, rozšířením stávající provozovny, rozšířením výrobního sortimentu provozovny o nové, dodatečné výrobky nebo se zásadní změnou celkového výrobního postupu stávající provozovny.</li> <li>- Nabytí kapitálového majetku přímo spojeného s provozovnou, v případě, že provozovna byla uzavřena nebo by byla uzavřena, pokud by nedošlo k jejímu odkoupení, a tento majetek odkoupil nezávislý investor. Pouhé nabytí akcií podniku se nepovažuje za počáteční investici.</li> </ul>	Počáteční investice do kapitálového majetku se způsobilými výdaji přesahujícími 50 milionů EUR				

Výše podpory	Hrubá míra podpory	Nesmí přesáhnout horní hranici regionální podpory v regionu, kde se investice uskutečňuje. S výjimkou podpor poskytovaných v odvětví dopravy lze horní hranice zvýšit: <ul style="list-style-type: none"> <li>- o 20 % malým podnikům,</li> <li>- o 10 % středním podnikům.</li> </ul>	Nepřesáhne 75 % maximální částky podpory, kterou by mohla obdržet investice se způsobilými výdaji ve výši 100 milionů EUR při použití běžné horní hranice intenzity podpory pro velké společnosti obsažené ve schválené mapě regionální podpory platné ke dni, kdy má být podpora poskytnuta.
	Oblasti kvalifikované pro regionální podporu dle čl. 87 odst. 3 a)	Střední Čechy, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko 40% Jihozápad 36% do 31. 12 2010 a dále 30% <ul style="list-style-type: none"> <li>- o 20 % malým podnikům</li> <li>- o 10 % středním podnikům.</li> </ul>	
	Oblasti kvalifikované pro regionální podporu dle čl. 87 odst. 3 c)	Praha s výjimkou některých městských částí jen do 31. 12. 2008 - 10%	
Podmínky kumulace podpor	Horní hranice podpory se vztahují na celkovou částku veřejné podpory poskytovanou na podporované projekty bez ohledu na zdroj financování. Podporu nelze kumulovat s další podporou ve vztahu ke shodným způsobilým nákladům, pokud by taková kumulace vedla k překročení intenzity podpory stanovené tímto nařízením. Podporu nelze kumulovat s podporou <i>de minimis</i> ve vztahu ke shodným způsobilým výdajům, pokud by taková kumulace vedla k překročení intenzity podpory stanovené tímto nařízením.		
Výjimky (mimořádná oznamovací povinnost)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- netransparentní režimy regionální investiční podpory,</li> <li>- režimy regionální podpory zaměřené na určitá odvětví hospodářské činnosti v rámci výroby nebo služeb,</li> <li>- režimy regionální podpory, které poskytují provozní podporu,</li> <li>- režimy regionální podpory, které poskytují jinou než investiční podporu nebo podporu na poradenské služby pro nově založené malé podniky,</li> <li>- regionální podpora poskytovaná ve prospěch velkých investičních projektů na základě stávajících režimů podpory, pokud celková částka podpory ze všech zdrojů přesáhne 75 % maximální částky podpory,</li> <li>- <i>ad hoc</i> regionální podpora, jiná doplňková k podpoře poskytnuté na základě režimu RIP</li> </ul>		



	- investiční podpora poskytnutá ve prospěch příjemce, na kterého se vztahuje neprovedený příkaz k vrácení podpory vystavený na základě předcházejícího rozhodnutí Komise, kterým byla podpora prohlášena za protiprávní.
Další specifikata	- transparentní je režim podpory, u kterého lze přesně vypočítat hrubý ekvivalent podpory jako procentuální vyjádření způsobilých výdajů <i>ex ante</i> , aniž by bylo nutné provést posouzení rizik, - podpora se poskytuje v oblasti způsobilé pro regionální podpory dle mapy na 2007 – 2013, - investice musí být zachována po dobu 5 let – v případě MSP 3 let po dokončení investice, - finanční příspěvek příjemce podpory musí dosáhnout výše alespoň 25 % způsobilých nákladů, buď z vlastních zdrojů, nebo prostřednictvím externího financování.
Platnost	31. 12. 2013

Název		Regionální podpora (2006/C 54/08)
Účel		Stanovení podmínek, za kterých bude Evropská komise považovat vnitrostátní regionální podporu (tzn. státní podporu určenou na hospodářský rozvoj některých znevýhodněných oblastí v Evropské unii dle čl. 87 odst. 3 písm. a) a čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy), která nespadá pod nařízení 1628/2006 (viz předchozí tabulka) za slučitelnou s pravidly EU. Notifikace nutná.
Působnost (sektory, podporované aktivity)		Nevztahuje se na: <ul style="list-style-type: none"> <li>- rybolov a těžby uhlí,</li> <li>- výrobu zemědělských produktů vyjmenovaných v Příloze I Smlouvy,</li> <li>- odvětví dopravy a odvětví stavby lodí,</li> <li>- podniky v obtížích,</li> <li>- odvětví výroby umělých vláken.</li> </ul>
Výše podpory v % HEP		V mapě regionální podpory.
Podporované regiony	čl. 87 odst. 3 písm. a)	Střední Čechy (SC), Jihozápad (JZ), Severozápad (SZ), Severovýchod (SV), Jihovýchod (JV), Střední Morava (SM), Moravskoslezsko (MS) + regionální podpora nejodlehlejších regionům
	Regiony se statistickým účinkem	HDP na obyvatele v regionu převyšuje 75 % průměru Společenství pouze z důvodu statistického účinku rozšíření. Ty budou způsobilé pro výjimku podle čl. 87 odst. 3 písm. a) do 31. prosince 2010. Pak budou posouzeny, zda zůstanou v tomto režimu. Jinak budou od 1. ledna 2011 způsobilé pro poskytnutí podpory podle čl. 87 odst. 3 písm. c). V ČR žádný.

	čl. 87 odst. 3 písm. c)	Praha 4, 5, 6, Praha-Přední Kopanina, Praha-Suchdol, Praha 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, Praha-Dolní Měcholupy, Praha-Štěrboholy, Praha-Zličín, Praha 18, 19
<b>1) Investiční podpora</b>		
Typ podpory	Počáteční investicí se rozumí investice do hmotného a nehmotného majetku v souvislosti se: <ul style="list-style-type: none"> <li>- založením nové provozovny,</li> <li>- rozšířením stávající provozovny,</li> <li>- rozšířením výrobního sortimentu provozovny o nové, dodatečné výrobky,</li> <li>- zásadní změnou výrobního postupu stávající provozovny.</li> </ul>	
Způsobilé výdaje	Hmotné a nehmotné investiční náklady vyplývající z počátečního investičního projektu nebo odhadované mzdové náklady na pracovní místa přímo vytvořená určitým investičním projektem.	
Podmínky kumulace	Pokud se podpora vypočítaná na základě hmotných či nehmotných investičních nákladů kombinuje s podporou vypočítanou na základě mzdových nákladů, je nutné dodržet limit intenzity podpory stanovený pro daný region. Pokud jsou výdaje způsobilé pro regionální podporu současně vcelku či zčásti způsobilé i pro podporu na jiné účely, bude se na společnou část vztahovat nejpriznivější limit státní podpory stanovený podle příslušných pravidel. Tuto podporu lze kumulovat s podporou <i>de minimis</i> na stejné způsobilé výdaje pouze do výše maximální intenzity podpory stanovené v těchto pokynech.	
Podmínky slučitelnosti	Za účelem zajištění skutečného a trvalého příspěvku investice k rozvoji regionu, je nutné regionální investiční podporu podmínit požadavkem, aby předmětná investice zůstala v daném regionu nejméně pět let po její realizaci. Vypočítává-li se podpora na základě mzdových nákladů, musí se pracovní místa obsadit do tří let po skončení prací. Všechna pracovní místa vytvořená investicí se musí udržet v daném regionu pět let od jejich prvního obsazení. V případě malých a středních podniků mohou členské státy zkrátit tato pětiletá období (na udržení investice nebo vytvořených pracovních míst) na nejméně tři roky.	
<b>2) Podpora velkých investičních projektů</b>		
Definice	Počáteční investice se způsobilými výdaji nad 50 milionů EUR.	
Pravidla posuzování	<ul style="list-style-type: none"> <li>- od 50 mil EUR do 100 mil EUR 50 % regionálního limitu</li> <li>- nad 100 milionů EUR 34 % regionálního limitu</li> </ul>	

<b>3) Provozní podpora</b>		
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- oblast čl. 87 odst. 3 písm. a)</li> <li>- podpora je oprávněná z hlediska jejího příspěvku k regionálnímu rozvoji a z hlediska jejího charakteru</li> <li>- výše podpory je úměrná znevýhodněním, která se snaží zmírnit. (Je na členském státě, aby prokázal existenci znevýhodnění a stupeň jejich závažnosti)</li> <li>- dočasná a snižovaná v průběhu času (výjimku tvoří nejdlehljší a nejméně zalidněné regiony).</li> </ul>	
<b>4) Podpora nově založeným malým podnikům</b>		
Účel	Poskytnout motivaci k podpoře zakládání nových podniků a k podpoře počátečních a raných fází rozvoje malých podniků v podporovaných oblastech.	
Podmínky slučitelnosti	<ul style="list-style-type: none"> <li>- jen malé podniky,</li> <li>- omezena co do výše a postupně snižována</li> </ul>	
Výše	Region dle čl. 87 odst. 3 písm. a)	Do 2 mil EUR pro jeden malý podnik, max. 35 % způsobilých výdajů vynaložených v prvních třech letech po založení podniku a 25 % ve dvou následujících letech.
	Region dle čl. 87 odst. 3 písm. c).	Do 1 mil EUR pro jeden malý podnik, max. 25 % způsobilých výdajů vynaložených v prvních třech letech po založení podniku a 15 % ve dvou následujících letech.
Způsobilé výdaje	<ul style="list-style-type: none"> <li>- náklady na právní služby, na poradenství</li> <li>- správní náklady přímo související se vznikem podniku.</li> </ul>	
Podmínky kumulace	Tuto podporu nelze kumulovat s jinou veřejnou podporou (včetně podpory <i>de minimis</i> ) a tím obejít předepsanou maximální intenzitu nebo částku podpory.	
Další specifiká	Regionální podporu je nutné poskytovat na základě více-odvětvového režimu podpory, který je nedílnou součástí regionální rozvojové strategie s jednoznačně definovanými cíli. Výjimečně předpokládá poskytnutí individuální ad hoc podpory jedinému podniku nebo podpory omezené jen na jednu oblast činnosti, v tom případě musí členský stát prokázat, že daný projekt přispívá k jednotné strategii regionálního rozvoje a že vzhledem ke svému charakteru a rozsahu nepovede k nepřijatelnému narušení hospodářské soutěže.	
Platnost	Komise zmocněna přezkoumat pokyny kdykoli	

**Mapa národní regionální podpory pro léta 1. 1. 2007 – 31. 12. 2013**  
Pro malé střední a velké podniky v procentech HEP (hrubý ekvivalent podpory)

Region NUTSII		1. 1. 2007 – 31. 12. 2010			1. 1. 2011 – 31. 12. 2013		
		velké	střední	malé	velké	střední	malé
Dle čl. 87 odst.3 a)	SČ, SV, SZ, JV, SM, MS	40%	50%	60%	40%	50%	60%
	JZ	36%	46%	56%	30%	40%	50%
Dle čl. 87 odst.3 c)	Praha 4, 5, 6, Praha-Přední Kopanina, Praha Suchdol, Praha 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, Praha-Dolní Měcholupy, Praha-Štěrboholy, Praha-Zličín, Praha 18, 19	1. 1. 2007 – 31. 12. 2008					
		velké	střední	malé			
		10%	20%	30%			

Název		Životní prostředí (2001/C 37/03)			
Účel	Komise přijala pokyny, aby seznámila členské státy a podniky s kritérii, jež bude uplatňovat při rozhodování o tom, jsou-li opatření, plánovaná jednotlivými členskými státy k zajištění ochrany životního prostředí, slučitelná se společným trhem.				
Působnost (sektory, podporované aktivity)	Všechna odvětví s výjimkou oblastí pokryté pokyny Společenství o státní podpoře v odvětví zemědělství. Nevztahuje se na váznoucí náklady, vzdělávání a výzkum a vývoj. Váznoucí náklady jsou náklady, které podniky musejí nést v důsledku závazků, jež učinily a které již nemohou plnit v důsledku liberalizace daného odvětví.				
<b>1) Investiční podpora</b>					
Typy podpory	Přechodná investiční podpora na adaptaci novým normám ES	Investiční podpora podnikům zavádějícím přísnější normy než jsou normy ES	Investice v energetice, kombinovaná výroba el. energie a tepla, podpora obnovitelných zdrojů	Sanace znečištěných průmyslových areálů	Přemístění podniků

Podmínky slučitelnosti		Po 3 roky od přijetí nových norem - malé a střední podniky	I v případě, že neexistují závazné normy ES	Až 100% na výrobu energie z obnovitelných zdrojů	Pokud není zjištěna osoba odpovědná za znečištění, může podporu získat osoba odpovědná za provedení práce.	Nařízení správním nebo soudním rozhodnutím. Splnění nejprísnejších ekologických norem platících v novém regionu, kam byl přemístěn.
Výše podpory	Hrubá míra podpory v % zp. výdajů	Do 15 %	Do 30%	Do 40%	100 % nákladů + 15 % nákladů na provedení práce	Do 30%
	regiony dle čl. 87 odst. 3 a)	maximální výše možné podpory je ta, která je z následujících dvou možností vyšší: a) buď základní sazba investiční podpory na životního prostředí + 10 % HEP b) nebo sazba pro regionální podporu +10 % HEP, + 10% pro MSP				
	regiony dle čl. 87 odst. 3 c)	maximální výše možné podpory je ta, která je z následujících dvou možností vyšší: a) buď základní sazba investiční podpory na životního prostředí + 5 % HEP b) nebo sazba pro regionální podporu +10 % HEP, + 10% pro MSP.				
Způsobilé výdaje		Mimořádné investiční náklady nutné ke splnění cílů ochrany životního prostředí				
<b>2) Podpora malých a středních podniků na poradenské služby v oblasti ŽP</b>						
Podmínky posuzování		Dle blokové výjimky o MSP				
<b>3) Provozní podpora</b>						
Typy podpory		nakládání s odpady a úspory energie	snížení daní či osvobození od daně	obnovitelné zdroje energie	kombinovaná výroba elektrické energie a tepla	

Výše podpory	- do 50% - nebo podpora, která se v průběhu 5 let snižuje progresivně ze 100% na 0%.	- do 50 % - nebo podpora, která se v průběhu 5 let snižuje progresivně ze 100% na 0%.		Do 40%
Způsobitelné výdaje	Náhrada mimořádných výrobních nákladů ve srovnání s tržními cenami příslušných výrobků nebo služeb	---	- pokrytí rozdílů mezi náklady na výrobu energie z obnovitelných zdrojů energie a tržní cenou této energie, - ušetřené vnější náklady	Náklady na výrobu této elektrické energie nebo tepla převyšující jejich tržní cenu.
Podmínky slučitelnosti	Max. 5 let	Max. 5 let, rozdílné posouzení pro existující daně a nové daně	4 varianty posouzení	--
Podmínky kumulace podpor	Intenzita podpory stanovená pro jednotlivé typy se použije bez ohledu na zdroj financování (národní či EU). Podpora povolená podle těchto pokynů se nesmí kombinovat s jinými formami státní podpory nebo zdroji, pokud toto překrývá zintenzivní podporu nad úroveň stanovenou těmito pokyny. U podpor pro různé účely se stejnou výší způsobilých nákladů platí nejpříznivější míra podpory.			
Obecné podmínky posuzování slučitelnosti	S výhradou omezení a podmínek stanovených v těchto pokynech povolí Komise podporu na ochranu životního prostředí v souladu s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES nebo v případě důležitých projektů společného evropského zájmu, které jsou prioritou ochrany ŽP a mají často příznivé účinky i za hranicemi členského státu/členských států v souladu s čl. 87 odst. 3 písm. b) Smlouvy o ES.			
Další specifika	Uplatňují se zásady - trvale udržitelný rozvoj a "znečišťovatel platí".			
Platnost	31. 12. 2007			

Název		Výzkum, vývoj a inovace (2006/C 323/01)	
Účel	Tento rámec se vztahuje na podporu na výzkum, vývoj a inovace. Komise zde stanoví pravidla, jež bude používat při posuzování oznámené podpory, čímž vykonává svou posuzovací pravomoc a zvyšuje právní jistotu a transparentnost svého rozhodování.		
Působnost (sektory, podporované aktivity)	Všechna odvětví mimo podpory pro podniky v nesnázích.		
<b>1) Metodologie posuzování slučitelnosti dle čl. 87 odst. 3 písm. b) Smlouvy o ES</b>			
Podmínky	<ul style="list-style-type: none"> <li>- navrhovaná podpora se týká projektu, který je popsán z hlediska svého provedení, včetně účastníků a cílů projektu.</li> <li>- projekt musí být ve společném evropském zájmu,</li> <li>- podpora je nezbytná a představuje pobídku pro provedení projektu, který musí zahrnovat vysokou míru rizika,</li> <li>- projekt má velký význam s ohledem na svou povahu a rozsah.</li> </ul>		
<b>2) Metodologie posuzování slučitelnosti dle čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES</b>			
Typy podpory	Výše podpory	Způsobilé výdaje	
Základní výzkum	100%	<ul style="list-style-type: none"> <li>- osobní náklady</li> <li>- náklady na nástroje a vybavení</li> <li>- náklady na budovy a pozemky</li> <li>- náklady na smluvní výzkum, technické poznatky a patenty</li> <li>- dodatečné režijní náklady</li> <li>- ostatní provozní výdaje včetně nákladů na materiál, dodávky a výrobky.</li> </ul>	
Aplikovaný výzkum	50% + 10% střední podniky + 20% malé podniky + dalších 15% v případě spolupráce s podniky, max. 80%		
Experimentální výzkum	25% + 10% střední podniky + 20% malé podniky + dalších 15% v případě spolupráce s podniky, max. 80%		
Podpora na studie technické proveditelnosti	u malých a středních podniků	75 % v případě vypracování studií pro účely činností aplikovaného výzkumu 50 % v případě vypracování studií pro účely činností experimentálního vývoje,	
	u velkých podniků	65 % v případě vypracování studií pro účely činností aplikovaného výzkumu a 40 % v případě vypracování studií pro účely činností experimentálního vývoje	

Podpora pro malé a střední podniky na náklady práv k průmyslovému vlastnictví		Jako u výzkumu.	Veškeré náklady, které vzniknou do doby udělení práv v prvním právním řízení a další náklady, které vzniknou v souvislosti se získáváním práva nebo obhajováním platnosti práva.
Podpora pro mladé inovativní podniky		Jde o malý podnik mladší 6 let, který je inovativní, podpora je do 1 mil EUR s tím, že: - 1,5 mil EUR v případě oblastí dle čl. 87 odst. 3 a) - 1,25 mil EUR v případě oblastí dle čl. 87 odst. 3 c)	
Podpora na inovace postupů a organizační inovace ve službách		25 % v případě malých a středních podniků 15 % v případě velkých podniků	Jako u výzkumu.
Podpora na poradenské služby v oblasti inovací; podpora na podpůrné služby v oblasti inovací;		Jde o malé a střední podniky, výše do 200 000 EUR v průběhu 3 let	<ul style="list-style-type: none"> <li>- konzultace vedení; technologická pomoc; služby v oblasti převodu technologií; vzdělávání; poradenství při nabývání a ochraně práv k duševnímu vlastnictví a při obchodování s těmito právy a v souvislosti s licenčními smlouvami; poradenství v souvislosti s používáním norem;</li> <li>- kancelářské prostory; databáze; technické knihovny; výzkum trhu; použití laboratoře; označování, zkoušení a osvědčování jakosti.</li> </ul>
Podpora na půjčování vysoce kvalifikovaných pracovníků		50 % způsobilých nákladů po dobu nejvýše 3 let na podnik a půjčenou osobu	Veškeré osobní náklady na půjčení a zaměstnání vysoce kvalifikovaných pracovníků, včetně nákladů na využití personální agentury, jakož i příspěvek na mobilitu pro půjčené pracovníky.
Podpora pro inovační seskupení	Investiční	15% Max 30 % v případě oblastí dle čl. 87 odst. 3 a) se statistickým účinkem, jinak 40%	Náklady na pořízení pozemku, budov, strojů a vybavení



	Provozní	Na 5 let degresivní podpora 100% - 0 Nedegresivní podpora max. 50%	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Marketing seskupení s cílem získat pro účast v něm další společnosti;</li> <li>- Správa veřejně přístupných zařízení seskupení;</li> <li>- Organizace vzdělávacích programů, seminářů a konferencí na podporu výměny znalostí a vytváření sítí mezi členy seskupení.</li> </ul>
<b>3) Metodologie posuzování slučitelnosti: motivační účinek a nezbytnost podpory</b>			
Účel	Státní podpora musí mít motivační účinek, tj. musí vést k tomu, že příjemci změní své chování tak, že se zvýší jejich činnost v oblasti VaVal.		
Typy podpory, u kterých je motivační účinek automaticky splněn	<ul style="list-style-type: none"> <li>- podpora na projekt a studie proveditelnosti, pokud je příjemce podpory malým nebo středním podnikem a pokud je částka podpory nižší než 7,5 milionů EUR na projekt na jeden malý nebo střední podnik,</li> <li>- podpora pro malé a střední podniky na náklady práv k průmyslovému vlastnictví,</li> <li>- podpora na přenos technologií,</li> <li>- podpora pro mladé inovativní podniky,</li> <li>- podpora na poradenské služby v oblasti inovací; podpora na podpůrné služby v oblasti inovací,</li> <li>- podpora na půjčování vysoce kvalifikovaných pracovníků.</li> </ul>		
Kritéria posuzování opatření - alespoň jeden z prvků	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozšíření rozsahu projektu: růst celkových nákladů na projekt,</li> <li>- rozšíření rozsahu: zvýšení počtu očekávaných přínosů projektu,</li> <li>- urychlení postupu projektu: kratší doba dokončení projektu ve srovnání se situací, kdy by byl projekt uskutečňován bez podpory,</li> <li>- zvýšení celkové částky vynaložené na VaVal.</li> </ul>		
Kritéria posuzování režimu podpory	Členský stát se zaváže poskytovat individuální podporu v rámci schváleného režimu podpory teprve po ověření, zda je přítomen motivační účinek, a k předkládání výročních zpráv o provádění schváleného režimu podpory.		
<b>4) Metodologie posuzování slučitelnosti: výhrada podrobného posouzení</b>			
Účel	Podrobné posouzení zajistí, aby vysoké částky podpory VaVal nenarušovaly hospodářskou soutěž v rozsahu, který je v rozporu se společným zájmem, ale skutečně přispěly ke společnému zájmu.		
Typy podpory	<i>U podpory, na něž se vztahuje nařízení o blokových výjimkách:</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- u všech případů oznámených Komisi na základě povinnosti oznámit podporu jednotlivě, jak je stanoveno v nařízení o blokových výjimkách.</li> </ul>		

	<p><i>U podpory, na něž se vztahuje tento rámec:</i></p> <p>V případech, kdy částka podpory převyšuje na podporu projektů a studie proveditelnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- je-li předmětem projektu „převážně“ základní výzkum: 20 milionů EUR na podnik, na projekt/studii proveditelnosti,</li> <li>- je-li předmětem projektu „převážně“ aplikovaný výzkum: 10 milionů EUR na podnik, na projekt/studii proveditelnosti,</li> <li>- pro všechny ostatní projekty: 7,5 milionu EUR na podnik, na projekt/studii proveditelnosti,</li> <li>- u inovací postupů a organizačních inovací ve službách 5 milionů EUR na projekt a podnik,</li> <li>- pro inovační seskupení (na jedno seskupení) 5 milionů EUR.</li> </ul>
Kriteria posuzování režimu podpory	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Existence selhání trhu,</li> <li>- Vhodný nástroj,</li> <li>- Motivační účinek a nezbytnost podpory,</li> <li>- Přiměřenost podpory,</li> <li>- Analýza narušení hospodářské soutěže a obchodu</li> </ul>
Podmínky kumulace podpor	Výše podpory stanovené v tomto rámci se použijí neohledně na zdroje, z jakých je podpora projektu financována. Jsou-li výdaje způsobilé pro podporu na VaVal zcela nebo zčásti způsobilé i pro podporu k jiným účelům, společná část bude podléhat nejpriznivějšímu stropu podle použitelných pravidel. Podpora na VaVal nesmí být kumulována s podporou <i>de minimis</i> , pokud jde o stejné způsobilé výdaje.
Další specifikata	Posuzování slučitelnosti probíhá nejdříve dle 1), 2), za předpokladu, že je motivační účinek dle 3) automaticky splněn. Jinak bude Komise posuzovat dle 2) a 3). Pokud nedojde ke kladnému výsledku, bude posuzovat dle 2),3) a 4).
Platnost	31. 12. 2013

Název	Malé a střední podniky - výzkum a vývoj (nařízení 364/2004)
Účel	Podpora pro výzkum a vývoj, která splňuje níže stanovené podmínky, je slučitelná se společným trhem a je vyňata z oznamovací povinnosti .
Působnost (sektory, podporované aktivity)	<p>Nevztahuje se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uhelný průmysl, stavba lodí, rybí a zemědělské produkty,</li> <li>- aktivity souvisejícím s vývozem, zejména podpora přímo související s exportovanými objemy, zakládáním, provozováním a distribucí sítí, či další běžné výdaje související s exportními aktivitami,</li> <li>- podpora podmíněná využitím zboží domácí provenience na úkor dováženého zboží,</li> <li>- jednotlivé podpory na restrukturalizaci podniků v nesnázích.</li> </ul>

Typy podpory		Základní výzkum	Aplikovaný výzkum	Předvýrobní vývojové činnosti
Způsobilé výdaje		<ul style="list-style-type: none"> <li>- osobní náklady,</li> <li>- náklady na nástroje a vybavení v rozsahu a po dobu, kdy jsou využívány pro výzkumný projekt,</li> <li>- náklady na budovy a pozemky v rozsahu a po dobu, kdy jsou používány pro výzkumný projekt,</li> <li>- náklady na konzultační a rovnocenné služby využité výlučně pro účely výzkumné činnosti, způsobilé jen do výše 70 % celkových způsobilých nákladů na projekt,</li> <li>- dodatečné režijní náklady, které vznikly přímo v důsledku provádění výzkumného projektu,</li> <li>- ostatní provozní výdaje včetně nákladů na materiál, dodávky a podobné výrobky, které vznikly v důsledku výzkumu.</li> </ul>		
Výše podpory	Hrubá míra v % zp. výdajů	100%	60%	35%
	regiony dle čl. 87 odst. 3 a)	strop regionální podpory + 10% HIP, až na maximální hrubou míru podpory 75 % v případě aplikovaného výzkumu a 50 % v případě předvýrobního vývoje		
	regiony dle čl. 87 odst. 3 c)	strop regionální podpory + 5% HIP, až na maximální hrubou míru podpory 75 % v případě aplikovaného výzkumu a 50 % v případě předvýrobního vývoje		
Další typy podpory		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Podpora na studie technické proveditelnosti pro účely činností aplikovaného výzkumu nebo předvýrobních vývojových činností, kdy hrubá míra podpory vypočtená na základě nákladů na studii nepřekročí 75 %.</li> <li>- Podpora na pokrytí nákladů spojených s získáním patentů do výše, která by byla rovnocenná výši podpory pro výzkum a vývoj na činnosti, které by vedly k získání průmyslových práv.</li> </ul>		
Podmínky kumulace podpor		Intenzita podpory stanovená pro jednotlivé typy se použije bez ohledu na zdroj financování (národní či EU), kumulace podpor SME s jinými na stejné oprávněné náklady přesahující intenzitu stanovenou zde je zakázána.		
Výjimky (mimořádná oznamovací povinnost)		Podpora, která má formu jedné či více záloh, které jsou splatné pouze v případě úspěchu výzkumných činností a kdy celková výše záloh vyjádřená jako procentuální podíl způsobilých nákladů překračuje stanovené míry (100%, 60% a 35%).		
Další specifika		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Maximální míra podpory navýšena o 15 hrubých procentních bodů v případě multi-disciplinárního přístupu nebo kteréhokoli rámcového programu pro výzkum a vývoj nebo dle programu EUREKA.</li> <li>- Maximální míra podpory může být navýšena o 10 procentních bodů, pokud má projekt přes- hraniční dopad.</li> </ul>		
Platnost		30. 6. 2008		

Název		Malé a střední podniky - investice do rizikového kapitálu (2006/C 194/02)		
Účel	Pokyny vymezují podmínky, při jejichž splnění lze považovat podporu investic rizikového kapitálu za slučitelnou se spol. trhem.			
Působnost (sektory, podporované aktivity)	Nevztahuje se na: - podniky v obtížích, - stavbu lodí, uhelný průmysl a ocelářství, - činnosti souvisejících s vývozem, konkrétně na podporu přímo spojenou s vyváženým množstvím zboží, na zakládání a provozování distribučních sítí nebo na jiné běžné výdaje spojené s vývozní činností či podpory spojené s upřednostňováním domácího zboží oproti zboží dovezenému.			
Typy podpory	<b>Podpora investorům</b>	<b>Podpora investičnímu fondu a/nebo jeho manažeru</b>	<b>Podpora podnikům, do nichž se investuje</b>	
Způsobilé výdaje (příklady)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ustavení investičních fondů („fondů rizikového kapitálu“), v nichž je stát společníkem, investorem nebo účastníkem, a to i za méně výhodných podmínek než ostatní investoři,</li> <li>- záruky investorům rizikového kapitálu nebo fondům rizikového kapitálu za část investičních ztrát nebo za záruky přiznané na půjčky investorům/fondům na investice do rizikového kapitálu za předpokladu, že pokrytí možných ztrát z veřejných prostředků nepřekračuje 50 % nominální částky zaručených investic,</li> <li>- jiné finanční nástroje ve prospěch investorů rizikového kapitálu nebo fondů rizikového kapitálu k poskytnutí dodatečného investičního kapitálu,</li> <li>- daňové pobídky investičním fondům a/nebo jejich manažerům či investorům, kteří investují do rizikového kapitálu.</li> </ul>			
Podmínky slučitelnosti ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Opatření týkající se rizikového kapitálu musí poskytnout finanční tranše, zcela nebo částečně financované prostřednictvím státní podpory, které v období dvanácti měsíců nepřevyší částku 1,5 milionu EUR na cílový podnik.</li> <li>- Financování fáze rozšiřování malých a středních podniků usazených v podporovaných oblastech. Nebo financování raných fází rozvoje středních podniků, které se nachází v nepodporovaných regionech.</li> <li>- Opatření týkající se rizikového kapitálu musí poskytovat nejméně 70 % svého celkového rozpočtu v podobě nástrojů investování do vlastního nebo kvazi-vlastního kapitálu cílových malých a středních podniků.</li> <li>- Financování opatření týkajícího se rizikového kapitálu musí soukromí investoři zajistit přinejmenším z 50 % nebo, v případě opatření zaměřených na malé a střední podniky usazené v podporovaných oblastech, přinejmenším z 30 %.</li> <li>- Rozhodnutí investovat do cílových společností musí být motivováno ziskem.</li> </ul>			

	- Řízení opatření týkajícího se rizikového kapitálu nebo fondu musí být uskutečněno na obchodním základě.
Podmínky kumulace podpor	Jestliže je kapitál, který byl cílovému podniku poskytnut v rámci opatření týkajícího se rizikového kapitálu, na něž se vztahují tyto pokyny, použit na financování počátečních investic nebo jiných nákladů, které jsou způsobilé pro podporu podle jiných nařízení o blokových výjimkách, pokynů, rámců nebo jiných dokumentů o státní podpoře, musí se příslušné stropy podpory nebo maximální způsobilé částky snížit obecně o 50 % a u cílových podniků usazených v podporovaných oblastech o 20 % během prvních tří let od první investice rizikového kapitálu a až do obdržení celkové částky. Toto snížení se netýká intenzit podpory stanovených rámcem Společenství pro podporu na výzkum, vývoj a inovace.
Další specifikata	Opatření týkající se rizikového kapitálu, která nesplňují všechny podmínky slučitelnosti současně, ale jen některé z nich, vyžadují podrobnější posouzení na základě ověření vyváženosti.
Platnost	31. 12. 2013

<p style="text-align: center;"><b>Vyrovňovací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (2005/842/ES)</b></p>	
Název	
Účel	Podpory splňující podmínky zde uvedené jsou slučitelné se společným trhem a nepodléhají oznamovací povinnosti.
Působnost (sektory, podporované aktivity)	<p>Vztahuje se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyrovnávací platbu za závazek veřejné služby poskytnutou podnikům, jejichž průměrný roční obrát před zdaněním za všechny činnosti nepřesáhl v průběhu dvou finančních let předcházejících roku, kdy byl daný podnik pověřen poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu, částku 100 milionů EUR, pokud roční vyrovnávací platba za dotčenou službu nepřesahuje 30 milionů EUR,</li> <li>- vyrovnávací platbu za závazek veřejné služby poskytovanou nemocnicím a zařízeními sociálního bydlení vykonávajícím činnosti, jež daný členský stát označil za služby obecného hospodářského zájmu,</li> <li>- vyrovnávací platbu za závazek veřejné služby poskytování leteckých nebo lodních spojů na ostrovy, na nichž v průběhu dvou rozpočtových let bezprostředně předcházejících roku, v němž bylo vydáno pověření službou obecného hospodářského zájmu, nepřevýšil roční počet cestujících 300 000 osob,</li> <li>- vyrovnávací platbu za závazek veřejné služby poskytnutou letištím a přístavům, kde v průběhu dvou rozpočtových let předcházejících roku, v němž bylo vydáno pověření službou</li> </ul>

	<p>obecného hospodářského zájmu, nepřevýšil roční počet cestujících 1.000.000 osob na letištích a 300.000 osob v přístavech,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- v oblasti letecké a námořní dopravy musí vyrovnání splňovat i podmínky odvětvových nařízení (nařízení 2408/92 o přístupu leteckých dopravců ES na letecké trasy uvnitř ES a nařízení 3577/92 o uplatňování zásady volného pohybu služeb v námořní dopravě v členských státech (námořní kabotáž), Nevztahuje se na odvětví pozemní dopravy.</li> </ul>
Typy podpory	<b>Vyrovňovací platba za závazek veřejné služby .</b>
Způsobilé výdaje	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vykonává-li dotčený podnik pouze činnosti v rozsahu služeb hospodářského zájmu, lze zohlednit jeho veškeré náklady,</li> <li>- vykonává-li dotčený podnik rovněž činnosti mimo rozsah služeb obecného hospodářského zájmu, lze zohlednit pouze náklady spojené s poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu,</li> <li>- náklady připisované službám obecného hospodářského zájmu mohou zahrnovat veškeré proměnlivé náklady vynaložené v souvislosti s poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu, odpovídající podíl z fixních nákladů na služby hospodářského zájmu a na jiné činnosti a přiměřený zisk,</li> <li>- náklady spojené s investicemi, zejména týkající se infrastruktury, mohou být zohledněny, pokud jsou nezbytné pro provozování služeb obecného hospodářského zájmu.</li> </ul>
Výše podpory	Je omezena rozsahem nezbytným pro úhradu nákladů vynaložených v souvislosti s plněním závazků veřejné služby, přičemž je třeba zohlednit příslušné příjmy a přiměřený výnos z vlastního kapitálu za plnění těchto závazků. Vyrovnávací platba musí být skutečně využita pro účely provozování služby dotyčného obecného hospodářského zájmu, aniž by byla dotčena schopnost podniku dosáhnout přiměřeného zisku.
Podmínky pověření výkonem závazku veřejné služby	<p>Uděleno jedním nebo několika úředními akty a musí obsahovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- povahu a délku trvání závazků veřejné služby,</li> <li>- označení dotčeného podniku a území,</li> <li>- povahu případných výhradních nebo zvláštních práv udělených dotčeným podnikům,</li> <li>- ukazatele pro výpočet, kontrolu a hodnocení vyrovnávací platby,</li> <li>- opatření směřující k vyloučení a vrácení jakékoli nadměrné vyrovnávací platby.</li> </ul>
Speciální podmínka	Rozhodnutí se vztahuje jen na vyrovnání, která nesplňují podmínky rozhodnutí Altmark, a tudíž jsou považována za veřejnou podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.
Platnost	Neomezeno.

Název	Doprava po železnici, silnici a vodních cestách (nařízení 1107/70)	
Účel	Podpory jsou slučitelné se Smlouvou, jestliže odpovídají potřebě koordinovat dopravu nebo představují náhradu za určitá plnění související s pojmem veřejné služby. S ohledem na zvláštní povahu těchto podpor je stanoven zvláštní postup informování Komise (viz níže).	
Působnost	Vztahuje se na podpory v sektoru dopravy, pokud se tyto podpory vztahují výhradně na činnosti v tomto odvětví.	
Typy podpory	<b>Podpora při koordinaci dopravy</b>	<b>Náhrady za plnění související s pojmem veřejné služby</b>
Způsobilé výdaje	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vyrovnání dodatečných nákladů oproti ostatním dopravním podnikům, a spadají-li do některé kategorie normalizace podle nařízení,</li> <li>- jsou-li podpory poskytovány podnikům, které musí nést náklady infrastruktury, kterou využívají, zatímco jiné podniky tyto náklady neunesou; při stanovení výše těchto podpor se berou v úvahu náklady infrastruktury, které konkurenční druhy dopravy nemusí nést,</li> <li>- podpora výzkumu dopravních systémů a technologií, které jsou pro společnost všeobecně hospodárnější, nebo podpora rozvoje dopravních systémů a technologií, které jsou pro společnost všeobecně hospodárnější, ale jen etapa výzkumu a vývoje (nesmějí pokrývat obchodní využití těchto dopravních systémů a technologií),</li> <li>- podpory poskytované jako výjimečné a dočasné opatření, které je součástí plánu reorganizace za účelem odstranění přebytku kapacity způsobujícího vážné strukturální obtíže, a tím přispívá k účelnějšímu uspokojení potřeb dopravního trhu,</li> <li>- podpory poskytnuté jako dočasné opatření určeny k usnadnění rozvoje kombinované dopravy, musí se vztahovat k investicím v oblasti infrastruktury terminálů dopravy po vnitrozemských vodních cestách, nebo pevným a mobilním zařízením potřebným pro nakládku a vykládku. Podpory nesmějí přesáhnout 50 % celkové výše investice.</li> </ul>	<p>Vyrovňovací platby za závazky veřejné služby uložené státem nebo veřejnoprávními subjekty musí zahrnovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— tarifní závazky neuvedené v čl. 2 odst. 5 nařízení (EHS) 1191/69 nebo</li> <li>— dopravní podniky nebo činnosti, na které se toto nařízení nevztahuje.</li> </ul>

Postup notifikace	Členské státy sdělí předem Komisi veškeré informace o všech plánech poskytnout nebo změnit podpory, které jsou potřebné k zjištění souladu těchto podpor s požadavky tohoto nařízení.
Další specifika	Nařízení se nepoužije na platby států a veřejnoprávních subjektů železničním podnikům uskutečněné z důvodu nedosažení harmonizace pravidel upravujících finanční vztahy mezi železničními podniky a státem, jejichž cílem je zajistit finanční samostatnost těchto podniků. Notifikace musí proběhnout následovně: Komisi musí být informace sděleny ve formě odhadu na začátku každého roku a následně ve formě zprávy po ukončení rozpočtového roku.
Platnost	Neomezena.

Název <b>Doprava po železnici, silnici a vodních cestách – závazek veřejné služby (nařízení Rady 1191/69)</b>			
Účel	Nařízení upravuje zrušení nebo zachování závazků v dopravě, které vyplývají z pojmu veřejné služby. Dále upravuje poskytování přiměřených dopravních služeb, které vyplývají z pojmu veřejné služby. Nařízení rovněž upravuje přepravní sazby při přepravě cestujících a podmínky stanovené kterýmkoli členským státem v zájmu jedné nebo více sociálních kategorií cestujících.		
Působnost	Členské státy mohou vyloučit z oblasti působnosti tohoto nařízení všechny podniky, jejichž činnost je omezena výlučně na provozování městské, příměstské nebo regionální dopravy.		
Typy podpory	<b>Vyrovnání za závazek provozu</b>	<b>Vyrovnání za závazek přepravy</b>	<b>Vyrovnání za závazek tarifů</b>
Způsobilé výdaje	Závazek dopravního podniku provádět s ohledem na jakoukoli trasu nebo zařízení, na nichž je oprávněn k provozu na základě licence nebo rovnocenného oprávnění, veškerá nutná opatření zabezpečující stanovené normy plynulosti, pravidelnosti a výkonnosti. Zahrnuje i závazek provozovat doplňkové služby a	Závazek dopravního podniku přijímat a přepravovat cestující nebo zboží za stanovené sazby a za stanovených podmínek.	Závazek dopravního podniku uplatňovat, zejména pro určité kategorie cestujících, kategorie zboží nebo dopravní trasy, úředně stanovené nebo schválené sazby odporující obchodním zájmům podniku, které plynou z uložení nebo odmítnutí úpravy zvláštních tarifních opatření.



	závazek udržovat v dobrém stavu tratě, vybavení, pokud je doplňkem k síti jako celku, a zařízení po přerušení služeb.		
Podmínky hospodářské nevýhodnosti závazku veřejné služby	Snížení finančního břemene, které by vyplynulo z úplného nebo částečného zrušení závazku, se zřetelem na službu nebo skupinu služeb dotčených tímto závazkem, přesahuje snížení příjmů plynoucích z tohoto zrušení .	Rozdíl mezi příjmy z přepravy, na něž platí závazek, a finančním břemenem z této přepravy je nižší než příjmy z přepravy na obchodním základě a jejím finančním břemenem, přičemž se bere ohled na náklady těchto služeb, které jsou předmětem závazku, jakož i na stav trhu.	
Výše vyrovnání (podpory) hospodářsky nevýhodných závazků	Rozdíl mezi snížením finančního břemene a snížením příjmů podniku, které by nastalo, pokud by byly veškeré dotyčné závazky nebo jejich část za dané období zrušeny.	Rozdíl mezi částkami: a) první částka se rovná rozdílu mezi součinem předpokládaného počtu jednotek dopravy a — buď nejprůzračnější současnou sazbou, kterou by mohl uživatel žádat, pokud by daný závazek neexistoval, — nebo pokud taková sazba není, sazbou, kterou by podnik fungující na obchodním základě použil na danou dopravní operaci s ohledem na náklady, a mezi součinem skutečného počtu jednotek dopravy a sazbou stanovenou pro dané období; b) druhá částka se rovná rozdílu mezi náklady, které by vznikly při použití buď nejprůzračnější možné sazby, nebo sazby, kterou by podnik použil, kdyby fungoval na obchodním základě, a náklady skutečně vzniklými podle závazných sazeb.	

Další specifika	Přiměřenost dopravních služeb je třeba posuzovat z hlediska stavu nabídky a poptávky v odvětví dopravy a z hlediska potřeb společnosti. Přiměřené dopravní služby pro veřejnost zajistí stát smlouvou na veřejné služby s dopravním podnikem. Obsah smlouvy je stanoven v nařízení. V případě zrušení závazku je třeba zajistit alternativní služby.
Oznamovací povinnost	Vyrovnaní vyplacená podle tohoto nařízení jsou vyňata z oznamovací povinnosti podle článku 88. odst. 3 Smlouvy o ES.
Platnost	neomezeno

Název	Doprava – financování regionálních letišť (2005/C 312/01)			
Účel	Pokyny určují, do jaké míry a za jakých podmínek budou Komisí hodnocena veřejná financování letišť a státní podpory na zahájení činnosti leteckých společností vzhledem k pravidlům a postupům Společenství týkajícím se státní podpory.			
Působnost (sektory, podporované aktivity)	Upravuje leteckou dopravu. Nevztahuje se na bezpečnostní úkoly, řízení letového provozu, nebo jiné letecké činnosti spadající do odpovědnosti členského státu při výkonu jeho veřejných pravomocí.			
Typy podpory	Financování letišť			Podpora na zahájení činnosti
	výstavba infrastruktury a vlastních letištních zařízení	provozování letištních infrastruktur včetně údržby a správy	poskytování letištních služeb, přidružených k leteckému provozu	
Způsobilé výdaje	-----	náklady a výnosy spojené s vykonáváním hospodářské služby veřejného zájmu	-----	Dodatečné náklady na zahájení činnosti, zejména výdaje na marketing a propagaci, poplatky na usazení.
Výše podpory v % způsobilých výdajů	-----	% HEP dle regionální mapy v znevýhodněných oblastech	-----	Ročně max. 50 % zp. výdajů a v roce, kdy je poskytována podpora, v průměru 30 % zp. výdajů.

Podmínky slučitelnosti	<ul style="list-style-type: none"> <li>- konstrukce a infrastruktura musí odpovídat cíli obecného zájmu,</li> <li>- musí být úměrná stanovenému cíli,</li> <li>- infrastruktura nabízí dostatečné perspektivy s ohledem na využití stávajících infrastruktur,</li> <li>- přístup k infrastruktuře je otevřený všem,</li> <li>- rozvoj obchodu není dotčen v míře, která by byla v rozporu se zájmem ES</li> </ul>	<p>Kompenzace za závazek veřejné služby nezakládá státní podporu, pokud dodrží podmínky stanovené rozsudkem ESD C-280/00 ve věci Altmark: pověření výkonem veřejné služby na základě zákona a přesně vymezené, výše kompenzace nepřevyšuje částku nutnou na pokrytí nákladů, nastaveny parametry výpočtu, kontroly a revize.</p> <p>Jinak podmínky čl. 87-3 a) a c), případně 86-2 Smlouvy ES</p>	<p>Odbavování nad 2 mil cestujících za rok musí být poskytováno jako samostatná a nezávislá obchodní činnost.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pod 2 mil cestujících za rok – lze vyrovnávat zdroje zisků a ztrát mezi různými obchodními činnostmi s výjimkou veřejných zdrojů.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- příjemce podpory má platnou licenci k provozování letecké dopravy,</li> <li>- trasy spojují regionální letiště kategorií C a D s jiným letišťem Unie,</li> <li>- otevírání nových tras nebo nových četností,</li> <li>- doba trvání podpory 3 roky,</li> <li>- poskytnutí podpory musí být vázáno na skutečný rozvoj počtu přepravených cestujících,</li> <li>- nediskriminační přidělení,</li> <li>- státy zajistí propagaci, přezkumné řízení a sankce.</li> </ul>
Podmínky kumulace podpor	Zákaz kumulace s jinými typy podpor poskytnutých na provozování linky, jako jsou např. podpory sociálního charakteru nebo vyrovnávání za veřejné služby. Nelze je kumulovat s jinými podporami na stejné výdaje, včetně případů, jsou-li placené v jiném státě.			
Další specifika	Závazek veřejné služby - Pokud jsou dodrženy podmínky stanovené rozsudkem Altmark, vyrovnání za závazky veřejné služby uložené řídicímu orgánu letiště nepředstavuje státní podporu.			
Platnost	Revize po 4 letech, tj. 9. 12. 2009			

## IV. RIZIKA A KONTROLNÍ MECHANISMY

Tato část obsahuje základní informace, které by subjekty posuzující veřejnou podporu měly znát (jde o určité expertní minimum). Popisuje také systémový pohled na proces kontroly veřejné podpory v rámci fondů EU.

### 1. Důsledky nedodržení pravidel veřejné podpory

Podle pravidel EU musí být veškerá zakázaná podpora (poskytnutá v rozporu s pravidly EU a tedy neslučitelná s fungováním vnitřního trhu) navrácena, a to včetně úroků stanovených v souladu s čl. 9 a násl. nařízení Rady (ES) 794/2004.

Poskytovatel podpory, respektive členský stát má povinnost zakázanou veřejnou podporu získat od subjektu zpět.

Podpora, která je poskytnutá bez předběžného schválení ze strany Evropské komise, je rovněž podporou zakázanou. Evropská komise zpravidla celý režim prošetří a teprve na základě svých zjištění vydá své rozhodnutí. V průběhu svého šetření může nařídit pozastavení platby podpory či pozastavit (dočasně) implementaci režimu podpory v rozporu s pravidly EU.

Členský stát má tedy odpovědnost za navrácení podpory a nese riziko, že bude volán k odpovědnosti za porušení pravidel práva ES. Evropská komise má pravomoc obrátit se přímo na ESD, aby rozhodl, že neuposlechnutí výzvy Evropské komise znamená ze strany členského státu porušení pravidel EU.

Kompetence Evropské komise týkající se možnosti požadovat navrácení veřejné podpory podléhá promlčení 10 let ode dne, kdy byla nezákonná veřejná podpora jejímu příjemci poskytnuta.

### 2. Kontrolní mechanismy

Nedodržení povinností (pravidel) udělování veřejné podpory má dopad především na příjemce podpory. Svůj kredit samozřejmě ztrácí i poskytovatel podpory. Je proto nezbytné přijmout pokud možno taková opatření, která poskytnutí zakázané veřejné podpory vyloučí.

Níže jsou navrženy některé kontrolní mechanismy, které slouží k zajištění dodržování pravidel udělování veřejné podpory v praxi. Formulována jsou doporučení, jak poskytnutí zakázané veřejné podpory předejít.

#### *a) Vhodné kontrolní mechanismy v rámci schvalování projektů VP*

Východiskem úvah o provádění kontroly poskytování veřejné podpory mohou být situace, kdy může dojít k jejímu neoprávněnému poskytnutí:

- poskytovatel si neuvědomuje poskytnutí veřejné podpory (absence notifikace),
- chybné nastavení podmínek jejího poskytnutí (například vlivem nesprávného přiřazení výjimky ze zákazu veřejné podpory k podporovaným aktivitám opatření),
- chybná aplikace podmínek jejího poskytnutí (například špatným výpočtem přípustné výše podpory), apod.

Neoprávněné poskytnutí vzniká pochybením. Je tedy zřejmé, že bezchybná práce hodnotitele vyloučí riziko poskytnutí zakázané veřejné podpory (tento koncept není v praxi plně realizovatelný – více k tomuto tématu viz doprovodný dokument k této studii „Analýza současného stavu“). Proto východiskem kontroly musí být zaměření se na dodržení správného postupu (viz část II této studie).

Obecně platí, že u intervencí, u nichž se aplikuje jediná výjimka a poskytované finanční prostředky zdaleka nedosahují maximálních limitů povolené výše veřejné podpory, bude proces kontroly relativně snadný, naopak u intervencí, kde je nutné s ohledem na různorodost podporovaných aktivit aplikovat více výjimek a kde výše finanční podpory byla stanovena na samé hranici limitů veřejné podpory, musí být zvolen opatrnější přístup.

Garantem řádného postupu jsou řídicí orgány, pokud svoji odpovědnost jako poskytovatelé veřejné podpory na základě delegace určitých činností nesdílí s nižšími úrovněmi implementace

Pro tyto orgány lze v procesu kontroly formulovat následující doporučení pro omezení rizik poskytnutí nezákonné veřejné podpory:

### ***Vyhnout se poskytování problematických podpor***

Nejjednodušší cestou, jak se vyhnout poskytnutí nezákonné podpory je jí neposkytnout. Je vhodné připomenout, že na poskytnutí podpory neexistuje právní nárok. Tento postup není samozřejmě doporučován absolutně, týká se skutečně jen aktivit, které jsou problematické. Může se například jednat o určitý okruh nákladů spojených s předloženým projektem.

Podpora by měla být vždy poskytována jen tehdy, je-li zřejmý její soulad s pravidly EU.

V pochybnostech je nezbytné se obrátit na orgány dozoru (ÚOHS, EK). Pochybnosti se mohou týkat procesních i věcných stránek.

S tímto doporučením nepřímo souvisí i dříve popisované úsilí o definování vhodných (ve své podstatě restriktivních) podmínek, které omezí (vyloučí) riziko nezákonné podpory. Jejich prostřednictvím může posuzování pravidel veřejné podpory u projektů ztrácet na své intenzitě a její kontrola může vykazovat téměř formální charakter. Naopak potřeba komplexní kontroly je zvláště nutná, pokud není

nastaven dostatečný filtr podmínek, který pustí do množiny posuzovaných projektů velmi neurčité spektrum podporovaných subjektů a činností.

### ***Jasně přidělení odpovědnosti a stanovení postupů***

Toto doporučení vychází ze skutečnosti, že zabezpečování kontroly by nemělo být pro řídicí orgán umělým jednorázovým počinem, ale vždy otázkou systémového přístupu.

Toho lze zpravidla dosáhnout tehdy, je-li přiřazení odpovědnosti a stanovení konkrétních úkolů (zejména při hodnocení projektů) předmětem písemné dokumentace, která se váže k implementaci příslušných intervencí fondů EU. Je zřejmé, že hodnotitelé projektů by se měli řídit jasně definovanými postupy pro řadu konkrétních situací, se kterými mohou být konfrontováni.

Velmi užitečným nástrojem může být rovněž zpracování metodického pokynu pro způsob složitějšího výpočtu přijatelné míry podpory.

Podstatné mohou být rovněž lhůty, ve kterých mají poskytovatelé podpory (hodnotitelé projektů) dospět ke svým rozhodnutím. Mají-li například do 14 dnů provést zhodnocení přijatelnosti projektu, pak se v případě, že řeší zásadnější problém souladu s pravidly do veřejné podpory, mohou dostat do časové tísně.

Součástí předepsaných postupů by mělo být i řešení problémových případů, a to prvotně na úrovni řídicího orgánu. Následně pak ve vazbě na centrální úroveň. Je to jediná cesta, jak se vyhnout nahodilým invencím a v důsledku toho možným pochybením.

### ***Věnovat patřičnou pozornost vzdělávání***

Největší rizika poskytnutí zakázané veřejné podpory vznikají v důsledku neznalosti. Proto logickým opatřením k jejich eliminaci je zabezpečení potřebných školení a přístupu k novým informacím.

#### ***b) Vztah poskytovatele podpory a žadatele***

Nedílnou součástí systému kontroly musí být aktivní účast všech dotčených subjektů zapojených do systému poskytování podpor. To znamená, že poskytovatel a žadatel podpory musí účinně komunikovat o charakteru poskytované podpory a jejím souladu s příslušnými pravidly.

Žadatel o podporu by měl vědět, jaké podpory v minulosti dostal a na základě jakých pravidel (režimu podpory), a současně by měl být povinen tyto skutečnosti sdělit orgánu, který mu hodlá poskytnout novou podporu. Důvodem je respektování pravidel kumulace.

Podobně poskytovatel podpory by měl jasným způsobem vysvětlit příjemci podpory důsledky poskytnutí zakázané podpory (tj. její navrácení i s příslušným úrokem). Tyto skutečnosti může poskytovatel podpory poměrně jednoduchým způsobem promítnout do své komunikace se žadatelem například takto:

Žadatel o podporu vyplní v rámci dokumentace k předkládanému projektu formulář, který bude obsahovat informace o dřívějších podporách - ve formuláři může být současně vysvětleno, co všechno může být za podporu považováno (tento formulář by nebyl nezbytný tehdy, pokud by existoval centrální registr podpor, který by byl pravidelně aktualizován).

Dále v rámci procesu udělení podpory poskytovatel žadateli o podporu vystaví osvědčení o poskytnuté podpoře (včetně typu výjimky, která na ni byla aplikována). Takové osvědčení mu ulehčí situaci pro pozdější kontrolu a zejména v případě podání dalších žádostí o podporu v budoucnosti.

Tento akt osvědčení koresponduje s odpovědností poskytovatele podpory za její soulad s pravidly pro veřejnou podporu. On rozhoduje, na základě které výjimky ze zákazu veřejné podpory je jí podpora poskytnuta. Naproti tomu žadatel teoreticky ani nemusí vědět, která výjimka byla aplikována. Hlubší povědomí žadatele o konkrétních podmínkách podpory je samozřejmě žádoucí.

Konečně každá smlouva s žadatelem by měla obsahovat klauzuli o povinnosti navrácení podpory v případě jejího nezákonného poskytnutí. Vzhledem k tomu, že na podporu není právní nárok, musí případné poskytnutí zakázané podpory vést k jejímu vrácení. Tato klauzule navíc zabrání pozdějším případným námitkám o přijetí podpory v dobré víře ze strany jejího příjemce.

Ve vztahu k pravidlům *de minimis* je třeba aplikovat specifický postup (podpora *de minimis* se vypočítává ve vztahu k jednotlivým společnostem):

- informovat příjemce o skutečnosti, že poskytovaná podpora je podporou *de minimis*: (například „výzvě pro předkládání projektů“, v momentě schválení podpory je pozdě, může dojít ke kumulaci),
- nutnost požadovat od příjemce podpory potvrzení (např. formou čestného prohlášení) o jím za poslední 3 roky získaných podporách *de minimis*. Rizikem tohoto postupu je skutečnost, že příjemce podpory si není vždy vědom, že jinou podporu ve „formě *de minimis*“ již získal. Teoreticky by bylo vhodné ze strany poskytovatele prověřovat veškeré podpory získané daným subjektem za účelem zjištění, jestli se nejednalo v některém z případů o podporu *de minimis*.
- nezbytné je zachovat informace o udělené podpoře *de minimis* v průběhu dalších 10 let od data jejího poskytnutí.

*c) Kontrola ze strany orgánů dozoru (Evropské komise)*

Významným nástrojem kontroly je rovněž monitoring. Povinnosti s ním spojené musí zabezpečovat řídicí orgány. Jednou ročně, vždy do 30. dubna kalendářního roku, musí být vypracována souhrnná informace o veřejných podporách poskytnutých v předcházejícím období a o probíhajících programech veřejné podpory.

V souladu s čl. 21 nařízení Rady (ES) 659/1999 je ze strany ÚOHS (jako národního orgánu dohledu, který vede evidenci poskytnutých veřejných podpor v rámci existujících režimů veřejné podpory) předkládána Evropské komisi každoročně výroční zpráva. Tento přehled má pomoci Evropské komisi zhodnotit celkovou výši poskytnuté podpory a prověřit dopady jednotlivých typů podpor na stav hospodářské soutěže na trhu EU. Zpracování ročního přehledu poskytnutých veřejných podpor musí být provedeno na určených formulářích (viz příloha č. III A nařízení Rady (ES) 794/2004 - Evropská komise zasílá členským státům, vždy k 1. březnu, strukturované tabulky obsahující informace o existujících režimech podpory. Členské státy vrátí vyplněné tabulky do 30. června příslušného roku).

Na základě těchto výročních zpráv může Evropská komise v případě, kdy režim podpory narušuje nebo hrozí narušením hospodářské soutěže, navrhnout jeho změnu (např. z důvodu nadměrné podpory některých sektorů nebo podniků). Evropská komise tak může plnit s pomocí poskytnutých informací svoji kontrolní funkci jako nejvyšší autorita v oblasti veřejné podpory.

Rovněž platí, že Evropská komise je povinna blokovat uvolnění finančních prostředků EU ve vztahu k opatřením nebo prioritám, u nichž není zaručen soulad s pravidly poskytování veřejné podpory.

Evropská komise má právo vyžádat si na jakémkoliv období zprávu týkající se poskytování veřejné podpory, která jí musí být předložena do 20 pracovních dní od vyžádání.

Roční záznamy týkající se blokových výjimek musí být uchovávány po dobu 10 let od data poskytnutí veřejné podpory na jejich základě.

Členský stát musí uchovat detailní dokumentaci týkající se aplikace schválených režimů podpory a poskytování individuálních podpor v rámci těchto režimů. Tyto dokumenty musí obsahovat dostatečné informace pro to, aby mohlo být posouzeno, zda podmínky uplatnění výjimky byly respektovány (např. relevantní informace prokazující možnost kvalifikace společnosti jako MSP v případě, že tomuto podniku byl tento typ podpory přiznán). Členský stát musí uchovat tyto dokumenty 10 let od doby poskytnutí poslední podpory v rámci daného režimu podpory.



## V. INTERPRETACE POJMŮ A PŘÍKLADY VEŘEJNÉ PODPORY

Tato kapitola se snaží ilustrovat aplikaci pravidel veřejné podpory ve vybraných oblastech na bázi praktických příkladů. Ukazuje jak důležité je správné posouzení (zjištění) existence veřejné podpory a následně přidělení vhodné výjimky ze zákazu veřejné podpory.

Níže uváděné příklady jsou jen hypotetické a nezohledňují dostatečné množství informací, aby v rámci nich bylo možné projekty jednoznačně posoudit. Není proto vhodné je považovat za návod, jak řešit podobné situace, a to i proto, že každý projekt je svým způsobem nezaměnitelný.

S ohledem na rozmanitost typu projektů, které bude možné financovat v rámci fondů EU, se tato část studie spíše zaměřuje na některé úvahy, které je vhodné při posuzování veřejné podpory učinit. Nedává si za cíl řešit vyčerpávajícím způsobem konkrétní případy (což není s ohledem na variantu případů ani možné), spíše ilustrovat vhodný postup při jejich řešení. Stejně tak se tato část omezuje specificky na sektory, které byly vybrány s ohledem na jejich relevanci pro poskytování podpory v rámci operačních programů a jejich zvýšenou problematičnost.

Připomeňme, že v případě existence veřejné podpory není důležitá právní povaha subjektu, ale splnění následujících podmínek:

- dochází k poskytnutí prostředků z veřejných zdrojů,
- příjemce podpory získává ekonomickou výhodu (podpora snižuje náklady, které by jinak příjemce musel normálně vynaložit),
- podpora je selektivní (zvýhodňuje určité subjekty nebo produkci zboží či služeb) a má schopnost narušit hospodářskou soutěž,
- je dotčen obchod mezi členskými státy EU.

Jsou-li všechny podmínky splněny, je financování projektu z fondů EU možné jen na základě výjimky ze zákazu veřejné podpory. Jak bude patrné z následujícího textu, významným pomocníkem při posuzování daných podmínek i aplikaci výjimky ze zákazu veřejné podpory je rozhodovací praxe Evropské komise.

### 1. Aplikace pravidla de minimis

Nové nařízení Evropské komise 1998/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis nepřináší kromě zvýšení limitu podpory de minimis žádné zásadní koncepční změny, nicméně s ohledem na problémy, které existovaly v minulém programovacím období s aplikací tohoto nařízení, je vhodné poskytnout některá upřesnění.

Základní otázka zní, zda v případě poskytnutí podpory de minimis je nutné z výše podpory odečíst pouze podpory, které byly uděleny výslovně jako podpory de minimis (byly kvalifikovány jako takové) nebo veškeré podpory udělené do 200 000

EUR (do 1. ledna 2007: 100.000 EUR), které nebyly uděleny (povoleny) v souladu s jinými pravidly o poskytování veřejné podpory?

Nařízení uvádí, že do podpory *de minimis* je nutné započítat veškeré již poskytnuté podpory *de minimis*, které byly podniku v předchozím období uděleny. Podpory *de minimis* jsou pak definovány výlučně ve vztahu k jejich finanční částce. Nařízení dále uvádí, že státy jsou povinny v případě udělení podpory *de minimis* příjemce podpory informovat výslovně o skutečnosti, že získává podporu *de minimis* a uvést odkaz na výše uvedené nařízení. Na základě těchto skutečností by bylo možné se domnívat, že pokud nebyla podpora poskytnuta výslovně v režimu *de minimis*, nebude do výpočtu nové podpory zařazena.

Z obecného přístupu Evropské komise k této problematice lze ale vyvodit, že podporou *de minimis* jsou veškeré podpory, které nezakládají veřejnou podporu, protože jsou malého významu. Jinak řečeno, jsou podporou *de minimis* všechny podpory představující příliš malé částky, než aby mohly porušovat obchod mezi členskými státy (přestože nejsou uděleny výslovně v režimu *de minimis*). Není možné tedy omezit podpory *de minimis* pouze na ty, které jsou tak výslovně uděleny (zvláště s ohledem na skutečnost, že před 1.5.2004 nebylo nutné podporu poskytnutou v režimu *de minimis* takto označovat, ale bylo ji možné v souladu se zákonem č. 59/2000 poskytovat).

Ve prospěch této interpretace hovoří četná rozhodnutí Evropské komise, ve kterých zpětně povoluje podpory (udělené bez vědomí, že se jedná o veřejnou podporu, tj. mimo jakýkoliv režim), které naplňují všechny ostatní podmínky článku 87-1, ale které nepřesahují limit podpory *de minimis*. Jinými slovy, skutečnost, že nebyly výslovně uděleny jako *de minimis* nebrání tomu, aby takto byly kvalifikovány *a posteriori*.

Na druhé straně existují rozhodnutí Evropské komise, případně ESD, která zavrhnou možnost zpětné kvalifikace udělené podpory jako podpory *de minimis*, jelikož stát není schopen v daném případě garantovat, že podmínky podpory *de minimis* budou dodrženy, tedy že nebude v žádném případě přesažena výše povolené podpory – (viz např. rozhodnutí ESD C-382/99 «Kingdom of the Netherlands v Commission»). Už skutečnost, že existuje pouhé riziko kumulace podpory přesahující povolenou hranici, stačí k zamítnutí kvalifikace podpory *de minimis* (viz také případ ESD C-156/98 Německo/Komise: program podpory nemohl být zařazen zpětně pod režim *de minimis*, protože Německo se výslovně v rámci tohoto programu nezavazovalo podmínky podpory *de minimis* dodržet (výše podpor v konkrétních případech nebyly předem stanoveny a nebylo tudíž možné s jistotou tvrdit, že částka 100 000 EUR nebude přesažena).

Tato rozhodnutí je nicméně nutné zasadit do kontextu jejich přijetí. Evropská komise ve výše zmíněných rozhodnutích odmítá „zpětně“ povolit režim podpory, protože podpory byly udělovány bez záruk dodržení pravidel *de minimis*.

Jestliže tedy v minulosti byla skutečně udělena „nekvalifikovaná“ podpora, která nepřesahovala částku 100 000 EUR a nebyla udělena v žádném povoleném režimu podpory, tedy ani podpory de minimis, je vhodné takovou podporu do součtu podpor de minimis započítat. V opačném případě by hrozilo (mimo to, že podniku byla v minulosti poskytnutá nepovolená podpora), že i nová podpora de minimis podmínky nařízení 1998/2006 nesplní. Lze také tvrdit, že tímto způsobem dochází k zpětnému garantování dodržení podmínek podpory de minimis i v případě první udělené podpory (a tedy jejímu zpětnému „legalizování“). To znamená, pokud by bylo započítání první „nepojmenované“ podpory vyloučeno, byla by tím ohrožena i legalita podpory nové. Jedinou podmínkou zůstává, aby takto i v minulosti udělená podpora byla transparentní (viz definice v kapitole III).

V praxi je nicméně velice těžké registrovat podpory de minimis (dozvědět se o jejich existenci), které nebyly podniku uděleny výslovně jako takové. Podnik sám si totiž nemusí být vždy vědom toho, že mu byla udělena veřejná podpora. Podpora de minimis může být navíc udělena v jiné formě než přímé dotace (např. formou zvýhodněné půjčky, daňové úlevy v rámci investičních pobídek nebo odpuštěním poplatků jako jsou sankční poplatky). Pokud byla podpora de minimis poskytnuta v minulosti v těchto formách, je možné je vzít v úvahu pouze pokud splňují podmínku transparentnosti.

Druhým problémem s aplikací pravidla de minimis je přesné vymezení tříletého období, v průběhu kterého je nutné podporu de minimis sčítat.

Jako výchozí pro výpočet podpory de minimis je nutné stanovit datum, kdy příjemci skutečně vzniká právní nárok na získání podpory. V praxi nicméně musí být výše podpory předběžně vypočítána již v momentě, kdy je projekt posuzován za účelem vypracování návrhu rozhodnutí na poskytnutí podpory, jelikož v době, kdy je o projektu rozhodováno musí již být jasné, zda udělením podpory nebude částka 200.000 EUR překročena.

Podle nového znění nařízení o podpoře de minimis lze od 1. ledna 2007 poskytnout podporu de minimis, pokud její výše za tříleté období nepřesáhne 200 000 EUR. Za tříleté období se považují fiskální roky, používané k daňovým účelům dle české legislativy (ne kalendářní roky). Při výpočtu výše podpory de minimis je tedy nutné vzít v úvahu podporu, která již byla danému podniku poskytnuta v tom fiskálním roce, v průběhu kterého mu má být poskytnuta podpora nová a započítat navíc i podpory poskytnuté za předešlé dva fiskální roky.

Další upřesnění:

- tento typ podpory může být udělen bez ohledu na velikost společnosti a záměr projektu,
- tento typ podpory může být využit současně s jiným typem podpory na financování stejného projektu, ale ne na financování stejných uznatelných nákladů,

- výše podpory by měla v porovnání s uznatelnými náklady projektu odpovídat přibližně povolené míře podpory udělované podnikům (míra regionální podpory),
- podpora není udělována na projekt, ale jako takové společnosti.

## 2. Výklad definice malých a středních podniků (MSP)

Nutnost upřesnit definici MSP vyplývá z četnosti jejího uplatnění v rámci nového programovacího období a také ze skutečnosti, že nová definice stanovená nařízením 364/2004 je platná teprve od 1.1.2005 a zkušenosti s její aplikací jsou omezené (chybí rozhodovací praxe Evropské komise). Přitom změny mohou být v některých případech zásadní.

Definice MSP je stanovena na základě tří parametrů:

- počtu zaměstnanců,
- výše ročního obrátu a
- bilanční sumy roční rozvahy.

Evropská komise zařazuje pod definici MSP podniků veškeré subjekty: „které vykonávají hospodářskou činnost bez ohledu na jejich právní formu. K těmto subjektům patří zejména osoby samostatně výdělečně činné a rodinné podniky vykonávající řemeslné či jiné činnosti a obchodní společnosti nebo sdružení, která běžně vykonávají hospodářskou činnost.

Do definice MSP mohou být zahrnuty i subjekty vykonávající hospodářskou činnost vlastněné samostatnými územními celky, pokud jejich roční rozpočet nepřesahuje 10 milionů EUR a mají méně než 5.000 obyvatel. Stejně tak mohou být zařazeny mezi MSP i subjekty vykonávající hospodářskou činnost, které jsou vlastněné universitami nebo neziskovými výzkumnými středisky. V ostatních případech, kdy podniky (ve smyslu práva EU) jsou vlastněné veřejnými subjekty v míře přesahující 25% nemohou být zařazeny do skupiny MSP.

Pro zařazení podniku pod MSP postačuje, aby podnik splňoval podmínku počtu zaměstnanců a jednu z ostatních dvou podmínek (podnik má možnost si vybrat mezi vyšší ročního obrátu nebo bilanční sumou roční rozvahy - nemusí splňovat obojí, ale pouze jednu z těchto hodnot - podle toho, která z hodnot je pro něj výhodnější).

Jedním ze základních kritérií zařazení pod MSP je počet zaměstnanců. Přestože každý členský stát určuje v souladu s vlastním právní řádem, co je možné rozumět pod pojmem « zaměstnanec », nařízení 364/2004 upřesňuje kategorie zaměstnanců, které je možné do výpočtu zaměstnanců zahrnout a které je nutné vyloučit (viz článek 5 přílohy I Nařízení 364/2004). Nová definice MSP vylučuje z výpočtu zaměstnanců: „učně nebo studenty, kteří jsou zapojeni do odborné přípravy na základě smlouvy o učňovském nebo odborném vzdělávání.“ Stejným způsobem jsou z výpočtu vyloučeny ženy na mateřské dovolené nebo osoby čerpající rodičovskou dovolenou. Pozornost je také nutné věnovat skutečnosti, že mezi zaměstnance jsou

od 1. ledna 2005 započítáváni i ti, které je možné nazvat „nezávislími“ zaměstnanci (vedoucí pracovník, vlastník společnosti a všichni společníci „zapojení do běžné činnosti podniku a využívají finančních výhod plynoucích z podniku“).

Pro výpočet výše ročního obrátu (případně bilanční sumy roční rozvahy) je nutné rozlišovat podniky, které je možné kvalifikovat jako nezávislé, podniky propojené a podniky partnerské. Zatímco v rámci nařízení 71/2001 (do doby jeho novelizace nařízením 364/2004) mohly být do kategorie MSP zařazeny pouze tzv. „nezávislé podniky“, od 1. ledna 2005 je možné do této kategorie za určitých podmínek zařadit i podniky, které mají partnerské podniky nebo jsou s jinými podniky propojené. Pokud má dotčený podnik partnerské podniky nebo je propojen s jiným podnikem je nutné do výpočtu zaměstnanců a ročního obrátu započítat i údaje partnerských společností a společností propojených s podnikem (viz dále způsob, jakým je nutné tyto údaje započítat). V každém případě je nutné respektovat limity uvedené v nařízení 364/2004. Pro každou ze tří situací je tento výpočet odlišný.

#### a) Příklad nezávislého podniku

Podle definice nařízení 364/2004 je nezávislý podnik ten, který nevlastní kapitál jiné společnosti nebo vlastní maximálně 25% a jehož kapitál není vlastněn jinou společností nebo je vlastněn maximálně do 25%.

Do kategorie nezávislých MSP je možné zařadit i ty, které jsou vlastněny několika jinými společnostmi za předpokladu, že tyto společnosti každá vlastní méně než 25% a že tyto společnosti mezi sebou nejsou propojené.

Jedinou výjimkou, kdy může být podnik kvalifikován jako nezávislý, přestože je vlastněn z více než 25% jiným investorem, je případ, kdy tímto investorem jsou následující typy subjektů (viz čl. 3-2 přílohy I nařízení 364/2004):

- veřejné investiční společnosti, společnosti rizikového kapitálu, jednotlivci či skupiny jednotlivců provozující běžnou činnost spojenou s investováním rizikového kapitálu (business angels),
- university nebo nezisková výzkumná střediska,
- institucionální investoři včetně fondů pro regionální rozvoj,
- samostatné místní orgány s ročním rozpočtem nižším než 10 milionů EUR a s méně než 5.000 obyvateli.

Pokud je podnik možné kvalifikovat jako nezávislý, pak se pro výpočet jeho počtu zaměstnanců a ročního obrátu (případně bilanční sumy roční rozvahy) použijí výlučně údaje daného podniku.

*Příklad: Podnik vlastní 15% jiného podniku a je sám vlastněn z 20% druhým podnikem a dále z 18% třetím podnikem (tyto dva podniky mezi sebou nejsou propojené). Pro výpočet zaměstnanců a ročního obrátu žadatele jsou relevantní pouze údaje žadatele o podporu.*

*b) Příklad partnerských společností (čl. 3-2 Příloha I - Nařízení 364/2004)*

Jedná se o podniky, které jsou navzájem finančně propojené aniž by jeden vykonával kontrolu (ať již přímou či nepřímou) nad druhým. Konkrétně jsou partnerskými společnostmi, které vlastní (nebo jsou vlastněny) více než 25% jiného podniku, ale tento podíl nepřesahuje 50%.

Důsledek existence partnerské společnosti: Do výpočtu zaměstnanců a ročního obratu (případně bilanční sumy roční rozvahy) je nutné započítat v odpovídajícím poměru i zaměstnance a roční obrat partnerského podniku nebo podniků (ať již podnik, který žádá o podporu je vlastněn nebo sám vlastní 25-50% jiného podniku – v obou případech je nutné tyto údaje započítat - dle staré definice se započítávaly pouze údaje společností, které dotyčný podnik žádající o podporu sám vlastnil maximálně do výše 25%).

Údaje partnerského podniku budou započítány v podílu, který odpovídá buď výši podílu na základním kapitálu nebo na výši hlasovacích práv. Použita bude hodnota, která je vyšší.

*Příklad: pokud podnik vlastní 41% jiného podniku – musí být do počtu jeho vlastních zaměstnanců započítáno 41% zaměstnanců partnerského podniku (stejný postup pro výpočet ročního obratu).*

*Pokud má podnik několik partnerů je nutné započítat údaje každého z těchto partnerských podniků: podnik žádající o podporu je vlastněn z 28% jiným podnikem a vlastní sám 32% procent třetího podniku (tj. má dva partnery). Do jeho údajů je nutné započítat 28% hodnot prvního partnera a 32% hodnot druhého partnera.*

Pro výpočet zaměstnanců a ročního obratu se použijí pouze hodnoty partnera, který má přímou vazbu na podnik žádající o dotaci. Partnerské podniky partnera nejsou zohledňovány.

V případě, že partnerský podnik je propojený s jiným podnikem, je nutné do základních údajů o partnerském podniku, z kterých bude vypočítán odpovídající podíl, započítat 100% údajů podniku propojeného s partnerem.

*Příklad: Podnik, který žádá o podporu, je vlastněn ze 41 % podnikem, který je sám propojený (tj. který vlastní nebo je vlastněn z více než 50% - viz dále) s jiným podnikem. Do výpočtu zaměstnanců a ročního obratu je nutné započítat 41% zaměstnanců a ročního obratu ze součtu všech zaměstnanců partnerského podniku i všech zaměstnanců s ním propojeného podniku (stejně tak je nutné postupovat pro výpočet ročního obratu).*

Pokud jsou partnerem (tj., vlastní přímo či nepřímo více než 25%) podniku žádajícího o podporu veřejné subjekty jiné než ty, které nebrání kvalifikaci „nezávislého podniku“ (viz výše), nemůže tento podnik použít statut MSP.

c) *Případ propojených podniků (čl. 3-3 Příloha I - Nařízení 364/2004):*

Jedná se o společnosti, které tvoří „skupinu podniků“ na základě kontroly (přímé či nepřímé), kterou jeden vykonává nad druhým. Předpokládá se, že kontrolu vykonává podnik, který má v druhém podniku většinu hlasovacích práv nebo rozhodující vliv (pro konkrétní vazby, které mohou existovat mezi dvěma podniky viz čl. 3-3 Přílohy I Nařízení 364/2004).

Propojenými podniky jsou společnosti, které vlastní více než 50% jiného podniku nebo jsou sami vlastněné z více než 50% jiným podnikem. V tomto případě pro výpočet zaměstnanců a ročního obrátu žadatele o podporu musí být započteny údaje s ním propojeného podniku v plné výši (100%).

*Příklad: Společnost žádající o podporu vlastní 55% jiné společnosti a je sama vlastněna z 80% jiný podnikem. Pro výpočet zaměstnanců a ročního obrátu společnosti žádající o podporu je nutné započítat 100% výše počtu zaměstnanců a ročního obrátu jak společnosti kterou sama ovládá z 55%, tak i 100% výše počtu zaměstnanců a ročního obrátu společnosti, kterou je ovládána tj., budou sečtení zaměstnanci všech tří společností, jakožto i jejich roční obrat.*

### 3. Zákaz podpory na vývoz

Žádný z relevantních dokumentů Evropské komise neudává podrobnou definici termínu „zákaz podpory na vývoz“. Článek 1 odst. 2 b) nařízení Komise (ES) 70/2001 o podpoře MSP se omezuje na vyloučení ze svého uplatnění: „pomoci na aktivity vztahující se k exportu, jmenovitě pomoc přímo zaměřenou na kvantitu vývozu, k vytvoření a provozování distribučních sítí nebo na ostatní běžné výdaje spojené s exportní činností“. Stejně znění je obsaženo v nařízení Komise (ES) 1998/2006 o podpoře *de minimis* nebo dále například v nařízení Komise (ES) 1628/2006 o vnitrostátní regionální investiční podpoře.

Upřesnění tohoto výrazu je o to nezbytnější, že tento zákaz je absolutní, tj. uplatňuje se ve všech případech. Není přímo důsledkem práva EU, ale vyplývá z pravidel stanovených v rámci WTO. Právě proto se na něj žádá z výjimek povolující podpory v rámci EU neaplikuje.

Určitým vodítkem pro výklad politiky EU v dané oblasti jsou některá rozhodnutí Evropské komise. Více než na několik málo rozhodnutí, které zakazují veřejnou podporu tohoto typu, je pro dostatečně vyčerpávající upřesnění definice nutné se odvolat spíše na Evropskou komisi schválené režimy podpory (postupovat vylučovacím způsobem a vyloučit z kategorie podpor na vývoz ty podpory, které nebyly za takovou podporu považovány).

a) *Zákaz podpory na vývoz v rozhodnutích Evropské komise*

Jedním z mála případů negativních rozhodnutí EK je rozhodnutí 2003/519/CE z 5. března 2003 (OJ L 181 z 19/07/2003 str. 46) ohledně programu podpory Itálie (region Sicílie) na internacionalizaci italských společností.

Posuzovaný program podpory si kladl za cíl udělovat podpory MSP, přičemž zahrnoval dva typy podpory:

- příspěvek na investiční náklady na realizaci projektů, jejichž cílem je zajistit stabilní zastoupení společností v zahraničí (formou středisek a výstavních sálů nebo např. formou zastupitelské kanceláře),
- příspěvek na založení konsorcia mezi MSP za účelem realizace projektů vzájemné spolupráce v rámci propagačních činností v mezinárodním měřítku.

V případě prvního typu podpory program předpokládal náhradu investičních nákladů společností, a to hmotných i nehmotných, včetně nákupu a pronájmu nemovitostí nebo nákladů na nákup zařízení.

Přestože Itálie zdůraznila, že podpory nemohou být považovány za podpory na činnosti přímo spojené s vývozem zboží nebo s ustanovením distribučních či obchodních sítí, Evropská komise rozhodla, že podpory ve formě financování nákladů realizace projektů zajišťující přítomnost italských společností na zahraničních trzích je možné hodnotit jako podporu na vývoz a jako taková není v souladu s nařízením č. 70/2001 o podpoře MSP. Předmětem takové podpory je ve skutečnosti vybudování a zajištění provozu distribuční sítě a náhradu jiných běžných nákladů spojených s vývozními aktivitami. Skutečnost, že takové podpory přispívají k rozvoji dotčeného regionu nestačí k jejich kvalifikaci jako národní podpory na rozvoj regionů.

Jediný typ nákladů, které Evropská komise nepovažovala za podporu na činnost spojenou s vývozem, byly náklady na studie a poradenské služby spojené například s průzkumem zahraničních trhů (viz dále).

Dalším zajímavým precedentem (i např. z hlediska uplatnění pravidla *de minimis*) je rozhodnutí Evropské komise z 5. března 2003 (2003/595/CE – OJ L 202 9/08/2003 str. 15) ohledně německého regionálního programu podpory na prodej a vývoz výrobků (Meklenbursko-Pomořansko). Evropská komise zde shledala, že podpora na vytvoření společné kanceláře (zařízení kanceláří, provozní náklady kanceláře, náklady na zaměstnance) a podpora na asistenty specializované na zahraniční obchod (plat jednoho asistenta během jednoho, maximálně dvou let) je podporou na vývoz, navíc podporou na provozní náklady společností (v daném případě MSP), která je zakázána. Evropská komise naopak povolila v rámci programu (jeho části) udělování podpory zaměřené na „vedení výrobků na trh“ (např. podpora na poradenství za účelem stanovení obchodních strategií a plánů, poradenství ohledně koncepce a prezentace prototypů, akce ve prospěch propagace vývozu, využití



nových odbytišť, možnost spolupráce nebo vytvoření identifikačních log a na účast na výstavách, salonech a veletrzích (náklady na zabezpečení a držení reprezentačního stánku).

Za účelem stanovení definice činností spojených s vývozem je možné se také odvolat na rozhodnutí Evropské komise z 19. května 2004 ohledně italského programu podpory velkým podnikům (viz komentář NEWSLETTER Evropské komise 2. číslo 2005 - str. 69) a na jedno ze starších rozhodnutí Evropské komise z 25. července 1973 (73/263) týkající se daňového zvýhodnění (úlev) ve Francii podniků zakládajících společnosti v zahraničí. Podle tohoto rozhodnutí podpora pokrývající výdaje spojené se založením a provozem prodejních míst, konstrukčních a projektových kanceláří, spuštění stavenišť nebo poradenských kanceláří, je podporou na vývoz.

#### *b) Aktivita nespádajících pod zákaz veřejné podpory na vývoz*

Na základě analýzy některých existujících programů podpory činností spojených s vývozem v EU byly příkladově vytipovány některé základní činnosti, které sice mají spojitost s vývozem, ale mohou být podpořeny:

- cestovní výdaje spojené s průzkumem zahraničního trhu, které mají za cíl výběr dodavatelů a zprostředkovatelů nebo navázání kontaktů s případnými zahraničními odběrateli,
- účast na kongresech nebo seminářích,
- marketingové studie a studie trhu zpracovávané externími konzultanty,
- náklady spojené se získáním osvědčení a potvrzení o dodržení předepsaných norem výrobků nebo služeb na zahraničním trhu,
- náhrada nákladů na pozvání případného zahraničního partnera za účelem dohodnutí podmínek partnerství nebo uzavření smlouvy (již po hlubším navázání kontaktu),
- účast na vzdělávacích programech (zaměstnanců a vedoucích pracovníků mající za cíl zlepšit informovanost společnosti o zahraničním obchodě),
- spolupráce s experty na zahraniční obchod např. za účelem výběru relevantních trhů, uzpůsobení výrobků danému trhu s ohledem na poptávku, zpracování studie souladu s normativními požadavky zahraničního trhu, právní poradenství ohledně uzavření smluvní spolupráce se zahraničními partnery atd.,
- realizace promočních materiálů pro vývoz,
- individuální nebo kolektivní účast na mezinárodních veletrzích a odborných výstavách (za podmínky, že dotyčná společnost zastupuje sama sebe) jak v zahraničí, tak i v ČR: může zahrnovat i pozvánky možných odběratelů na tento veletrh. Je vhodné zdůraznit, že možnost financovat účasti na výstavách a výstavách je podle čl. 5b) nařízení 70/2001 povolena pouze pokud se jedná o první účast na této výstavě.

#### 4. Způsobilé výdaje: provozní v. investiční náklady

Správné rozlišení typu nákladů je zásadním prvkem v procesu poskytování povolené veřejné podpory. Kvalifikace nákladů jako investiční nebo provozní může rozhodovat o tom, zda určité náklady bude přípustné z veřejných zdrojů vůbec financovat.

Základní definice těchto typů nákladů se objevují v řadě pokynů a nařízení Evropské komise k podporám slučitelných s článkem 87 odst. 3 Smlouvy ES. Jak deklaroval Evropský soudní dvůr, Evropská komise je svými pokyny a sděleními vázána a nemůže se svévolně od nich odchylovat – viz rozsudek C-351/98 (tímto rozhodnutím Soud zrušil rozhodnutí Evropské komise, ve kterém dostatečně jasně nezdůvodnila, zda posuzovanou podporu považovala za provozní či investiční). Velmi často definice nákladů, tak jak je formulována v relevantních předpisech, nestačí v praxi k vyřešení problému, jestli se jedná o podporu na investiční nebo provozní náklady. Vodítkem je především rozhodovací praxi Evropské komise. Ale ani ta neposkytuje absolutně vyčerpávající přehled těchto výdajů.

##### *a) Investiční náklady*

Pro řadu výjimek ze zákazu veřejné podpory (například podpory pro malé a střední podniky nebo vnitrostátní regionální podpory) platí, že poskytnutí finančního příspěvku je omezeno pouze na investiční náklady.

Přestože příslušné výjimky stanoví, co lze za investiční podporu považovat, významným nástrojem pro správnou identifikaci nákladů jsou dřívější rozhodnutí Evropské komise, z nichž je patrné, co naopak za investiční podporu považovat nelze (viz provozní náklady), tj. postupuje se vylučovací metodou.

##### *b) Provozní náklady*

K poskytování provozní podpory uplatňuje Evropská komise restriktivní politiku. Společnosti, které nejsou schopny hradit své vlastní provozní náklady bez vnější pomoci, považuje Evropská komise za neživotaschopné a jejich financování za neefektivní.

Jednou z výjimek je financování provozních nákladů na základě článku 87 odst. 3 a), což za velmi restriktivních podmínek umožňují pokyny pro regionální podporu (nikoliv ale bloková výjimka pro vnitrostátní regionální podporu). Evropská komise takové projekty posuzuje individuálně.

Druhou výjimkou je financování některých opatření předvídaných pokyny pro oblast životního prostředí (nakládání s odpady a úspory energie, obnovitelné zdroje energie apod.)

Pojem provozní podpora, jak už bylo uvedeno, pomáhají objasnit dřívější rozhodnutí Evropské komise a případně i judikatura Evropského soudního dvora.

Podle nich je provozní podporou taková, která snižuje běžné náklady společností, které by byly vynaložené v rámci jejich denních aktivit nebo aktivit zajišťující běžné hospodaření společnosti (ESD C-156/98 Německo/Komise z 19. září 2000). Evropská komise označuje za provozní ty podpory, které nemají vazbu na realizaci projektu (nejsou ani výjimečné ani specifické) a které snižují běžné náklady společnosti. Indicií pro zařazení nákladů pod náklady provozní bývá často skutečnost, že je velmi těžké je fyzicky v rámci projektu oddělit.

Za neinvestiční, a tedy provozní, náklady Evropská komise považuje platby pravidelných daní, poplatků a jiných běžných nákladů jako je nájemné. Podle ní jsou tyto náklady běžně vynakládány všemi podniky v rámci finanční správy podniku, jsou placeny pravidelně a většinou na předem nestanovenou dobu, zpravidla neomezenou v čase.

V rozhodnutí Evropské komise C1/99 (ex. NN133/98) ohledně programu podpory ve prospěch nájemců nemovitostí v přístavních čtvrtích Dublinu šlo specificky o podpory ve formě daňových zvýhodnění (stanovené s ohledem na platbu nájmu) a úlevy z platby místních daní. Evropská komise je označila za provozní, z čehož je možné vyvodit, že ke stejnému závěru by došla i v případě přímé podpory na úhradu nákladů na nájem budov.

V průběhu své rozhodovací činnosti měla Evropská komise příležitost označit dále za provozní např. náklady na honoráře zaměstnanců, náklady na dopravu a opět nájemné.

Ve svém rozhodnutí N 832/2000 - Ireland řešila Evropská komise schéma podpory hotelovým zařízením na bázi zrychlených odpisů oproti jiným sektorům národního hospodářství. Šlo o podporu, která byla posuzována na bázi článku 87 odst. 3a) a c), včetně tehdy platných pokynů pro regionální podporu. Vzhledem k tomu, že cestovní ruch hrál významnou roli v hospodářství dotčeného regionu, Evropská komise byla ochotna tolerovat podporu do jediného sektoru (jinak zpravidla nepřipustnou - v nové blokové výjimce pro vnitrostátní regionální podporu, podpora do cestovního ruchu už není považována za sektorovou záležitost). Evropská komise v souladu s danými pokyny neshledala jako problematické způsobilé výdaje na konstrukční a renovační práce. Naproti tomu výdaje na obnovu a opravu v ní vzbuzovaly obavy z prostého nahrazení stávajících zařízení, a tedy provozní podpory. Irsko bylo nicméně schopné přesvědčit Evropskou komisi, že nové vybavení zde nepředstavovalo běžné výdaje, ale jednorázové investiční výdaje. Za neproblematické výdaje byly dále označeny náklady spojené s výtahy, topením, kanalizací, bezpečnostních systému, požární ochrany apod.

Je vhodné upozornit, že zařazení určitých typů nákladů pod investiční nelze řešit obecně a je nutný individuální přístup. Příkladem může být pořízení počítače, které není ve většině případů považováno za investiční náklad. Pokud se ale jedná o projekt, kde počítače představují základní rozvojovou investici podniku, lze pravděpodobně náklad na nákup počítačů zařadit pod investiční náklady.

## 5. Cestovní ruch a volnočasové aktivity

Oblast cestovní ruchu se vyznačuje řadou aktivit, které mají svojí nezaměnitelnou individuální povahu, a je proto velmi obtížné k nim uvádět obecné závěry. Pro poskytovatele podpory je důležité, aby byl schopen správně identifikovat hlavní charakteristické znaky projektu.

### a) *Kulturní památka*

Ochrana kulturního, architektonického, archeologického a přírodního dědictví je jedním ze základních úkolů státu jako ochránce společenských hodnot. Přesto činnosti spojené s ochranou těchto hodnot mohou být za určitých okolností zařazeny do ekonomických aktivit.

Nejlépe je toto riziko možné ilustrovat na příkladě obnovy historických objektů. Samo o sobě je financování rekonstrukce historické památky (ve vlastnictví veřejného subjektu) bez jakýchkoliv pochybností vyloučeno z uplatnění pravidel hospodářské soutěže. Činnost spočívající v obnově objektu se může nicméně stát ekonomickou činností, pokud se váže k jiné činnosti, jako je například provozování hotelu. V tom případě se jedná o běžnou ekonomickou činnost poskytování turistických služeb (ve značné míře poskytovaných soukromými subjekty).

Pokud je projekt obnovy historické památky spojen s komerčním využitím prostor objektu, jedná se o ekonomickou činnost a veřejný subjekt se chová jako podnik ve smyslu práva EU. Financování takového projektu zakládá veřejnou podporu, ať již ekonomické využití prostor zajišťuje veřejný subjekt sám nebo využívá soukromého partnera.

Nicméně o komerční aktivitu nemusí jít vždy. Představme si, že cílem projektu je zachování kulturního dědictví a zřízení v daných prostorách muzea, které bude ve vlastnictví veřejného subjektu. Skutečnost, že návštěvníci za prohlídku platí vstupné, nečiní z provozu muzea ekonomickou aktivitu. Finanční výnosy jdou zpětně na vědecké aktivity muzea, jejichž cílem je prohloubení historických zjištění a rozšíření sbírek. Ani tyto závěry nejsou absolutní: existují výjimečné případy muzeí, jejichž provoz by ekonomickou aktivitu představoval – např. muzeum Grevin v Paříži (viz níže).

Jinou otázkou je, jestli podpora provozu muzea může narušit obchod mezi členskými státy EU. Podle názoru Evropské komise, s výjimkou několika muzeí s mezinárodní reputací, není cílem obyvatel členských států překračovat hranice s cílem navštěvovat muzea (Viz NN 136/A/02 – Francie). Takový projekt nezakládá veřejnou podporu.

V případě podpory komerčně využívaného historického objektu je nutné aspekt přeshraničního dopadu podpory řešit individuálně s ohledem na typ provozovaných

aktivit, rozsah takových aktivit a v neposlední řadě lokalizaci aktivit (např. u financování provozu luxusního hotelu v Praze riziko přeshraničního dopadu hrozí).

#### *b) Turistická atrakce*

Turistická atrakce, jak už sám název napovídá, je nepochybně ekonomickou aktivitou. V roce 2004 schválila Evropská komise financování tematického parku Bioskop (OJ L 135/2005), jehož cílem bylo populárně vědeckým způsobem zpřístupnit svým návštěvníkům vědomosti z oblasti zdraví, života a ekologie.

Regionální samospráva se rozhodla, že park bude provozován v režimu závazku veřejné služby, přičemž veřejné zdroje zaplatí nákup pozemku a část investičních nákladů. Soukromý investor obdržel licenci na 30 let pro postavení a provozování parku. Zároveň se zavázal platit státu poplatek založený na obratu (Evropská komise projekt posuzovala na základě stížnosti o slučitelnosti daného projektu s pravidly veřejné podpory).

Přestože bylo argumentováno, že se jedná o aktivity typu muzea, Evropská komise shledala, že daný projekt veřejnou podporu dle článku 87 odst. 1 Smlouvy ES zakládá (jde o ekonomické činnosti). Evropská Komise zohlednila především skutečnost, že základním cílem tohoto parku bylo zábavné strávení volného času a ne vzdělávání návštěvníků. Podpora byla nicméně povolena na základě multisektorového rámce regionální podpory pro velké investiční projekty.

#### *c) Volnočasové aktivity*

Lze usuzovat, že podobně jako turistické atrakce i běžné výstavní galerie spojené s prodejem obrazů jsou spíše ekonomickou aktivitou. Totéž platí pro kulturní sály, které slouží především k nejrůznějším ekonomickým aktivitám (svatby, zábavy, výstavy, koncerty, bály apod.). Podle názoru zpracovatele bude podmínka porušení přeshraničního obchodu naplněna pouze ve výjimečných případech, např. u velkých výstavních sál nebo koncertních sálů situovaných ve velkých městech.

Otázka může být dále vznesena, jestli vybudování a provozování určitých sportovních zařízení, například bazénů (odlišme od činnosti sportovních oddílů), zejména v menších městech, je ekonomickou aktivitou (a zda těmito aktivitami může být dotčen obchod mezi členskými státy). Samotná skutečnost, že projekt generuje příjmy nemusí být důkazem toho, že se jedná o ekonomickou aktivitu. Základním kritériem zůstává, jestli pro takové aktivity existuje trh, tj. jestli mohou být vykonávány tržně (nejsou prodělečné). Lze se domnívat, že v případě plaveckých bazénů tomu tak není. Naopak, a to přestože se jedná o velmi blízkou činnost, provoz vodního akvaparku ekonomickou činností může představovat. Stejně tak tomu je u provozu tenisových kurtů nebo lyžařských areálů.

Podle názoru zpracovatele se i u těchto posledně zmiňovaných infrastrukturních projektů (s výjimkou lyžařských areálů) nemusí o veřejnou podporu jednat, protože

nebude naplněna podmínka dotčení přeshraničního obchodu, nicméně je nezbytné postupovat citlivě projekt od projektu.

## 6. Internet

Cílem intervence je zpravidla vybudování sítě internetu. Problémem je nicméně skutečnost, že služby spojené s poskytováním internetu nabízí řada soukromých operátorů, a tudíž hrozí riziko narušení hospodářské soutěže.

Základní podmínky pro možnost poskytnutí podpory na rozvoj informačních technologií byly předmětem pokynů Evropské komise, které se týkají „kriterií a způsobů implementace strukturálních fondů v oblasti podpory elektronické komunikace (SEC (2003) 895 z 28. března 2003). Tyto podmínky byly dále upřesněny v jednotlivých rozhodnutích Evropské komise, které od té doby přijala.

Výše zmíněné pokyny se omezují na otázku financování vybudování infrastruktury a nikoliv na financování jejího provozování. Provoz infrastruktury lze zpravidla označit za ekonomickou činnost poskytovanou ve veřejném zájmu (mnohdy lze proto využít aplikace podmínek čl. 86-2 Smlouvy ES – viz dále). Jedná se o zpřístupnění sítě operátorům (na základě nediskriminačního přístupu) a je třeba ho odlišovat od poskytování služeb konečným uživatelům (viz dále). Poskytování posledně zmiňovaných služeb je ze strany Evropské komise vždy považováno za běžnou ekonomickou činnost.

Nicméně ani vybudování infrastruktury elektronické komunikace nemůže být jednoznačně a za všech okolností vyloučeno z kvalifikace ekonomické činnosti. Podobně jako je v současné době vybudování telekomunikačních sítí považováno za činnost ekonomicky výnosnou a plně životaschopnou bez finančních dotací státu, může být vybudování infrastruktury elektronické komunikace ekonomicky zajímavé pro účastníky trhu.

Vyloučení existence veřejné podpory musí znamenat, že neexistuje ani potenciálně trh a tudíž nehrozí riziko porušení zájmů ostatních subjektů. To předpokládá:

- vybudovaná infrastruktura je k dispozici všem na trhu přítomným provozovatelům a operátorům bez jakékoliv diskriminace
- musí být orientováno výlučně na oblasti, které jsou z objektivních důvodů vyloučeny ze zájmu soukromého sektoru (vzdálenost, izolace apod.),
- neexistují dostatečné důvody, které by mohly motivovat soukromý sektor k investování (ztrátové oblasti),
- selhání trhu je prokazatelné - skutečný nedostatek zájmu ze strany soukromých investorů (v oblasti neexistuje žádný jiný operátor - dodavatel těchto služeb),
- je možné konstatovat zvyšující se rozdíl v úrovni rozvoje daného regionu z důvodu chybějící infrastruktury atd.

Záleží tedy vždy na posouzení konkrétních podmínek na trhu. Zajišťováním přístupu k vysokorychlostnímu internetu zasahuje veřejný sektor do soukromé sféry ekonomických aktivit.

Nutnost individuálního přístupu je možné ilustrovat na rozhodnutích Evropské komise týkajících se projektů, kdy veřejný sektor financoval výstavbu infrastruktury, nicméně její správu nebo i provoz na základě výběrového řízení delegoval na vybraný soukromý subjekt.

U dvou francouzských projektů N 382/2004 a N 381/2004 Evropská komise shledala, že se nejedná o veřejnou podporu, ale o kompenzaci nákladů soukromému subjektu za naplňování povinnosti poskytování služeb veřejného ekonomického zájmu (šlo o vybudování a provozování infrastruktury, tj. zpřístupnění vysokorychlostního internetu operátorům).

Při posuzování projektů Velké Británie (N199/2004 a N307/2004) došla Evropská komise naopak k názoru, že se jedná o poskytování veřejné podpory, nicméně podporu povolila na základě Pokynů pro národní podporu regionálního rozvoje (OJ 98 C 74/06). Zde se totiž jednalo o poskytování služeb vysokorychlostního internetu konečným zákazníkům čili běžnou obchodní činnost, která není ve veřejném zájmu. Pro Evropskou komisi byla podstatná i skutečnost, že zatímco infrastruktura u francouzských projektů zůstávala ve vlastnictví státu (konkrétně regionu), u britských projektů se operátoři mohli stát vlastníky infrastruktury.

Týká-li se zavádění internetu do oblastí, které spadají do kategorie venkovských a vzdálených míst, nejedná se z pohledu Evropské komise o veřejnou podporu (neboť tyto oblasti nejsou pro komerční operátory atraktivní, takový přístup byl například patrný z rozhodnutí EK N 264/2006 – Itálie nebo N 201/2006 – Řecko).

Lze tedy konstatovat, že ke zvýhodnění některého z účastníků trhu nedochází při poskytnutí podpory na tzv. pasivní infrastrukturu (tj. infrastrukturu přenášející data), jestliže je budována v místě, kde dosud neexistuje žádný operátor realizující vysokorychlostní internet, a pokud spadá do kategorie základního vybavení pro občany. Současně by mělo být umožněno zpřístupnění této infrastruktury za rovnocenných podmínek každému poskytovateli služeb, který o to projeví zájem.

Při podpoře v oblastech, kde je internet sice dostupný, ale v daném regionu působí pouze jeden operátor, se může jednat o veřejnou podporu, která s velkou pravděpodobností bude Evropskou komisí povolena, neboť umožňuje na daném trhu rozvoj soutěžního prostředí. O zakázanou veřejnou podporu naopak s největší pravděpodobností půjde, pokud bude směřovat do infrastruktury omezené pouze na podnikatele či pokud je infrastruktura realizovaná v oblastech, kde již broadband je předmětem konkurenční soutěže.

Narušením hospodářské soutěže hrozí také podpora na »aktivní« infrastrukturu (tj. zařízení pro přenos, usměrnění a pohon vlnových signálů a zařízení nezbytné pro

poskytování IP konektivity), neboť její poskytnutí je zde vázáno na konkrétního poskytovatele internetového připojení.

Za zakázanou veřejnou podporu lze dále označit i budování infrastruktury, kde pouhým cílem je dosáhnout technologického pokroku (C 35/2005 Nizozemsko – ex N59/2005). Město Appingedam mělo zájem realizovat investici do optické sítě za situace, kdy stávající poskytovatelé služeb odmítly technologicky pokročilejší projekt realizovat. Nesouhlas s legálností takové podpory byl založen na skutečnosti, že v oblasti již existuje konkurenční síť a hrozí tudíž riziko poškození soukromých operátorů již přítomných na trhu. Evropská komise nebyla ochotna povolit tento projekt ani na základě článku 87 odst. 3c) Smlouvy ES.

## 7. Doprava

Veřejná podpora v oblasti dopravy je posuzována nejen na základě obecných pravidel o poskytování veřejné podpory (čl. 87 až 89 Smlouvy o založení ES), ale také podle speciálních pravidel upravujících Společnou dopravní politiku (čl. 73 a čl. 76 Smlouvy o založení ES). Vzájemně jde o ustanovení, která se doplňují, nikoliv vylučují (jinými slovy článek 73 Smlouvy ES nenahrazuje pro daný sektor obecný režim podle článku 86-88 Smlouvy ES).

Podstata článku 73 Smlouvy ES spočívá v tom, že dává členským státům možnost poskytnout veřejnou podporu na opatření spojená s koordinací dopravy nebo na vyrovnání závazku za určité povinnosti vyplývající v konceptu veřejné služby.

### *a) Specifika sektoru dopravy*

Sektor dopravy je v rámci programovacího období 2007-2013 pro Českou republiku zastoupen operačním dokumentem Doprava a dále je přítomen v regionálních operačních programech. Pro tyto účely je možné sektor dopravy charakterizovat následovně:

- historicky jde o sektor, který členské státy považovaly za citlivý (Evropská komise se snažila podpory do něho omezovat),
- velké množství subjektů v něm působících vykonává služby ve veřejném ekonomickém zájmu (často se jedná o veřejné subjekty) a existuje mylná představa, že za těchto okolností se nikdy nejedná o veřejnou podporu (o tu se ovšem nejedná pouze tehdy, pokud jsou splněny podmínky rozhodnutí ESD Altmark C –280/00),
- specifická pravidla stanovené pro tento sektor znesnadňují orientaci při volbě správné výjimky ze zákazu veřejné podpory (například zda a kdy vůbec lze použít pravidla pro vnitrostátní regionální podporu),
- podobně v některých případech, přestože se jedná o sektor dopravy (např. zavádění alternativních pohonných zdrojů v sektoru veřejné dopravy), se uplatňují pravidla pro poskytování podpory na ochranu životního prostředí,



- v případě podpor regionálních letišť musí být vždy podpora notifikována za účelem specifického posouzení ze strany Evropské komise.

#### *b) Modernizace vozového parku veřejné dopravy*

V řadě regionálních operačních programů se objevuje jako jedna z připravovaných intervencí podpora modernizace vozového parku veřejné dopravy (daná intervence má různé podoby).

#### ***Bude se jednat o veřejnou podporu ?***

Takto pojaté schéma samozřejmě působí plošně, a proto není úplně jednoduché z něho jednoznačným způsobem určit skupinu příjemců podpory. Půjde o železniční, autobusovou, tramvajovou či trolejbusovou dopravu ? Jaké spoje mají být pokryty a na jakém území dotčení dopravci operují ? Jde o spíše spoje městské nebo místně regionální či dokonce s národním významem ?

Podle ustálené praxe má podpora posilující postavení podniku v porovnání s ostatními konkurenty vliv na trh mezi členskými státy. Konkurenci Evropská komise posuzuje mezi různými druhy dopravy a současně i uvnitř sektoru.

Současně ale přihlíží ke specifickým cílům dopravní politiky EU, včetně zohlednění některých obtíží, která má železniční doprava oproti dopravě silniční. Evropská komise si je také vědoma, že pro oblast osobní přepravy nyní neexistují právní předpisy na úrovni EU, které by členské státy zavázaly k otevření trhu tak, jako v případě nákladní železniční dopravy.

V případě ČR navíc Evropská komise konstatuje (viz rozhodnutí N 323/2004), že teoreticky by se hospodářská soutěž v odvětví osobní železniční dopravy mohla odehrávat na mezinárodní úrovni, nicméně otevření trhu je v současné době zanedbatelné a jen místní, a proto tedy v současné době žádná hospodářská soutěž téměř neexistuje (jediným provozovatelem dálkové osobní dopravy jsou České dráhy a.s., na místních tratích se pohybuje dalších pět operátorů).

Ani tato specifika sektoru dopravy nicméně nikdy nevedou k tomu, aby veřejnou podporu v něm Evropská komise a priori vyloučila. Naopak už zpravidla pouhý vliv na konkurenci mezi různými typy dopravy většinou stačí k tomu, aby existence veřejné podpory podle článku 87 odst. 1 byla z jejího pohledu považována za prokázanou.

S přihlédnutím k všeobecně známým okolnostem fungování trhu dopravních služeb v České republice lze tedy dojít k závěru, že navrhovaná intervence pro modernizaci vozového parku v ČR veřejnou podporu zakládá (je-li vycházeno z předpokladu, že aplikaci podmínek Altmark nelze očekávat).

### ***Jaká pravidla aplikovat ?***

V souladu s článkem 73 Smlouvy ES byla pro tuto oblast přijata specifická pravidla, kterými se řídí poskytování podpory v sektoru silniční, říční a železniční dopravy.

Týkají se jednak oblasti koordinace dopravy, kterou je třeba chápat jako intervence ze strany státu do tržního prostředí z důvodu naplnění cílů dopravní politiky. Významným indikátorem toho, zda podpora odpovídá potřebám koordinace dopravy je existující liberalizace sektoru. Čím více je sektor liberalizován, tím menší je potřeba koordinačních opatření ze strany členského státu (liberalizovaný trh by sám měl být schopen zajistit potřebu koordinace).

Nařízení Rady 1107/70 k tomu stanoví konkrétní případy pro odůvodněné poskytnutí podpory za podmínek přiměřenosti, nediskriminace a nenarušení hospodářské soutěže v rozsahu odpovídajícím společným zájmům. Konkrétně jde o čtyři typy povolené podpory: na kompenzace za zvýšené finanční náklady vyplývající z poskytování dopravních služeb, náklady infrastruktury pro jejího uživatele, vědu a výzkum a na snižování nadměrné kapacity způsobující vážné strukturální problémy.

Z rozhodovací praxe Evropské komise vyplývá, že co se týká podpory na náklady spojené s infrastrukturou povolené v souladu s nařízením 1107/70, musí se vždy jednat o dodatečné náklady na užívání infrastruktury. A pouze uživatel infrastruktury může takovou podporu získat (tj. na základě nařízení 1107/70 nelze poskytnout podporu např. správci infrastruktury).

V případě modernizace vozového parku je však cílem poskytnout lepší kvalitu služeb, přičemž tento cíl není přímo spojen s náklady. Proto nařízení 1107/70 nelze aplikovat.

Druhým specifickým předpisem ke článku 73 Smlouvy ES je nařízení Rady 1191/69 (novelizované nařízením 1893/91), které stanoví základní povinnosti spojené s provozem veřejných služeb dopravy v členských státech a definuje pravidla pro výpočet výše možné kompenzace za poskytování těchto služeb (kompenzace, které splňují podmínky tohoto nařízení jsou vyjmuty z povinnosti notifikace). Z pohledu dikce tohoto nařízení lze pochybovat, že prostá obnova vozového parku bude splňovat podmínku kompenzace.

To vede k závěru, že specifická pravidla pro oblast dopravy bude velmi obtížné použít. Aplikace jednotlivých blokových výjimek nebo jiných pravidel implementujících čl. 87- 3c) není v tomto případě možná s výjimkou případu nákupu vozidel s cílem zlepšení ochrany životního prostředí, kdy se aplikují pravidla pro ochranu životního prostředí. Podporu na modernizaci vozového parku veřejné dopravy bude tedy Evropská komise velmi pravděpodobně posuzovat přímo na základě článku 87 odst. 3c) Smlouvy ES.

Není vyloučeno, že v některých případech by obnova vozového parku ze strany Evropské komise mohla být považována navíc za provozní podporu (pouhá obměna starých vozů za nové), a za těchto okolností může navržená schémata omezit a pro určité typy (spoje) dopravy podporu i vyloučit.

V případě nákupu vozidel se v podmínkách ČR vždy jedná o veřejnou podporu, ať už se jedná o městskou či regionální, autobusovou či železniční dopravu.

### *c) Financování letišť*

Mezi aktivitami, které se mají financovat v rámci některých ROP, se objevují: modernizace veřejných mezinárodních civilních letišť: výstavba, rekonstrukce a modernizace potřebné infrastruktury u veřejných mezinárodních civilních letišť (tj. dráhy, terminály, rozjezdové dráhy, kontrolní věže, zabezpečovací a bezpečnostní zařízení, dopravní napojení apod.); dále dopravní napojení areálů letišť, jejich stavební, technická a bezpečnostní vybavenost nebo aktivity vedoucí ke splnění ostatních podmínek leteckého provozu odpovídajících statutu letiště.

Správci letišť jsou ve většině případů organizace spravované krajem (nicméně lze uvažovat i PPP schéma - v obou případech jde o podnik dle práva EU, tudíž podstata případu zůstává stejná).

Předpokládá se, že dané aktivity žádoucím způsobem podporují územní strategie regionů, sledují specifické cíle jejich dopravní politiky. Jedná se o letiště, která jsou doplňková k národním letišťům a u nichž je záměrem, že budou hrát významnou úlohu v rozvoji konkrétního regionu.

Z plánovaných z investičních opatření budou mít prospěch všichni uživatelé letiště bez diskriminace.

### ***Bude se jednat o veřejnou podporu ?***

Se vši pravděpodobností nelze využít principu chování tržního investora. Tento princip stanoví, že financování z veřejných zdrojů nezahrnuje veřejnou podporu, pokud by za stejných okolností soukromý podnik (s přihlédnutím k reálně očekávanému zisku a bez ohledu na všechny sociální, regionální a jiné sektorové dopady) vložil do takového projektu rovněž své kapitálové prostředky.

Příjemci podpory pravděpodobně nebudou vedeni ve svých úvahách výraznými zisky v dlouhodobém horizontu, i když jejich cílem je rozhodně učinit letiště více atraktivní pro své uživatele, a tedy posílit jeho ziskovost. Veřejnou podporu z toho pohledu vyloučit nelze.

Financování z veřejných zdrojů v tomto uvažovaném případě nemůže být zařazeno pod kompenzaci za dodatečné náklady, které vznikají vlivem zajišťování závazku veřejné služby – například již proto, že ne vždy dotčené letiště leží v odlehlém

regionu. Ostatně je málo pravděpodobné, že došlo v tomto směru k oficiálnímu pověření správce letiště vykonávat předem definované aktivity ve veřejném zájmu - pokud tomu tak je a byly by splněny i ostatní stanovené podmínky, aplikovalo by se rozhodnutí Evropské komise k aplikaci článku 86 odst. 2 Smlouvy ES z listopadu 2005 - bez potřeby notifikace podpory (rozhodnutí Komise se aplikuje v případě letecké dopravy pouze na ty vyrovnávací platby, které byly poskytnuty v souvislosti se závazkem veřejné služby, který vyhovuje podmínkám nařízení (EHS) 2408/92 a popřípadě nařízení (EHS) 3577/92 (srov. čl. 2 odst. 2 první pododstavec rozhodnutí Komise 2005/842/ES).

Důležité je dále posouzení povahy financovaných aktivit. Z rozhodnutí Evropského soudního dvora v případě "Aéroports de Paris" vyplývá, že řízení letiště a aktivity, kterými jsou poskytovány letištní služby leteckým společnostem a jiným poskytovatelům služeb, jsou hospodářskou činností. Ty jsou totiž poskytovány provozovatelem letiště za poplatek, který je jím volně určen, a jako takové tedy nespádají pod jeho výkon veřejné (státní) moci, od níž jsou navíc rozlišitelné (oddělitelné). Z tohoto důvodu provozovatelé letišť v principu vykonávají hospodářskou činnost ve smyslu článku 87 odst. 1 Smlouvy ES a pravidla veřejné podpory se na ně aplikují. Jinými slovy, pokud se tedy letiště zapojí do vykonávání hospodářské činnosti, pak neohledně na jejich právní status či způsob jakým jsou financovány, musí být považovány za podnik ve smyslu aplikace pravidel veřejné podpory. Nicméně nezávisle na jejich právním statutu ne všechny jejich aktivity musí být nezbytně hospodářskou činností. Aktivity, které souvisí s výkonem veřejné (státní) moci, mezi takové nepatří, konkrétně může jít o otázky bezpečnosti, kontroly letecké dopravy, celní či policejní záležitosti (rozhodnutí Evropské komise 309/2002 z března 2003 řeší problém letecké bezpečnosti – jde o kompenzace za náklady vyvolané útoky z 11. září 2001). Financování těchto aktivit musí být přísně omezeno na kompenzaci nákladů, které s nimi souvisí (Evropskou komisí nejsou považována za veřejnou podporu).

Pro účely tohoto příkladu je zřejmé, že se zpravidla o veřejnou podporu může jednat.

Z fondů EU mají být financovaná konkrétní letiště, v žádném případě se nejedná o obecný program zaměřený na rozvoj letišť. Financování bude zaměřeno vždy na konkrétní podnik, který vykonává hospodářskou činnost v oblasti dopravy mezi členskými státy EU (operuje na vnitřním trhu EU), čímž může dojít k narušení hospodářské soutěže, neboť podpora je určena jen vybraným subjektům.

### ***Jaká pravidla aplikovat ?***

S ohledem na převratný vývoj v sektoru letecké dopravy přijala Evropská komise v roce 2005 specifická pravidla pro rozvoj regionálních letišť, konkrétně pokyny Společenství pro financování letišť (OJ 2005/C 312/01), přičemž tyto pokyny nenahrazují, ale doplňují pokyny Evropské komise k aplikaci článku 92 a 93 (resp. 87 a 88) smlouvy ES pro oblast letecké dopravy z roku 1994.

V souladu s danými pokyny Evropská komise své hodnocení opírá o články 86 odst. 2 a 87 odst. 3 (a, b, nebo c) Smlouvy ES.

Pokyny rozlišují různé kategorie letišť. Mimo jiné kategorie C (velká regionální letiště s ročním objemem cestujících mezi 1 a 5 miliony) a kategorie D (malá regionální letiště s ročním objemem cestujících menším než 1 milion cestujících). Pokyny Evropské komise explicitně stanoví, že financování poskytnutá malým regionálním letištím (kategorie D) mohou málo narušit hospodářskou činnost nebo ovlivnit obchody tak, že by to bylo v rozporu se společným zájmem. Přesto vyžaduje, aby každé opatření, které by mohlo tvořit státní podporu letišti (tedy i kategorie D), jí bylo oznámeno, aby mohla individuálně prověřit jeho vliv na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy a případně jeho slučitelnost s pravidly EU.

Pokyny dále specifikují různé činnosti letiště, mezi nimiž je uváděna výstavba infrastruktury a vlastních letištních zařízení (dráhy, terminály, rozjezdové dráhy, kontrolní věž) nebo přímé podpory (protipožární instalace, zabezpečovací a bezpečnostní zařízení). Jde tedy o podobné činnosti, které jsou ve výše uvedeném příkladě zvažovány.

Ty je pak možné podle podmínek stanovených v pokynech podpořit (viz podmínky slučitelnosti tabulka financování letišť dříve v textu uvedená).

### ***Jakou výši podpory ?***

Pokyny výši podpory explicitně pro výstavbu infrastruktury neuvádějí.

Nicméně jednou z podmínek slučitelnosti je, že infrastruktura musí být nezbytná a proporcionální k účelům, pro které byla zamýšlena.

Určitým indikátorem může být rozhodnutí Evropské komise N 353/2006 – Irsko.

V případě již citovaného rozhodnutí Evropské komise k opatření pro zajištění bezpečnosti a zabezpečení letiště kategorie D (safety and security measures) Evropská komise schválila 90% výši podpory, protože posoudila tuto podporu jako nezbytnou. Pro opatření rozvoje regionálního letiště (rozšíření služeb a zlepšení kvality infrastruktury) schválila 75% výši podpory, přičemž 25 % spoluúčast letišť považovala za dostatečnou vzhledem k přítomnému podnikatelskému riziku.

Jde nicméně skutečně jen o indicii, neboť vždy záleží na individuálním projektu a podstatné je rovněž zdůvodnění dané podpory, které musí být pro Evropskou komisi akceptovatelné.

## VI. VEŘEJNÁ PODPORA V OPERAČNÍCH PROGRAMECH

Hlavním předmětem této kapitoly je přehled jednotlivých oblastí podpory operačních programů s uvedením informace, zda se jedná o veřejnou podporu, a v případě, že ano, jaká pravidla se aplikují.

Z důvodu přehlednosti jsou hlavním používaným nástrojem tabulky a komentář (jedna tabulka odpovídá jednomu operačnímu programu).

Vyznění a úplnost této kapitoly je silně závislá na dostupnosti informací od řídicích orgánů. V současné době jsou k dispozici operační programy schválené vládou ČR a dále implementační manuály s různým stupněm rozpracovanosti. Ne vždy jsou v těchto dokumentech informace o poskytování veřejné podpory zpracovány zcela dostatečně (ostatně podle názoru zpracovatele budou pravidla veřejné podpory jedním z klíčových parametrů pro jejich dopracování).

### 1. Filosofie hodnocení operačních programů

Níže jsou uvedeny skutečnosti, které je třeba vzít v úvahu při čtení této kapitoly:

- Jednotlivé závěry ohledně existence veřejné podpory jsou výsledkem posouzení dostupných dokumentů a daných trhů ze strany zpracovatele. Jedná se sice o odborný, ale subjektivní názor. O tom, zda určitá intervence *bude zakládat veřejnou podporu a jaká pravidla se na ní případně použijí* rozhoduje poskytovatel podpory (řídicí orgán). Nicméně musí postupovat v souladu s pravidly EU a zejména s ustálenou praxí Evropské komise. A pouze tento posledně citovaný orgán může závazně sdělit, zda daná intervence podporu *skutečně zakládá a na základě jakých podmínek jí lze povolit*.

Níže v textu a zejména v tabulkách je tak vždy vyjádřen názor zpracovatele, který má sloužit řídicímu orgánu jako pomocný nástroj, případně ho upozornit na rizikové situace, kdy zpracovatel zastává odlišné stanovisko než poskytovatel podpory (řídicí orgán).

- Z operačních programů a ze současných verzí implementačních manuálů je velmi obtížné vyčíst dostatek informací o charakteru trhu (o existujících podmínkách na trhu), na kterém se potencionální žadatelé a příjemci podpory pohybují. Tento nedostatek pak výrazně ztěžuje hodnocení, zda se o veřejnou podporu může jednat či nikoliv.

Lze ještě doplnit, že pro zajištění souladu s pravidly veřejné podpory je zásadní správné vymezení trhu a jeho segmentace. Proto je také velmi důležité definovat v prováděcích dokumentech podmínky, za kterých je možné oblast intervence vyhlásit (není-li například Evropské komisi oznámeno, že se podpora zamýšlí na některý lokální aktivity či na velmi specifický segment trhu, u něhož je možné

veřejnou podporu vyloučit, pak ta bude na takové aktivity pohlížet jako na „globální“ aktivity zakládající veřejnou podporu a může ji zakázat).

- Velmi důležitým počinem poskytovatele podpory, jak už bylo opakovaně uvedeno, je volba konkrétních pravidel veřejné podpory pro individuální intervence. Jde jednak o hledisko správnosti výběru, to znamená, jestli určitá pravidla jsou vůbec na některé intervence použitelná (je nutné zdůraznit, že nejde vždy o jednoduché posuzování, je třeba přihlížet k výkladu Evropské komise k daným pravidlům, její rozhodovací praxi či praxi Evropského soudního dvora). Druhým hlediskem je otázka výhodnosti použití vybraných pravidel (například někdy může být správně použít buď pravidlo de minimis nebo pravidla pro MSP, přičemž pro každé z nich bude výše podpory u předložených projektů značně odlišná a pro jejich předkladatele tedy různě výhodná). Přitom, zájmem poskytovatele podpory zpravidla bývá co nejvyšší výše podpory. Zpracovatel se ve svých tabulkách zpravidla zaměřoval více na hledisko správnosti.
- Součástí úvah o aplikaci pravidel veřejné podpory by měla být také jejich administrace. Je nemyslitelné, aby posuzování projektů probíhalo na ad hoc bázi. Zpracovatel kriticky hodnotí ty oblasti intervencí, kde se počítá s aplikací (alternativní, nebo dokonce doplňkové) různých pravidel veřejné podpory (viz například dikce typu – u projektů nezakládající veřejnou podporu bude poskytnuto x% a i projektu zakládající veřejnou podporu Y%. Kde se nachází dělicí čára mezi těmito typy projektů není přitom vůbec jasné (zdůrazněme, že tato dělicí čára neodpovídá dělení na soukromý či veřejný sektor).

Na tomto místě je vhodné připomenout tezi z přecházejících kapitol této studie: V rámci schvalování notifikovaných programů je zřetelnou politikou Evropské komise eliminace veškerých rizik poskytnutí zakázané veřejné podpory. Není-li si například jista, že v rámci určitého programu bude vyloučena podpora subjektům, kteří provozují ekonomickou činnost (v důsledku čehož by jejich čerpání z daného programu bylo nutné klasifikovat jako veřejnou podporu), pak i když je daný program primárně zaměřen jen na subjekty, kteří ekonomickou činnost neprovozují (čerpání prostředků by pro ně za žádných okolností nezakládalo veřejnou podporu), už tato pouhá nejistota ji vede k tomu, že daný program označí jako zakládající veřejnou podporu. Pro poskytovatele podpory, respektive všechny žadatele daného programu to znamená, že se musí smířit s přísnějším režimem poskytování podpory, tedy takovým, který je přípustný pro subjekty vyvíjející ekonomickou činnost. Jinými slovy, režim celého programu by se odvíjel od toho, zda poskytovatel podpory je či není schopen poskytnout Evropské komisi zřetelné záruky (právně prokazatelné), že podnikající subjekty nebudou v žádném případě těžit z daného programu.

## 2. Doporučení řídicím orgánům

Přeměníme-li výše uvedené úvahy na doporučení a současně přihlédneme-li k vyznění předchozích kapitol, lze za vhodné principy aplikace pravidel veřejné podpory označit následující teze:

- u každé oblasti podpory musí být patrné, zda zakládá či nezakládá veřejnou podporu, a pokud ano, jaká výjimka ze zákazu veřejné podpory (bloková či jiná) bude aplikována,
- u oblastí intervencí, které veřejnou podporu nezakládají, by měly být podmínky definovány pokud možno způsobem, aby bylo i teoreticky vyloučeno předkládání projektů zakládající veřejnou podporu,
- více pozornosti věnovat typu příjemců podpory a trhu, na kterém se pohybují,
- při aplikaci výjimek ze zákazu veřejné podpory vycházet více z výkladu ustálené praxe Evropské komise,
- u intervencí zakládající veřejnou podporu využívat předně těch výjimek, která jsou z pohledu schvalování administrativně méně náročná (tzv. blokové výjimky), tedy vyhnout se notifikaci
- kde je to možné používat pravidlo de minimis,
- řešit problémy aplikace výjimek (respektive pravidel veřejné podpory jako takových) na relevantní úrovni, což v praxi znamená v závislosti na charakteru oblasti podpory co nejvyšší možné úrovni (nejvyšší úroveň je prioritní osa, nejnižší individuální projekt),
- podobně zajišťovat soulad s pravidly veřejné podpory na co nejvyšší úrovni implementace (níže delegovat odpovědnosti jen nezbytně nutné – to znamená nenechávat problematické projekty na nižší články řízení, například municipality apod.),
- brát v úvahu otázku administrace intervencí.

## 3. Vysvětlivky k tabulkám

V níže přiložených tabulkách je uvedeno označení *ano*, proto ty intervence, kde se z pohledu ustálené praxe Evropské komise a podle názoru zpracovatele o veřejnou podporu s velkou pravděpodobností jedná. V některých případech je uvedeno *hrozí riziko*. Zde bude záležet na situaci v konkrétních projektech, které budou v rámci dotčených intervencí později reálně akceptovány.

V kolonce „relevantní pravidla veřejné podpory“ jsou v některých případech uvedeny (rozlišeny) podoblasti podpory nebo dokonce jednotlivé aktivity financované v rámci oblasti podpory, které z pohledu zpracovatele bylo nutné posoudit odděleně. Tento přístup byl nutný, jelikož některé oblasti podpory v sobě zahrnují velmi odlišné typy podporovaných aktivit, které je nezbytné z pohledu problematiky veřejné podpory posuzovat specificky. Pokud došlo k rozlišení jednotlivých aktivit, uvedeny jsou výslovně je ty aktivity, které jsou z pohledu problematiky veřejné podpory sporné. Jinak řečeno, aktivity, které výslovně ve výčtu nefigurují, nejsou z pohledu veřejné



podpory problematické. Pokud je v tomto sloupci uvedeno pouze aplikovatelné pravidlo, byla oblast posuzována jako celek (tj. bylo možné takto postupovat).

Stejným způsobem zpracovatel neuváděl v této kolonce možnost aplikace pravidla de minimis. Podporu de minimis je možné poskytnout vždy jako alternativní řešení k ostatním pravidlům veřejné podpory. Od přijetí nového nařízení je možné poskytnout podporu de minimis i do sektoru dopravy (v tomto případě je ale omezena na 100 000 EUR). Některé sektory jsou sice z tohoto nařízení vyloučeny (viz odpovídající tabulka v kapitole III), v rámci OP se nicméně nepředpokládá, že tyto sektory budou dotčeny. Pokud v tabulce pravidlo de minimis výslovně zmíněno je, tak proto, že žádné jiné pravidlo není aplikovatelné, nebo je podpora de minimis vhodným (doporučovaným) řešením.

V případě, že se jedná o investiční podporu, a hlavním cílem této podpory je regionální rozvoj, byla přednostně před blokovou výjimkou pro MSP uplatňována bloková výjimka pro vnitrostátní regionální podporu, jelikož ta zahrnuje i velké podniky a přitom bere v úvahu specifika (zvýhodňuje) MSP. Pokud byla navržena aplikace regionální podpory, rozumí se automaticky, že pro MSP může být míra podpory navýšena v souladu s těmito pravidly. Pokud byla navržena přímo aplikace pravidel pro MSP, je to proto, že prioritním cílem oblasti nebyl rozvoj regionu, ale rozvoj MSP.

U některých oblastí podpory byla uvedena možnost aplikace pravidel pro poskytování služeb ve veřejném zájmu. Tím se rozumí, že se jedná a priori o činnosti, které mohou být kvalifikovány jako poskytované ve veřejném zájmu. Podpora udělovaná subjektům, které tyto služby vykonávají, pak může být slučitelná s pravidly EU, jestliže jsou naplněny všechny podmínky dané relevantními právními předpisy. Tyto umožňují nejenom kompenzace za poskytování služeb ve veřejném zájmu, ale za určitých okolností i úhradu investičních nákladů spojených s poskytováním těchto služeb (musí existovat přímá vazba na tyto služby). Financování z fondů EU se bude týkat těchto posledně zmiňovaných investičních výdajů. Není v možnostech zpracovatele posoudit, jestli v konkrétních případech skutečně služby ve veřejném zájmu vykonávány jsou a jestli došlo k oficiálnímu pověření daných subjektů tyto služby vykonávat (jedna z podmínek aplikace blokové výjimky na tuto podporu).

#### 4. Používané zkratky

**Pravidlo de minimis** - Nařízení Komise 1998/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES u podpory de minimis

**Pravidla pro vnitrostátní regionální podporu** – Nařízení Komise 1628/2006 pro regionální investiční podporu, případně Pokyny pro národní regionální podporu 2007 – 2013 2006/C 54/08

**Pravidla pro MSP** – Nařízení Komise 70/2001 o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy o EU u veřejné podpory malým a středním podnikům (Novelizované nařízením Komise (ES) 364/2004 z 25. února 2004)

**Pravidla pro ochranu životního prostředí** - Obecné zásady Společenství pro poskytování veřejné podpory pro ochranu životního prostředí 2001/C37/03

**Pravidla pro vzdělávání** - Nařízení Komise 68/2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES u podpory školení

**Pravidla pro VaV** – Rámec pro vědu, výzkum a inovace 2006/C 323/01

**Pravidla pro rizikový kapitál** - Rámec pro rizikový kapitál pro MSP 2006/C 194/02

**Pravidla pro služby ve veřejném zájmu** – Rozhodnutí Komise o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu

**Pravidla pro financování regionálních letišť** - Sdělení Evropské komise 2005/C 312/01, případně pokyny Společenství pro financování letišť a pro státní podpory na zahájení činnosti pro letecké společnosti s odletem z regionálních letišť

**Koordinace dopravy** – Nařízení Rady 1107/70 o poskytování podpor dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách

**Čl. 87 3c)** - aplikace článku 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o založení Evropského společenství bez použití sekundárního předpisu (notifikace nutná)

Podnikání a inovace			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla VP (teoreticky uplatnitelné)
1/ Vznik firem	1/ <i>Podpora začínajícím podnikatelům</i>	ano	Pravidla pro MSP
	1/ <i>Využití nových finančních nástrojů</i>	ano	Rámec pro rizikový kapitál MSP
2/ Rozvoj firem	1/ <i>Bankovní nástroje podpory malých a středních podniků</i>	ano	Program Progres – pravidla pro MSP
		ano	Záruka – pravidla pro MSP
		ano	Program Progres – část EPC – pravidlo de minimis
<p>Komentář: V případě programu Progres – část EPC – se počítá s financováním způsobilých výdajů « spojených s prováděním technických opatření u třetích osob k dosažení úspor energie či zvýšení efektivnosti její výroby ». Zpracovatel si není jistý fungováním systému podpory (např. vztah mezi příjemcem a « třetí osobou »), ale domnívá se, že nelze uplatnit pravidla pro MSP ani pro vnitrostátní regionální podporu, protože se nejedná o investice (« investice do hmotných aktiv » nebo « počáteční investice ») do podniku patřícího příjemci podpory, ale patřícího « třetím osobám ». Jinak řečeno, nejedná se ve skutečnosti o podporu na rozvoj společnosti příjemce, ale o jednorázovou podporu na realizaci jednoho jeho projektu.</p> <p>Je také otázkou v jaké míře hrozí i nepřímé zvýhodnění podniku/třetí osoby, u kterého je daný projekt realizován. Zpracovatel se domnívá, že takové riziko hrozí.</p>			
	2/ <i>Podpora nových výrobních technologií..</i>	ano	Program Rozvoj – podpora de minimis
<p>Komentář: Mezi způsobilé náklady tohoto programu patří « pořízení nových technologických zařízení s vyššími technickými a užitnými parametry, či realizace projektů zvyšujících efektivnost procesů ». Zpracovatel se domnívá, že ne ve všech případech (záleží na typu společnosti/příjemce podpory, respektive činnostech, které vykonává a způsobu, jakým technologická zařízení přispějí k rozvoji těchto činností), lze financování těchto způsobilých výdajů zařadit pod definici « investice do hmotných aktiv » (dle pravidel pro MSP) či pod « počáteční investice » (dle pravidel pro vnitrostátní regionální podporu), které vyžadují investice související s vybudováním nebo rozšířením podniku, případně změnou výrobku či výrobního procesu.</p>			
		ano	Program ICT a strategické služby – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu

	<p>Komentář: S ohledem na záměr financovat i velké podniky není možné uplatnit pravidla pro MSP (alespoň ne výlučně). Otázkou zůstává, jestli lze takto nastavený program považovat za podporu do jediného sektoru (ICT sektoru), neboť v takovém případě by vnitrostátní regionální podpora nemohla být použita. Program počítá s financováním provozních nákladů společností - v tomto případě je možné využít pravidla de minimis, nicméně musí být zohledněna pravidla kumulace podpory.</p>		
		ano	Program ICT v podnicích – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (pokud počáteční investice), pravidla pro MSP, pravidlo de minimis
	<p>Komentář: Obdobná poznámka jako k programu « Rozvoj »: pochybnosti o možnosti zařazení stanovených způsobilých výdajů pod definici počáteční investice (?), a to především v případě projektů zaměřených na zvyšování vnitřní efektivity podniků a efektivity dodavatelsko-odběratelských vztahů. Méně jednoznačné je to u projektů zaměřených na zavádění či rozšiřování využití IS při inovaci stávajících výrobků a technologií. Pokud by nešlo posledně zmiňovaný typ investice zařadit pod počáteční investice, je nutné prověřit, jestli by bylo možné aplikovat pravidla pro VaV (notifikace nutná). Vždy je možné použít pravidla de minimis.</p>		
<b>3/ Efektivní energie</b>	<b>Úspory energie a obnovitelné zdroje energie</b>	ano	- Využití obnovitelných a druhotných energetických zdrojů – pokud počáteční investice (např. výroba briket a pelet) pravidla pro vnitrostátní regionální podporu, jinak pravidla pro ochranu životního prostředí
		ano	- Zvyšování účinnosti při výrobě, přenosu a spotřebě energie - pravidla pro ochranu životního prostředí a pravidlo de minimis
	<p>Komentář: V případě typů podpory jdoucí na zvyšování účinnosti při výrobě, přenosu a spotřebě energie se nejedná o počáteční investice a pravidla pro vnitrostátní regionální podporu nelze využít. Na některé z podporovaných aktivit viz např. zavádění a modernizace systémů měření a regulace nelze využít ani pravidel pro ochranu životního prostředí – proto je nutné použít pravidla de minimis.</p>		
<b>4/ Inovace</b>	<b>1/Zvyšování inovační výkonnosti podniků</b>	ano	Pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (pokud počáteční investice), pravidla pro MSP (VaV), pravidla pro VaV, případně 87-3c)

	<p>Komentář: Pokud se bude jednat u jednotlivých projektů o investiční náklady odpovídající definici « počáteční investice » dle pravidel pro vnitrostátní regionální podporu, je možné tato pravidla využít. Ne všechny zvažované aktivity musí v praxi představovat počáteční investice ve smyslu pravidel: např. je otázkou, jestli « zvýšení efektivity procesů výroby » nebo « zavedení nových metod organizace firemních procesů » lze zařadit pod « zásadní změnu celkového výrobního postupu » - viz definice « počáteční investice » čl. 2-1c) bod i) Nařízení 1628/2006. V těchto případech je nutné využít pravidla pro VaV (nutné prověřit reálnou možnost jejich uplatnění). Také není jasné, co se rozumí přesně pod « marketingovou inovací », a jestli je možné (a priori ne) je financovat na základě pravidel pro VaV. Problematická by mohla být i podpora velkému podniku na « inovaci produktů ».</p>	
	<b>2/Kapacity pro průmyslový výzkum a vývoj</b>	<p>ano</p> <p>Pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (pokud počáteční podpora), pravidla pro MSP (VaV), pravidla pro VaV, případně 87-3c)</p>
<b>5/ Prostředí pro podnikání a inovace</b>	<b>1/Platformy spolupráce</b>	<p>ano</p> <p>Program Spolupráce : -klastry, póly excelence a technologické platformy – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu, pravidlo de minimis</p>
	<p>Komentář: Zpracovatel se domnívá, že ve všech výše uvedených případech hrozí riziko veřejné podpory, a to jak na úrovni vytvořených subjektů (např. klastrů), tak i na úrovni členů těchto subjektů, kteří mohou získávat nepřímou podporu jejich prostřednictvím. Není zřejmé, proč byly technologické platformy vyčleněny ze skupiny možných příjemců veřejné podpory (zpracovatel nemá dostatečné informace o charakteru těchto platforem, aby toto mohl posoudit).</p> <p>V případě provozních podpor je nutné postupovat dle pravidla de minimis.</p>	
		<p>hrozí riziko</p> <p>- implementace programu – podpora de minimis, pravidla pro vzdělávání</p>
	<p>Komentář: Není zřejmé, jakým způsobem bude tato část programu v praxi implementována, tj. jaké jsou konkrétní aktivity, které bude CzechInvest provádět a komu budou určeny. Zpracovatel se domnívá, že např. u vzdělávacích aktivit může riziko nepřímé podpory podnikům hrozit.</p>	
	<p>ano</p> <p>hrozí riziko</p>	<p>Program Prosperita: - inkubátory a inovační centra – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu, pravidla pro MSP, pravidlo de minimis</p> <p>- implementace programu – viz poznámka výše k programu Spolupráce</p>

	Komentář: V případě podpory nově vytvořeným subjektům (inkubátory) lze uplatnit pravidla pro vnitrostátní regionální podporu. Podpora poskytovaná MSP prostřednictvím těchto subjektů (zvýhodněný nájem, poradenství a školení) může být poskytnuta na základě pravidel pro MSP a pravidel pro vzdělávání. V případě provozních nákladů je nutné uplatnit pravidlo de minimis.		
	<b>2/ Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů</b>	ano	pravidla pro vnitrostátní regionální podporu, pravidlo de minimis
	Komentář: Svým zaměřením odpovídá daná oblast podpory pravidlům pro vzdělávání, nicméně s ohledem na stanovené způsobilé výdaje je nutné aplikaci těchto pravidel vyloučit: tato pravidla neumožňují hradit investiční náklady projektů – viz článek 4 dost. 7 Nařízení Komise (ES) 68/2001. Lze tedy uvažovat pouze o pravidle de minimis nebo pravidlech pro vnitrostátní regionální podporu (pokud lze plánované investice kvalifikovat jako „počáteční investici“ v souladu s těmito pravidly). Není jisté, jestli pod vnitrostátní regionální podporu lze zahrnout náklady na publicitu projektu, které je v každém případě možné zařadit pod pravidla de minimis.		
	<b>3/ Infrastruktura pro podnikání</b>	ano	- Projekt přípravy zóny – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu, pravidlo de minimis nebo 87-3c)
		ano	- Projekt vyhotovení projektové dokumentace - pravidlo de minimis
		ano	- Projekt relokace firmy – pravidla pro ochranu životního prostředí pokud splněny podmínky jinak 87-3c)
		ano	- Projekt akreditace manažera regionální infrastruktury – pravidla pro vzdělávání
<b>6/ Služby pro rozvoj podnikání</b>	<b>1/ Podpora poradenských služeb</b>	ne	Národní registr poradců :
		ano	- zajištění chodu a rozvoje - vzdělávání poradců – pravidla pro vzdělávání
	Komentář: Není přesně zřejmé co se rozumí pod financováním chodu a rozvoje NRP, ale je možné se domnívat, že se o veřejnou podporu nejedná (pouhá databáze informací – není podnikem se ve smyslu práva EU).		
		ano	Poradenské služby NRP – pravidla pro MSP
Komentář: V případě tohoto programu se nabízí otázka, jestli nemůže docházet k nepřímému zvýhodnění poradenských firem zapsaných v NRP (poradenství je hrazeno : často vede k umělému navýšení « tržních » cen poradenských služeb).			

		ne	Podpora informačních, poradenských a vzdělávacích služeb :
		ano	- poskytování komplexní a ucelené soustavy informací prostřednictvím na základě výběrového řízení vybraných subjektů
		ne	- podpora vzdělávání těchto subjektů – pravidla pro vzdělávání
			Program « Trendy »
	<b>2/ Podpora marketingových služeb</b>	ano	- Individuální projekty MSP a projekty seskupení MSP podporující vstup MSP na zahraniční trhy
	Komentář: S ohledem na stanovené uznatelné náklady, kterými jsou výlučně provozní náklady, lze použít pouze pravidlo de minimis s vyloučením pravidel pro MSP.		
		ano	Společná účast na specializovaných výstavách a veletrzích v zahraničí – pravidla pro MSP, podpora de minimis
<b>7/ Technická pomoc</b>		ne	

V rámci tohoto operačního programu je problematika veřejné podpory detailně rozpracována, nicméně v textu implementačního dokumentu ne vždy konzistentně. Přestože většina oblastí podpor veřejnou podporu zakládá, u některých oblastí podpor se aplikace pravidel veřejné podpory ve výši podpory odráží (relevantní pravidla jsou popsána), u jiných nikoliv. Existuje drobný nesoulad mezi tabulkou veřejné podpory v operačním programu a v implementační dokumentaci.

V rámci jednotlivých oblastí podpor se většinou počítá s financováním někdy značně různorodých aktivit, a dokonce i na úrovni jednotlivých projektů jsou způsobilé výdaje nastaveny tak, že nelze často využít pro jeden projekt jediného pravidla pro ospravedlnění veřejné podpory (je nutná kumulace pravidel). Jestliže na úrovni oblastí podpory možná aplikovatelnost více pravidel je spíše komplikací administrativního charakteru, pak u kumulace pravidel na úrovni jediného projektu může vést k riziku překročení hranice podpory.

Ve vyhlášených programech je možné nalézt následující formulaci, která v praxi neumožňuje relevantní pravidlo jednoduše určit : «Tento program realizuje Prioritní osu 5 „Prostředí pro podnikání a inovace“ Operačního programu Podnikání a Inovace 2007 – 2013. Veřejná podpora poskytnutá prostřednictvím tohoto programu splňuje všechny podmínky Nařízení Evropské komise č. 1628 ze dne 26.10.2006 o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy ES na vnitrostátní regionální podporu, respektive Nařízení Evropské komise č. 70/2001 ze dne 12.1. 2001 o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy ES, respektive Nařízení Evropské komise č. 68/2001 ze dne 12.1.2001 o

aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy ES a je slučitelná se společným trhem ve smyslu čl. 87 odst. 3 Smlouvy o založení ES a je vyňata z oznamovací povinnosti podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy ES ».

### 5.3. - « *Infrastruktura pro podnikání* »

Tato oblast podpory je příkladem zařazení do jednoho schématu podpory financování aktivit, které nelze zahrnout pod jediná pravidla poskytování veřejné podpory, přestože více méně naplňují stejný cíl.

Většina aktivit zahrnutých do této oblasti podpory může být financována na základě pravidel pro vnitrostátní regionální podporu, nicméně někdy mohou být vneseny pochybnosti. U aktivit směřujících k « přípravě zón » záleží na jednotlivých projektech, zda je bude možné kvalifikovat jako « počáteční investici », což není jisté např. u « zvýšení kvality » podnikatelské zóny. Stejně tak pravděpodobně určité projekty « vyhotovení projektové dokumentace », « projekty relokace firmy » a « projekty akreditace manažera regionální infrastruktury » pod pravidla pro vnitrostátní regionální podporu zařadit nelze.

Pozornost zpracovatele v této oblasti podpory zaujala možnost financování projektů « regenerace zóny nebo rekonstrukce objektu provedená agenturou CzechInvest, při nezájmu ostatních subjektů způsobilých pro podporu v rámci této oblasti podpory ». Není jednoznačné, že by bylo možné považovat takové regenerované objekty « za veřejnou infrastrukturu ». Přestože neexistuje a priori zájemce o její ekonomické využití (není pravděpodobně ekonomicky rentabilní), nelze vyloučit riziko veřejné podpory do budoucna. Je samozřejmě nutné zohlednit, jakým způsobem bude dále tento objekt agenturou CzechInvest využíván. Pokud by agentura CzechInvest nabízela služby provozované běžně jinými subjekty za tržních podmínek, bylo by nutné ji považovat za podnik.



Doprava			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla (teoreticky uplatnitelné)
1/ Modernizace železniční sítě TEN-T	1/ <i>Modernizace a rozvoj železničních tratí sítě TEN-T</i>	ne	
	2/ <i>Zajištění interoperability železničních tratí</i>	ne hrozí riziko ano	- Zajištění interoperability - Dálkové řízení provozu - Úprava vozidel – riziko zakázané provozní podpory
2/ Výstavba a modernizace dálniční a silniční sítě TEN-T	1/ <i>Modernizace a rozvoj dálnic a silnic sítě TEN-T</i>	ne	
	2/ <i>Rozvoj inteligentních dopravních systémů</i>	ne	
3/ Modernizace železniční sítě mimo sítě TEN-T		ano	Zajištění interoperability – pokud úprava vozidel – riziko zakázané provozní podpory
	Komentář: Financování konkrétních aktivit na zajištění interoperability zde není na rozdíl od oblasti podpory 1.2. podrobněji rozepsáno. Pokud se plánuje podpora vlastníkům drážních vozidel a provozovatelům drážní dopravy (uvedeni mezi příjemci podpory), je riziko poskytnutí veřejné podpory reálné.		
		ne	Ostatní aktivity
4/ Modernizace silnic I. třídy mimo TEN-T		ne	
5/ Modernizace a rozvoj pražského metra...		ne	Rozvoj sítě metra v Praze
	Komentář: Pokud příjemcem podpory v rámci této oblasti je správce infrastruktury, aniž by tento vykonával i provoz této infrastruktury (?), o veřejnou podporu se pravděpodobně s ohledem na tržní prostředí v ČR nejedná. Pokud by ale podpora byla udělena dopravnímu podniku - Evropská komise i Soudní dvůr běžně hodnotí tyto podpory jako schopné ovlivnit obchod mezi členskými státy, přestože se jedná o čistě místní aktivity.		
		ne	Zavádění systémů řízení a regulace silničního provozu
6/ Podpora	1/ <i>Podpora multimodální</i>	ano	čl.87-3c)

multimodální nákladní přepravy	<i><b>nákladní přepravy</b></i>		
	<i><b>2/Rozvoj a modernizace vodních cest</b></i>	ne	
	<i><b>3/ Podpora modernizace říčních plavidel</b></i>	ano	čl. 87-3c)
<b>7/a 8/ Technická pomoc</b>		ne	

Financování výstavby a údržby dopravní infrastruktury ze státních prostředků nezakládá podle Evropské komise ve většině případů veřejnou podporu (pokud přístup k infrastruktuře je zabezpečen všem zájemcům, a to za nediskriminačních podmínek). Pokud ale subjekt, kterému je podpora na infrastrukturu poskytována, vykonává hospodářskou činnost (což je případ správců infrastruktur v ČR – viz níže), je existenci případné veřejné podpory nutné prověřit.

Přestože Evropská komise ve svých rozhodnutích (viz např. rozhodnutí N 63/2005 – Česká republika – « Program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů v resortu dopravy ») kvalifikuje správce dopravních struktur (ať již se jedná o železniční, silniční síťe nebo vnitrozemské vodní cesty) jako podniky vykonávající hospodářskou činnost, zohledňuje v případě podpory těmto podnikům skutečnost, že se jedná o trh, který není otevřený konkurenci. Evropská komise za těchto okolností dospěla k závěru, že je vyloučené, aby takto poskytnutá finanční podpora « narušila nebo hrozila narušit hospodářskou soutěž mezi správci infrastruktury ». Podle Evropské komise není v těchto případech naplněna jedna ze základních podmínek článku 87-1: nejedná se o veřejnou podporu. Tyto závěry Evropské komise v případě N 63/2005 lze promítnout na posouzení souladu s pravidly veřejné podpory jednotlivých prioritních os. Na jeho základě lze tvrdit, že v případě prioritních os 1-4 se pravděpodobně o veřejnou podporu vůbec nejedná, pokud příjemcem podpory jsou vlastníci (stát) či správci infrastruktury.

Zpracovateli studie není známo, jaký trh existuje či neexistuje v případě budování telematických systémů (kdo je správcem a « provozovatelem » těchto systémů?). Je možné se nicméně domnívat, že tyto aktivity, jejichž základním cílem je zajistit bezpečnost provozu, spadají pod výkon veřejné moci státu a že se v těchto případech o veřejnou podporu nejedná.

Dle znění operačního programu se předpokládá ze strany řídicího orgánu notifikace celého (?) operačního programu jako jednotného režimu podpory, což ale hrozí zpoždit spuštění celého programu. Konkrétně se předpokládá, že v některých případech se budou aplikovat přímo existující výjimky ze zákazu veřejné podpory, nicméně není jasné které a v jakých případech. Výše uvedená tabulka ukazuje, že z pohledu zpracovatele se buď o veřejnou podporu vůbec nejedná (notifikace není nutná) nebo je nutné notifikovat, protože neexistují pravidla (blokové výjimky), která by bylo možné uplatnit.

Lidské zdroje a zaměstnanost			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla VP (teoreticky uplatnitelné)
<b>1/ Adaptabilita</b>	<b>1/ Zvýšení adaptability pracovní síly a konkurenceschopnosti podniků</b>	ano	-Veškeré aktivity spojené s profesním vzděláváním pracovníků – pravidla pro vzdělávání
		ano	-Vzdělávání zaměstnavatelů (není zahrnuto pod pravidla pro vzdělávání) - pravidlo de minimis
		ano	-Podpora a poradenství: moderní způsoby řízení a rozvoj lidských zdrojů – pravidla pro MSP (poradenství), v případě velkých podniků – pravidlo de minimis
		ano	-Vývoj a inovace vzdělávacích programů pro ekonomicky aktivní obyvatele z hlediska potřeb trhu práce a znalostní společnosti
		ano	-Tvorba nových (inovativních) vzdělávacích programů pro zaměstnance i pro jednotlivé skupiny včetně přípravy podnikových lektorů a instruktorů
Komentář: U obou posledně zmiňovaných aktivit není jasné, jestli podpora tvorby nových programů půjde podnikům, které tyto nové programy budou uplatňovat pro vlastní účely (interně) nebo jestli se jedná o podporu vzdělávacím institucím, které poskytují vzdělávací služby podnikům? U první je možné využít pravidla pro vzdělávání. U druhé nejde o investiční podporu a je možné pravděpodobně využít pouze pravidla de minimis.			
		?	Podpora systémů v podnicích vedoucí k motivaci a aktivizaci zaměstnavatelů k podpoře systému dalšího vzdělávání v podnicích; Podpora systémů rozvoje lidských zdrojů v podnicích vedoucí k motivaci a aktivizaci zaměstnanců.
Komentář: Není zřejmé, co přesně bude financováno v rámci těchto aktivit a především jaké způsobilé výdaje.			
	<b>2/ Restrukturalizované podniky</b>	ano	Pro tuto oblast podpory platí stejné závěry jako pro oblast 1.1. (jsou financovány stejné aktivity).

	Komentář: Specifikem této oblasti je, že je zaměřená na podniky procházející restrukturalizací. Je nutné věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby se nejednalo ve skutečnosti o podporu na restrukturalizaci podniku nebo podporu na udržení pracovních míst (u kterých je notifikace nutná). Plánuje se podpora „odvětvových“ projektů – z tohoto hlediska je nutné upozornit, že podpory do ocelářství a hutního průmyslu podléhají specifickým pravidlům.		
<b>2/ Aktivní politiky trhu práce</b>	<b>1/ Posílení aktivních politik zaměstnanosti</b>	hrozí riziko	Zprostředkování zaměstnání, poradenské činnosti a poradenské programy, bilanční a pracovní diagnostika
	Komentář: Všechny výše uvedené aktivity mohou být teoreticky poskytovány v rámci podnikatelských aktivit – může se jednat o ekonomické činnosti. Ve skupině příjemců jsou uvedeny vzdělávací & poradenské instituce a zaměstnavatelské agentury, které mohou být kvalifikovány jako podniky a proto veřejná podpora může hrozit. V implementační dokumentaci není uveden typ nákladů, které budou v souvislosti s těmito aktivitami hrazeny, a proto není možné určit relevantní aplikovatelná pravidla.		
		ano	- Podpora vytváření nových a vyhrazených pracovních míst formou příspěvku na úhradu mzdových nákladů - pravidla pro zaměstnanost
		ano	- Tvorba chráněného pracovního místa a chráněné pracovní dílny - pravidla pro zaměstnanost, v případě pracovních dílen možnost uplatnění pravidel pro MSP
		?	- Podpora nových forem zaměstnání – není zřejmé, co přesně bude financováno a kdo bude příjemcem
	hrozí riziko	- Podpora začínajícím OSVČ	
Komentář: I fyzické osoby (provádějící ekonomickou činnost) mohou být z hlediska práva EU kvalifikovány jako podniky, proto je nutné i v případě podpory OSVČ pravidla veřejné podpory zohlednit. Jen zcela výjimečně však bude touto podporou dotčen přeshraniční obchod (nutné posoudit).			
	<b>2/ Modernizace institucí ..</b>	ne	
<b>3/ Sociální integrace a rovné příležitosti</b>	<b>1/ Podpora sociální integrace</b>	hrozí riziko	- Podpora vzdělávání poskytovatelů sociálních služeb – podpora de minimis
		hrozí riziko	- Podpora poskytování sociálních služeb pro cílové skupiny - ?
Komentář: U této oblasti podpory zpracovatel nemá dostatečné informace o konkrétních aktivitách, které budou podporovány (jaké způsobilé výdaje) a není proto možné se vyjádřit k relevantním pravidlům veřejné podpory.			

<p>Je otázkou, zda právnické osoby poskytující sociální služby mohou být kvalifikováni skutečně jako podnikatelé (vykonávají ekonomickou činnost?). V operačním programu jsou poskytovatelé sociálních služeb zařazeni pod podniky – viz «Na navrhovaná opatření se může ojedinele vztahovat veřejná podpora, a to při podpoře podnikatelských subjektů – poskytovatelů sociálních služeb formou vzdělávání a podpory vzniku nových podnikatelských aktivit v sociálních službách nebo jejich rozvoje». Zpracovatel se nicméně domnívá, že je nutné posoudit konkrétně, které služby je možné kvalifikovat jako sociální v úzkém slova smyslu (nespadají pod definici ekonomických aktivit) a které mohou být za ekonomické činnosti skutečně označeny.</p>		
	ne	- Podpora a informovanost o nástrojích sociální ekonomiky v oblasti sociální integrace
	ano	- Podpora vzdělávání zaměstnavatelů, poskytovatelů služeb při vstupu do podnikatelského prostředí – podpora de minimis
	ano	- Podpora tvorby a realizace podnikatelských záměrů za podmínek integrace cílových skupin do trhu práce a do společnosti, především prostřednictvím zajišťování veřejných služeb -?
<p>Komentář: U této poslední podporované aktivity není zřejmé, jaké náklady budou hrazeny (investiční podpora bude hrazena z IOP v rámci oblasti podpory 2.1. ?) a jakým způsobem bude podpora poskytována (není zřejmé co se rozumí pod « prostřednictvím zajišťování veřejných služeb »), proto není možné ustanovit relevantní pravidla.</p>		
	ne	- Podpora procesů poskytování sociálních služeb
	ne	- Systémová podpora sociálních služeb
<b>2/ Podpora sociální integrace romských lokalit</b>	hrozí riziko	- Podpora vzdělávání poskytovatelů služeb – podpora de minimis
	hrozí riziko	- Podpora poskytování sociálních služeb – viz komentář k oblasti podpory 3.1.
	?	- Podpora a rozšiřování nástrojů sociální ekonomiky v oblasti sociální integrace
<p>Komentář: Na rozdíl od oblasti podpory 3.1. nejsou konkrétní aktivity v této oblasti blíže specifikovány. Není jasné proč v oblasti 3.1 se s poskytováním veřejné podpory u činností zaměřených na sociální ekonomiku počítá a v případě oblasti 3.2. zaměřené prioritně na stejné aktivity (pouze jiná cílová skupina) tato možnost není uvedena.</p>		

		ne ne	- Podpora procesů poskytování sociálních služeb - Systémová podpora sociálních služeb
	<b>3/ Integrace sociálně vyloučených skupin na trh práce</b>	ano	Tvorba a podpora udržitelnosti pracovních míst pro příslušníky cílové skupiny – pravidla pro zaměstnanost, pravidlo de minimis
Komentář: Do skupiny příjemců podpory jsou zařazeni i zaměstnavatelé. Není znám přesný obsah těchto činností: půjde skutečně o podporu na zaměstnanost? Je nutné upozornit na skutečnost, že podpora na udržitelnost pracovních míst není možná na základě pravidel pro zaměstnanost.			
		hrozí riziko	- Zabezpečení, rozvoj a aplikace podpůrných, zejména poradenských služeb k usnadnění přístupu, průběhu a úspěšného dokončení vzdělávacích aktivit dalšího profesního vzdělávání
		hrozí riziko	- Tvorba a aplikace ucelených vzdělávacích programů pro cílovou skupinu
Komentář: U výše uvedených aktivit je nutné posoudit konkrétně, jestli dané aktivity – poradenské a vzdělávací činnosti v této oblasti představují (nebo mohou představovat) ekonomické činnosti a kdo je bude poskytovat (kdo je příjemcem podpory)?			
		ne	Ostatní aktivity
	<b>4/ Rovné příležitosti žen a mužů ..</b>	ano ano	- Rozvoj vzdělávání zaměstnavatelů, působících v oblasti slučitelnosti pracovního a rodinného života nebo zamýšlejících v této oblasti působit – podpora de minimis - Podpora a rozvoj různých typů služeb péče o děti – v případě personálního zajištění těchto služeb – pravidla pro zaměstnanost, případně podpora de minimis
<b>4/ Veřejná správa a veřejné služby</b>		ne	
<b>5/ Mezinárodní spolupráce</b>		ne	
<b>6/ Technická pomoc</b>		ne	

Základní rizika poskytnutí veřejné podpory byla v rámci tohoto operačního programu identifikována. Ne ve všech případech byla vybrána relevantní pravidla a ne vždy se jejich stanovení odrazilo na nastavení povolené míry podpory, která v některých případech ani není uvedena.

Zpracovatel označil některé oblasti jako rizikové, neposuzoval nicméně možnost skutečného přeshraničního dopadu takové podpory (je nutné posoudit individuálně). Je pravděpodobné, že v mnohých případech tato podmínka naplnění definice veřejné podpory nebude splněna.

V aktuálním stavu zpracování implementačního dokumentu nejsou u jednotlivých aktivit uvedeny způsobilé výdaje, a proto není v některých případech možné stanovit relevantní pravidla o poskytování veřejné podpory.

Vzdělávání pro konkurenceschopnost			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla VP (teoreticky uplatnitelné)
1/ Počáteční vzdělávání	1/ <i>Zvyšování kvality ve vzdělávání</i>	ne	
	2/ <i>Rovné příležitosti žáků</i>	ne	
	3/ <i>Další vzdělávání pracovníků škol</i>	ne	
2/ Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj	1/ <i>Systémový rámec terciárního vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji</i>	ano	Podpora podnikání, podnikatelského přístupu a inovačních řešení v institucích terciárního vzdělávání a VaV – pravidla pro vědu a výzkum (pokud možno pro MSP), pravidlo de minimis
	Komentář: Zpracovatel není zřejmé na jaký typ činností budou podpory v rámci této oblasti konkrétně poskytovány. Pokud se skutečně jedná o záměr rozvíjet podnikatelské činnosti vyšších vzdělávacích a výzkumných organizací, pak za předpokladu, že budou provádět podnikatelské činnosti, se stávají podnikem ve smyslu práva EU a jakákoliv finanční podpora jim udělená musí být v souladu s pravidly veřejné podpory (viz také komentář níže v textu). Lze se domnívat, že mezi podporovanými podnikatelskými činnostmi bude provádění výzkumu „na objednávku“. V tom případě je nevýhodnější aplikovat pravidla pro výzkum a vývoj MSP podniků (notifikace není nutná), jinak rámec podpory pro vědu, výzkum a inovace (notifikace nutná). Pokud by podpora byla poskytována na jiný typ činností (investiční podpora ano/ne? apod.), zpracovatel nedokáže bez dalších informací ustanovit relevantní pravidlo. Vždy je možné použít pravidlo de minimis.		

	ne	Ostatní aktivity
<b>2 / Vyšší odborné vzdělávání</b>	ne	
<b>3 / Vysokoškolské vzdělávání</b>	ne	
<b>4 / Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji</b>	hrozí riziko	Podpora mobility pracovníků mezi pracovišti výzkumu a vývoje a podnikatelským sektorem
Komentář: Zde je nutné posoudit, jestli jsou naplněny podmínky bodu 3.2. Rámce společenství pro vědu, výzkum a inovace a vyloučit, že nepřímá podpora podnikům nehrozí.		
	?	Ostatní aktivity
Komentář: Je-li možné kvalifikovat příjemce podpory v této oblasti jako podniky - viz poznámka níže v textu – je nutné pravidla veřejné podpory aplikovat. Podle typu podporované aktivity (není např. jasné, co se rozumí pod « zlepšením pracovních podmínek v oblasti výzkumu a vývoje ») by pak bylo nutné použít pravidla pro zaměstnanost nebo pravidla pro vzdělávání, případně podporu de minimis.		
<b>5/ Partnerství a sítě</b>	hrozí riziko	Podpora technologických platforem, technologicky orientovaných klastrů apod. včetně přípravy lidských zdrojů - pravidla pro vědu, výzkum a inovace, pravidla pro vnitrostátní regionální podporu
Komentář: V rámci této oblasti podpory se počítá s vybudováním partnerství a společných aktivit mezi vzdělávacími, výzkumnými a vývojovými institucemi a veřejným a soukromým sektorem. Stanoveným cílem je podpoření efektivního přenosu poznatků, výsledků výzkumu a vývoje a inovačních řešení ze vzdělávacích a výzkumných a vývojových institucí do podnikatelské sféry.  Není známo, jakým způsobem bude podnikatelská sféra do těchto projektů zapojena, ani jaké konkrétní způsobilé výdaje budou hrazeny. Je tedy nutné posoudit individuálně, zda takovou spoluprací dojde ke zvýhodnění dotčených podniků (v případě, že jsou naplněny podmínky bodu 3.2. Rámce společenství pro vědu, výzkum a inovace, lze existenci veřejné podpory vyloučit). Dle typu projektu je možné uvažovat o aplikaci pravidel pro vědu, výzkum a inovace (notifikace nutná). Pokud by se jednalo o financování investic, např. na vznik klastrů, bylo by možné uvažovat o pravidlech pro vnitrostátní regionální podporu (MSP) nebo o podpoře de minimis. V případě vzdělávání pracovníků takto vzniklého podniku (pokud může být skutečně takto kvalifikován) by bylo možné uplatnit pravidla pro vzdělávání.		



<b>3/ Další vzdělávání</b>	<b>1 Systémový rámec dalšího vzdělávání</b>	hrozí riziko	Rozvoj a vytváření podpurných systémů pro další vzdělávání na národní a regionální úrovni: síť institucí dalšího vzdělávání a poradenství – pravidla pro služby ve veřejném zájmu, pravidla pro vnitrostátní regionální podporu
	Komentář: Poskytování vzdělávání mimo rámec jednotného školského systému, jakým je další vzdělávání, lze označit za ekonomickou činnost. Je nicméně možné zařadit tyto aktivity mezi služby vykonávané ve veřejném zájmu. Pokud je cílem tohoto opatření vytvořit síť zvláštních institucí zabývajících se specificky dalším vzděláváním, pak jde velmi pravděpodobně o veřejnou podporu. Za předpokladu, že budou tyto instituce oficiálně pověřeny vykonáváním služeb ve veřejném zájmu – je možné aplikovat pravidla pro služby ve veřejném zájmu. V opačném případě lze aplikovat pravidla pro vnitrostátní regionální podporu – jestli se bude jednat o vybudování nové sítě institucí (investiční podporu).		
		ne	Ostatní aktivity
	<b>2/ Individuální další vzdělávání</b>	ne	
	<b>3/ Podpora nabídky dalšího vzdělávání</b>	hrozí riziko	- Podpora vzdělávání lektorů, řídicích a organizačních pracovníků vzdělávacích institucí – pravidla pro vzdělávání
		hrozí riziko	- Rozvoj sítí a partnerství subjektů působících v oblasti dalšího vzdělávání - pravidla pro služby ve veřejném zájmu, pravidla pro vnitrostátní regionální podporu
		hrozí riziko	- Podpora na vytváření a zavádění nových modulů dalšího vzdělávání – podpora de minimis
Komentář: Pokud lze příjemce podpory (vzdělávací instituce) v této oblasti považovat za subjekty provádějící ekonomickou činnost (viz poznámka k oblasti podpory 3.1), pak financování výše uvedených aktivit představuje veřejnou podporu.			
	hrozí riziko	Posílit šance škol a nevládních organizací na trhu dalšího vzdělávání – pravidla pro služby ve veřejném zájmu	

	Komentář: V rámci poskytování základní výuky není možné školy jako takové kvalifikovat podniky. Pokud ale poskytují služby, které jsou paralelně poskytovány jinými subjekty tržně, může podpora jim udělená za těchto podmínek představovat veřejnou podporu.		
<b>4/ Technická pomoc</b>		ne	

Otázka aplikace pravidel veřejné podpory je v případě tohoto operačního programu složitější o to, že subjekty, které jsou příjemci podpory nejsou ve většině případů podniky (nevykonávají ekonomickou činnost). Nicméně zcela to vyloučit nelze, a proto je žádoucí jednotlivé situace posuzovat individuálně.

Vždy je nutné zvážit konkrétní aktivity, které budou v rámci programu financovány. Např. financování ze strany státu vzdělávacích a výzkumných funkcí vysokých škol nepředstavuje veřejnou podporu. Pokud ale vysoká škola poskytuje placené poradenství (výzkumné činnosti) podnikatelskému sektoru, financování tohoto typu aktivit bude považováno za veřejnou podporu. Nicméně v případě, že tyto činnosti představují jen nepatrnou část všech činností a veškeré příjmy z takové výzkumné činnosti jsou zpětně investovány do základních činností dané organizace, o veřejnou podporu se jednat nebude.

Specifickou pozornost je nutné věnovat soukromým školám, na které je v některých případech aplikace pravidel veřejné podpory pohlíženo stejně jako na subjekty veřejné (viz např. definice « výzkumných organizací » v Rámci společenství pro vědu, výzkum a inovace, která zahrnuje jak veřejné, tak i soukromé vysoké školy). Na druhé straně je situace těchto subjektů méně jednoznačnější než v případě veřejných škol, protože mohou poskytovat vzdělání za úplatu a mohou být kvalifikovány jako podniky (na rozdíl od veřejných škol v případě základního vzdělání). Ale ne vždy tomu tak je. Základním kritériem, které Evropská komise a Soudní dvůr uplatňují, se zdá být skutečnost, jestli dotčené vzdělávací instituce podléhají veřejnému vzdělávacímu systému a jestli jsou financovány převážně příspěvky z veřejného rozpočtu nebo soukromými zdroji (studenty). V rámci operačního programu jsou mezi příjemci současně jak veřejné, tak i soukromé školy. Bylo by vhodné specifickou situaci soukromých škol zohlednit (pokud relevantní).

Výzkum a vývoj pro inovace			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla VP (teoreticky uplatnitelné)
1/ Rozvoj kapacit výzkumu a vývoje	<b>1/ Rozvoj sítě výzkumných pracovišť</b>	hrozí riziko	Infrastruktura pro výzkum a technologický rozvoj – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (pokud počáteční investice), MSP, pravidla VaV
	Komentář: Řídící orgán omezuje příjemce podpory na skupinu « výzkumných organizací », tak jak definovány v bodě 2.2. Rámce společenství pro VaV. Toto omezení samo o sobě nevylučuje, že se nemůže jednat o veřejnou podporu (tj. že daná organizace nevykonává ekonomickou činnost). To, že se jedná a priori o neziskové instituce totiž vždy neznamená, že nevykonávají hospodářskou činnost, ale pouze to, že případný zisk zpětně investují do výzkumu nebo vzdělávání (viz text pod tabulkou). Zásadní je, zda podpora bude udělena na ziskové nebo neziskové aktivity. Nastavení oblasti podpory toto neumožňuje určit (jedná se o investiční podporu, která může pokrývat obojí aktivity daného subjektu). Je nutné prověřit individuálně.		
		?	Podpora dalších aktivit směřujících k naplnění operačních cílů oblasti podpory
	<b>2/ Rozvoj špičkových evropských center excelence pro EVP</b>	hrozí riziko	- Výstavba, rekonstrukce a rozšíření kapacit center excelence (viz komentář k 1.1) - pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (pokud počáteční investice), MSP pravidla pro VaV  - Podpora dalších aktivit směřujících k naplnění operačních cílů oblasti podpory
		?	
	<b>3/ Rozvoj kapacit cíleného výzkumu a vývoje v regionech</b>	ne	
Komentář: S ohledem na zaměření oblasti podpory (cílený výzkum) lze předpokládat, že v rámci oblasti intervence budou financovány výlučně aktivity « nehospodářského charakteru » dle bodu 3.1.1. Rámce společenství pro VaV, tj. provádění nezávislého výzkumu s cílem zvýšit objem znalostí a šíření výsledků výzkumu (aniž by výsledky takového výzkumu byly poskytovány nebo zvýhodňovaly určité podniky).			
2/ Rozvoj kapacit pro	<b>1 / Rozvoj kapacit technického výzkumu v regionech</b>	hrozí riziko	- pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (pokud počáteční investice), MSP, pravidla pro VaV

<b>spolupráci veřejného sektoru se soukromým ve výzkumu a vývoji</b>	Komentář: S ohledem na deklarovaný cíl této oblasti intervence (podpora institucí VaV za účelem zvýšení jejich kapacit/schopnosti spolupráce s průmyslovým odvětvím) hrozí dva typy veřejné podpory: podpora výzkumným organizacím, které se mohou chovat jako běžný podnik (poskytovat služby za úplatu) – zde je nutné posoudit typ plánované spolupráce s podnikatelskými subjekty a konkrétní podmínky této spolupráce. Dále pak hrozí, že prostřednictvím financování výzkumných organizací dochází vlastně k zvýhodňování podnikatelských subjektů (podpora není ve skutečnosti poskytována výzkumným organizacím), ale podnikům.		
	<b>2 / Ochrana duševního vlastnictví na univerzitách a výzkumných institucích</b>	ne	
	Komentář: Za předpokladu splnění podmínek 3.1.1. Rámce společenství pro VaV (bude se jednat o podporu aktivit, které mají « vnitřní povahu », tj. jsou řízeny výlučně výzkumnou organizací a veškeré příjmy z těchto aktivit budou reinvestovány do primárních činností této organizace) nepůjde o financování hospodářské činnosti a o veřejnou podporu se nejedná.		
	<b>3 / Zvýšení cílené informovanosti o VaV</b>	ne	
<b>3/ Posilování kapacit vysokých škol</b>	<b>1/ Rozvoj kapacit vysokých škol v terciárním vzdělávání</b>	hrozí riziko	V případě vysokých soukromých škol - pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (pokud počáteční investice), pravidla pro VaV
	Komentář: Soukromé vysoké školy lze za určitých okolností (poskytování vzdělávacích programů za úplatu – viz komentář k OP vzdělávání pro konkurenceschopnost) považovat za podniky. Nicméně, aby definice veřejné podpory byla naplněna, podpora musí mít přeshraniční dopad. Tato podmínka bude v českém prostředí naplněna jen výjimečně (např. v případě vysokých škol situovaných v Praze, zajímavých i pro zahraniční studenty nebo poskytujících vzdělávání i v jiném než českém jazyce). Pouze za těchto okolností by bylo nutné při udělování podpory zohlednit pravidla veřejné podpory.		
<b>4/ Technická pomoc</b>			

Problematika veřejné podpory není v tomto operačním programu řešena. Není zřejmé, jestli řídicí orgán předpokládá, že omezením skupiny příjemců na neziskové výzkumné organizace dle bodu 2.2 písm. d) Rámce Společenství pro veřejnou podporu výzkumu, vývoje a inovací dochází k vyloučení rizika veřejné podpory? V tomto ohledu je nutné podtrhnout, že Evropská komise nevyklučuje existenci veřejné podpory ani v případě, že se jedná o « neziskové » výzkumné organizace (viz bod 3.1. Rámce společenství). Je pravda, že předešlý rámec podpory pro vědu a výzkum

ustanovoval v bodě 2.4. presumpci, že veřejné financování výzkumných činností vykonávaných neziskovými organizacemi, jako jsou vysoké školy nebo výzkumné ústavy, nepředstavuje veřejnou podporu. S ohledem na vývoj situace v oblasti vědy a výzkumu, kdy čím dál více neziskových organizací v rámci EU se chová komerčně a provádí běžné hospodářské aktivity a často generují větší zisky než normální ziskové podniky, Evropská komise tuto presumpci v novém rámci zrušila.

Statut neziskové organizace dle českého právního řádu tedy neznamená, že daná organizace neprovádí hospodářské (ekonomické) aktivity. Naopak v čím dál větší míře i členské státy (včetně ČR) podporují výzkumné organizace k takovým činnostem za účelem financování (zpětné investice) základních činností organizace (snižují se tak náklady státu). Ostatně i program pro vědu a výzkum či operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost si dávají za cíl « podporu podnikatelského přístupu v institucích terciárního vzdělávání » nebo rozvoj nových forem komercializace výstupů vědeckých institucí.

Takové činnosti výzkumných organizací nejsou prováděny za účelem rozdělení zisku, nicméně to neznamená, že svými činnostmi nekonkurují obdobným soukromým institucím založeným za účelem realizace zisku. Riziko veřejné podpory proto hrozí.

U všech oblastí podpory se počítá s možností financování « dalších aktivit směřujících k naplnění operačních cílů oblasti podpory ». Bez další specifikace těchto aktivit není možné určit, jestli se o veřejnou podporu jedná či ne.

Životní prostředí			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla VP (teoreticky uplatnitelná)
1/ Zlepšování vodo- hospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní	1/ <b><i>Snížení znečištění vod</i></b>	hrozí riziko  ano	1.1.1. Snižování znečištění z komunálních zdrojů – pravidla pro služby ve veřejném zájmu (pokud podmínky Altmark naplněny, nejedná se o VP) 1.1.2. Snižování znečištění z průmyslových zdrojů – pravidla pro ochranu životního prostředí
	Komentář: Je nutné posoudit, jestli záměr financovat „technická opatření u bodových zdrojů znečištění u průmyslových znečišťovatelů ke snížení obsahu zvláště nebezpečných látek ve vodách“ není v rozporu se zásadou „znečišťovatel platí“, podle které náklady na opatření proti znečišťování by měl nést znečišťovatel, který znečištění způsobuje.		
		hrozí riziko  ne	1.1.3. Snižování znečištění způsobující eutrofizaci – pravidla pro ochranu životního prostředí (pokud znám znečišťovatel viz komentář k 1.1.2.) 1.1.4. Komplexní monitoring
	2/ <b><i>Zlepšení jakosti pitné vody</i></b>	ano	Pravidla pro poskytování služeb ve veřejném zájmu (pokud podmínky Altmark naplněny nejedná se o VP)
	Komentář: Na trhu s čištěním vody (úpravny vody) se pohybují i soukromé podniky, financování výstavby nových nebo úpravy stávajících čističek vod hrozí narušit hospodářskou soutěž na tomto trhu.		
	3/ <b><i>Omezování rizika povodní</i></b>	ne	
2/ Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí	1/ <b><i>Zlepšování kvality ovzduší</i></b>	ne  ano	2.1.1 Snížení imisní zátěže z bytových a rodinných domů 2.1.2 Snížení příspěvku k imisní zátěži obyvatel omezením emisí z energetických systémů včetně CZT - pravidla pro poskytování VP na ochranu životního prostředí

	<p>Komentář: Je pravděpodobné, že u většiny projektů této podoblasti se bude jednat o veřejnou podporu. Rovněž poskytování služeb centrálního zásobování tepla představuje ekonomickou činnost (ve veřejném zájmu). Zdá se nicméně, že za daných okolností nelze hovořit o vyrovnávací platbě za poskytování služeb ve veřejném zájmu (neexistuje vztah mezi poskytovanou službou a platbou), zpracovatel se proto domnívá, že pravidla pro poskytování veřejných služeb ve veřejném zájmu nelze využít (hlubší analýza nutná).</p>		
		ne	2.1.3 Snížení imisní zátěže z povrchů
	<b>2) Omezování emisí</b>	ano	Pravidla pro poskytování VP na ochranu životního prostředí
	<p>Komentář: Není zřejmé, co přesně bude z této oblasti podpory hrazeno. Všechny podmínky Obecných zásad Společenství pro poskytování veřejné podpory pro ochranu životního prostředí musí nicméně být dodrženy. Je možné si klást otázku, jestli plánovaná podpora je poskytována výlučně na výdaje stanovené jako způsobilé v Obecných zásadách – viz např. „technická opatření na zdrojích vedoucích k odstranění či snížení emisí VOC do ovzduší“ - konkrétně „přechod na vodou ředitelné barvy“(?).</p>		
<b>3/ Udržitelné využívání zdrojů energie</b>	<b>1/Výstavba nových zařízení ...</b>	ano	pravidla pro poskytování VP na ochranu životního prostředí
	<p>Komentář: Zda se bude jednat o veřejnou podporu či ne záleží na typu financovaných aktivit. Pokud subjekt vykonává ekonomické činnosti – tj. poskytuje služby na trhu - je nutné ho označit za podnik, ať se jedná o podnikatelský subjekt v úzkém slova smyslu nebo veřejný subjekt. U oblasti podpory 3.1. podporované typy aktivit svědčí o možnosti poskytnutí veřejné podpory. Riziko veřejné podpory tedy hrozí i u subjektů jako jsou obecně prospěšné společnosti, případně i veřejné příspěvkové organizace. V kapitole 8 věnované problematice veřejné podpory se v souvislosti s oblastí podpory 3.1. hovoří i o státních podnicích, které ale nefigurují mezi příjemci podpory v textu ( ?).</p>		
	<b>2/ Realizace úspor energie a využití odpadního tepla</b>	ne	
	<b>3/ Environmentálně šetrné systémy vytápění</b>	ne	

<b>4/ Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých zátěží</b>	<b>1) Zkvalitnění nakládání s odpady</b>	ano	Integrované systémy nakládání s odpady; Systémy odděleného sběru, skladování a manipulace s odpady; Zařízení na úpravu nebo využívání odpadů, zejména na třídění, úpravu a recyklaci odpadů - pravidla pro poskytování VP na ochranu životního prostředí nebo možnost vnitrostátní regionální podpory v případě počátečních investic
	Komentář: V případě uplatnění pravidel pro vnitrostátní regionální podporu není možné financovat provozní náklady, mezi které patří i plánované financování « zkoušek a testů souvisejících s uváděním majetku do stavu způsobilého k užívání ». Na tyto náklady by bylo nutné použít pravidlo de minimis. Pokud by byla využita pravidla pro ochranu životního prostředí (viz komentář níže v textu), lze při splnění stanovených podmínek financování provozních nákladů povolit.		
		ne	- Rekulivace starých skládek a odstranění nepovolených skládek
	<b>2/ Odstraňování starých ekologických zátěží</b>	ne	(pokud se nejedná o průmyslové areály)
<b>5/ Omezování průmyslového znečištění a env. rizik</b>	<b>1/ Omezování průmyslového znečištění</b>	hrozí riziko	pravidla pro VaV, případně pravidla pro vnitrostátní regionální podporu pokud počáteční investice
	Komentář: Riziko poskytnutí veřejné podpory hrozí v případě investic cílených na vytvoření institucionálního zázemí pro výzkum BAT, rozvoj a inovace technologií přispívajících ke snížování průmyslového znečištění, vybudování infrastruktury pro identifikaci zdrojů emisí a v případě podpory výzkumu, vývoje a aplikace technologií snižujících znečištění životního prostředí. Vždy bude ale záležet na posouzení konkrétního příjemce podpory a konkrétním projektu.		
<b>6/ Zlepšování stavu přírody a krajiny</b>	<b>1/ Implementace a péče o území soustavy Natura 2000</b>	ne	
	<b>2/ Podpora biodiverzity</b>	ne	
	<b>3/ Obnova krajinných struktur</b>	ne	



	Komentář: Finanční příspěvky na projekty v rámci této oblasti podpory nelze kvalifikovat jako veřejné podpory především s ohledem na skutečnost, že projekty (např. realizace lesopěstebních opatření) se předpokládají ve zvláště chráněných územích podpory, kde eventuální hospodářská činnost daného subjektu je značně omezena (nemůže dojít k porušení hospodářské soutěže).		
	<b>4/ Optimalizace vodního režimu kraj.</b>	ne	
	<b>5) Podpora regenerace urb. kraj.</b>	ne	
	<b>6) Prevence sesuvů a skalních zřícení</b>	ne	
	Komentář : Riziko poskytnutí veřejné podpory s ohledem na typ příjemců podpory pravděpodobně nehrozí.		
<b>7/ Rozvoj infrastruktury pro environ. vzdělávání..</b>	<b>Rozvoj infrastr. pro realizaci env. vzdělávacích programů ...</b>	hrozí riziko	Investiční podpora do poradenských center – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (případně MSP)
	Komentář: Zpracovatel nemá dostatečné informace o typu plánovaného poradenství – existuje trh pro tento typ aktivit (?).		
<b>8/ Technická pomoc</b>		ne	

Posouzení přítomnosti veřejné podpory v této oblasti vyžaduje velmi dobrou znalost trhu (jinak velmi specifického). Zpracovatel nedisponuje vždy dostatečnými informacemi o povaze trhu, aby mohl veřejnou podporu v některých případech s jistotou potvrdit či vyloučit (což by vyžadovalo prohloubenou analýzu, pro kterou není v této studii prostor).

V operačním programu ani implementační dokumentaci není provedena přímá vazba mezi aplikovatelnými pravidly veřejné podpory a způsobilými výdaji. Pouze v závislosti na uplatněných pravidlech veřejné podpory je možné určité typy nákladů kvalifikovat jako způsobilé či nikoliv.

Nikde není specificky uvedeno, že aplikace pravidel pro ochranu životního prostředí vyžaduje, aby způsobilé náklady byly omezeny na « mimořádné investiční náklady nutné ke splnění cílů ochrany životního prostředí ». Chybí také upřesnění, jestli se při poskytování podpory podnikům jedná nebo nejedná o přizpůsobení normám EU nebo ČR, což může poskytnutí veřejné podpory značně ovlivnit. Zdá se také, že problematika veřejné podpory je více méně omezena na podnikatelské subjekty (dle práva ČR) a není zohledněno, že i např. u příspěvkových organizací státu nebo obcí se může jednat o podnik z pohledu práva EU a veřejná podpora může být přítomna. Co se týká možných příjemců podpory, byl konstatován určitý nesoulad mezi

tabulkou v rámci kapitoly 8 věnované specificky veřejné podpoře a textem implementačního dokumentu.

V implementačním dokumentu je zpravidla uvedena u podnikatelských subjektů povolená míra podpory 40 %. S takovým celoplošným omezením míry podpory nelze souhlasit, jelikož míra podpory musí být vždy stanovena v závislosti na aplikovaných pravidlech veřejné podpory. Není zřejmé, jestli tato míra podpory odpovídá mapě regionální podpory (?), nicméně tuto míru podpory je možné uplatnit pouze pokud se aplikují pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (jedná-li o počáteční investice), což není případ u všech oblastí podpory.

Obecně není jasný postup, jaký bude zvolen pro řešení administrace veřejné podpory. Implementační dokument stanoví, že «poskytování veřejné podpory v rámci OP ŽP bude prováděno na základě rozhodnutí EK ». Znamená to tedy, že se počítá s notifikací celého programu (případně zvlášť každé relevantní oblasti podpory) nebo bude veřejná podpora posuzována případ od případu, jak tomu nasvědčuje jiný paragraf (viz dále)? V textu kapitoly 8 je možné se současně dočíst, že « v prvním kole je na základě žádosti a jejích příloh prověřena možnost poskytnutí veřejné podpory a dále pak je určeno pravidlo EK, podle něžž bude projektu případná podpora poskytnuta ». Pokud bude program schválen předběžně Evropskou komisí, bude (a musí být) předem stanoveno, podle jakých pravidel bude nutné postupovat. Evropská komise nemůže schválit program aniž by předem věděla, na jaké způsobilé náklady a jaká míra podpory má být aplikována (což není možné ustanovit bez vymezení relevantních pravidel).

V rámci operačního programu existují oblasti podpory, kde je možné alternativně uplatnit pravidla pro vnitrostátní regionální podporu nebo pravidla pro ochranu životního prostředí. Řídící orgán by měl ale dopředu ustanovit, jaká pravidla hodlá uplatnit, jelikož je na tom závislá nejenom míra podpory, ale i vymezení způsobilých nákladů – viz např. následující oblast podpory.

#### *4.1. – « Zkvalitnění nakládání s odpady »*

Jak u podpory integrovaných systémů nakládání s odpady, tak u podpory zařízení na úpravu nebo využívání odpadů se jedná o veřejnou podporu (viz např. rozhodnutí Evropské komise N 116/2000 „Francie“). Zpracovatel se domnívá, že pro tuto oblast lze využít, jak bylo naznačeno výše, dvojích pravidel.

Jedná-li se o počáteční investice je možné využít blokové výjimky pro vnitrostátní regionální podporu. Výhodou tohoto řešení je, že pokud bude postupováno podle těchto pravidel, není nutné podporu podnikům notifikovat. Na druhé straně není možné (bez notifikace) na základě těchto pravidel financovat provozní náklady spojené s projektem. Zde by ale bylo možné využít pravidla de minimis.

Na druhé straně, s ohledem na skutečnost, že investice pro oblast nakládání s odpady představují mimořádné výdaje nutné ke splnění cílů ochrany přírody, lze

pro tyto investice uplatněním pravidel pro ochranu životního prostředí dosáhnout vyšší míry podpory (regionální podpora + 10%). Navíc tato pravidla umožňují i hrazení určitých provozních nákladů. Notifikace je ale nutná. Je na řídicím orgánu, aby si zvolil nejvhodnější pravidla.

Dále je nutné upozornit, že v implementační dokumentaci - kapitole 8 - je odkaz pouze na «Pokyny k regionální podpoře na roky 2007 – 2013 (2006/C 54/08)». Evropská komise schválila v této oblasti novou blokovou výjimku (notifikace není nutná) – viz. Nařízení Komise (ES) č. 1628/2006 ze dne 24. října 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní regionální investiční podporu.

Závěrem je možné upozornit na nejasnou formulaci: „U všech projektů bude možné zvýšit podporu stanovenou na základě Obecných zásad Společenství o státní podpoře na ochranu životního prostředí nebo Pokynů k regionální podpoře na roky 2007 – 2013 o podporu de minimis dle platných pravidel pro poskytování této podpory, a to až do výše vyplývající ze Směrnice o financování akcí z OPŽP“. Plánovaná kumulace pravidel je možná, nicméně jen je-li podpora poskytována na jiné způsobilé výdaje, což není nikde v dokumentech upřesněno.

Integrovaný operační program			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla VP (teoreticky uplatnitelné)
1/ Modernizace ústřední státní správy a územní veřejné správy	1/ <i>Rozvoj informační společnosti pro veřejnou správu</i>	ne	
	2/ <i>Zavádění ICT v územní veřejné správě</i>	ne	
2/ Zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb	1/ <i>Infrastruktura pro podporu sociální integrace</i>	hrozí riziko	2.1a) b) „Investiční podpora procesu a zavádění jednotného přístupu v transformaci pobytových zařízení sociálních služeb“: za předpokladu naplnění podmínek veřejné podpory možnost uplatnění pravidla pro služby ve veřejném zájmu, případně pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (MSP) - pokud počáteční investice, jinak pravidlo de minimis
	Komentář: Je nutné posoudit konkrétně každý projekt za účelem zjištění, jestli se nejedná v daném případě o ekonomickou aktivitu. Teoreticky je nicméně možné se domnívat, že v určitých případech jako je např. investiční podpora chráněného bydlení, lze o ekonomických aktivitách hovořit (a pak je nutné pravidla pro veřejnou podporu respektovat) –viz komentář níže.		
		ano	2.1c) „Investiční podpora poskytovatelům sociálních služeb, zaměstnavatelům a dalším subjektům při prosazování a realizaci nástrojů sociální ekonomiky“ - možnost uplatnění pravidel pro MSP a pravidla de minimis
Komentář: V rámci prováděcího dokumentu je tato oblast podpory označena jako zakládající veřejnou podporu a předpokládá se uplatnění pravidla de minimis. Z výčtu podporovaných aktivit vymezených v prováděcím dokumentu lze vyvodit, že se jedná o investiční podporu a s ohledem na to se proto nabízí možnost uplatnění pravidel pro malé a střední podniky – pokud splněny podmínky tohoto nařízení (případně vnitrostátní regionální podpora).			

	<b>2/ Služby v oblasti veřejného zdraví</b>	hrozí riziko	2.2a) „modernizace přístrojového vybavení a zvýšení úrovně technického zázemí zdravotnických zařízení“ – pravidla pro služby ve veřejném zájmu
	Komentář: Zdravotnická zařízení jsou EK zařazena do kategorie podniků pověřených poskytováním služeb veřejného zájmu – viz čl. 2-1b) rozhodnutí Komise ze dne 28. listopadu 2005 o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu. I u nemocnic je nutné pravidla VP respektovat.		
	<b>3/ Služby v oblasti zaměstnanosti</b>	hrozí riziko  ano	2.3.a) „Investiční podpora transformace a posilování služeb zaměstnanosti“ – pokud investiční podpora zakládá VP je možné uplatnění pravidel pro vnitrostátní regionální podporu 2.3.c) „Vybudování a podpora poradensko-vzdělávacích středisek pro klienty služeb zaměstnanosti“ – v případě projektu zakládajícího VP možnost uplatnění pravidel pro vnitrostátní regionální podporu (v obou případech pokud jsou aktivity vymezeny státem ve veřejném zájmu - možnost aplikace pravidel pro služby ve veřejném zájmu)
	<b>4/ Služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik</b>	ne	
<b>3/ Národní podpora územního rozvoje</b>	<b>1/ Národní podpora rozvoje cestovního ruchu</b>	hrozí riziko	Podpora marketingu na národní úrovni a tvorby zdrojových databází – čl. 87- 3c)
	Komentář: Riziko veřejné podpory hrozí v případě projektů rozvoje cestovního ruchu, pokud by měly jít na propagaci/marketing speciálního odvětví cestovního ruchu (např. golfová hřiště apod.)		
	<b>2/ Národní podpora využití potenciálu kulturního bohatství</b>	hrozí riziko	3.2.d) „Podpora národních projektů pro rozvoj moderních kulturních služeb ..“- pokud se bude jednat o investiční podporu, pak je možné uplatnit pravidla pro vnitrostátní regionální podporu; v opačném případě povinnost notifikace (možný soulad s čl. 87-3d) Smlouvy ES); případně podporu de minimis;

	<b>3/ Zlepšení prostředí v sídlištích</b>	ano	3.3.b) „Regenerace bytových domů” – pravidla národní regionální podpory; podpora de minimis
	<b>4/ Modernizace a rozvoj systémů tvorby územních politik</b>	ne	
<b>4/ Technická pomoc</b>		ne	

Zpracovatel se rozchází v určitých bodech se zněním (nastavením) operačního programu z hlediska problematiky veřejné podpory, tak jak je zpracována v prováděcím dokumentu k IOP (z listopadu 2006). Jedná se buď o případy, kde případné riziko poskytnutí veřejné podpory nebylo identifikováno nebo kdy nebyla vybrána nejvhodnější uplatnitelná pravidla. V prvním případě se jedná pouze o rizika minimální (je ale nutné věnovat pozornost jednotlivým projektům, aby riziko bylo vyloučeno úplně, tj. definování oblasti podpory v souladu s pravidly veřejné podpory není nutné, pokud poskytnutí podpory podnikům bude v praxi vyloučeno).

Jedná se o následující oblasti podpory :

*2.1.a) – « Investiční podpora procesu a zavádění jednotného přístupu v transformaci pobytových zařízení sociálních služeb »*

Obecně je možné tvrdit, že služby sociálního zabezpečení poskytované státem bezplatně nelze považovat za ekonomické aktivity, ale o výkon státní správy v oblasti sociálních služeb. Nicméně existují služby sociálního zabezpečení, které mohou být provozovány za úplatu a v takovémto případě je možné tyto aktivity za ekonomické označit. O veřejnou podporu se může pravděpodobně jednat v případě sociálních služeb, které jsou poskytovány za plnou úhradu nákladů spojených s těmito službami (což zákon o sociálních službách nevylučuje).

Ze znění prováděcí dokumentace není možné jasně identifikovat o jaké konkrétní sociální služby se v jednotlivých případech bude jednat. Je možné si klást otázku, zda např. v případě investiční podpory chráněného bydlení nelze o veřejné podpoře uvažovat (záleží na konkrétním projektu). Lze se domnívat, že pro některé ze služeb, kterých se oblast podpory dotýká, existuje i v České republice trh, byť malý (konkurenční privátní zařízení).

Je nicméně nutné podtrhnout, že jednou z podmínek pro poskytnutí výše uvedeného finančního příspěvku je: “nedostupnost alternativních nebo návazných druhů sociálních služeb ». Tato podmínka z velké části riziko porušení soutěže na trhu vylučuje (podmínkou vlastně je, aby žádný trh neexistoval). Přeshraniční dopad

těchto podpor bude také většinou minimální nebo neexistující. Proto je možné tvrdit, že velmi pravděpodobně podpora udělená v této oblasti podpory nesplňuje základní z podmínek, aby mohla být kvalifikována jako veřejná podpora.

Je vhodné nicméně tyto skutečnosti v praxi prověřit. Pokud by se skutečně prokázalo, že finanční příspěvek veřejnou podporu zakládá, je možné tuto podporu udělit (bez notifikace) v souladu s rozhodnutím Evropské komise 2005/842 o vyrovnávací platbě za poskytování služeb ve veřejném zájmu (za předpokladu, že instituce poskytující tyto služby jsou úředně pověřeny). Nelze vyloučit ani uplatnění pravidel pro národní regionální podporu.

*2.2.a) – « Modernizace přístrojového vybavení a zvýšení úrovně technického zázemí zdravotnických zařízení »*

Přestože se v případě nemocnic jedná o subjekty (fyzické a právnické osoby) poskytující veřejné služby (kvalifikovány jako takové podle zákona č.20/1966 Sb., v platném znění anebo zákona č.258/2000Sb), jsou tyto služby ze strany Evropské komise posuzovány jako ekonomické. Proto je nutné postupovat v souladu s pravidly poskytování veřejné podpory - viz tabulka výše.

*2.3.a) – « Investiční podpora transformace a posilování služeb zaměstnanosti v ČR, včetně vytvoření nestátních institucí trhu práce (center trhu práce) »*

Stejnou poznámku jako v případě oblasti podpory 2.1.a) lze učinit i v tomto případě. Je otázkou, jestli např. u služeb poskytovaných zaměstnavatelským subjektům se nejedná o ekonomickou činnost, prováděnou na trhu i jinými subjekty za úplatu (nutné posoudit konkrétně) – viz např. aktivity soukromých poradenských služeb fungujících v oblasti managementu lidských zdrojů. Skutečnost, že příjemci podpory jsou výlučně organizační složky státu na tomto nic nemění.

*2.3.c) – « Vybudování a podpora poradensko-vzdělávacích středisek pro klienty služeb zaměstnanosti »*

Cílem této oblasti podpory je vybudovat síť regionálních středisek vzdělávání, které v praxi poskytují za odměnu vzdělávací (např. i jazykové) kurzy. Z pohledu zpracovatele studie lze takto prováděné činnosti označit za ekonomické: v ČR existují konkurenční soukromá střediska výchovy a vzdělávání běžně poskytující rekvalifikační a jiné kurzy. Poskytnutím podpory na vybudování takových středisek dochází k poskytování podpory hospodářským subjektům a k porušování hospodářské soutěže na trhu.

*3.2.d) – « Podpora národních projektů pro rozvoj moderních kulturních služeb a kulturního průmyslu, budování infrastruktury pro moderní kulturní služby s vyšší přidanou hodnotou »*

V rámci této oblasti se předpokládá např. podpora vybudování sítě multifunkčních kulturních center. Přestože existující kulturní centra fungují často jako příspěvkové organizace měst není možné vyloučit za každých okolností jejich ekonomický charakter. Je ale pravděpodobné, že dopad takovéto podpory může být natolik lokální, než aby byl dotčen přeshraniční dopad na trh (nutné posoudit konkrétně).

ROP NUTS 2 – Moravskoslezsko			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla VP (teoreticky uplatnitelná)
1/ Regionální infrastruktura a dostupnost	1/ <i>Rozvoj regionální silniční dopravní infrastruktury</i>	ne	1.1.1 Výstavba, modernizace a rekonstrukce komunikací II. a III. třídy 1.1.2 Podpora výstavby a rekonstrukce místních komunikací pro zpřístupnění průmyslových zón apod. (nebude financováno ze SF?)
	2/ <i>Rozvoj a dostupnost letiště Ostrava</i>	hrozí riziko  hrozí riziko	letiště Ostrava - pokyny společenství pro financování letišť Podpora všeobecnému a sportovnímu letectví a heliportů – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu
	Komentář: Přestože v případě letišť kategorie D Evropská komise předpokládá, že hospodářská soutěž je narušena jen v malé míře, nezbavuje členské státy povinnosti notifikace za účelem posouzení podpory. Notifikace není nutná pokud správce letiště byl výslovně pověřen vykonáváním hospodářských činností ve veřejném zájmu (podmínky stanovené v rozsudku ESD Altmark nebo rozhodnutí Komise o uplatňování čl. 86 odst. 2 Smlouvy o státní podpoře ve formě vyrovnání za veřejnou službu musí být ale naplněny).		
3/ <i>Rozvoj dopravní obslužnosti</i>		ano  ano  ano	1.3.1 Integrace veřejné dopravy a rozvoj její infrastruktury : - Budování a rekonstrukce přestupních terminálů – v případě, že majitelem není kraj či obec, ale správce/provozovatel infrastruktury (např. České dráhy) – aplikace nařízení 1107/70 /EHS - Záchytná parkoviště, parkoviště typu P+R– aplikace nařízení 1107/70/EHS 1.3.2 Nákup dopravních prostředků včetně specifického vozového parku – čl. 87-3 c) v případě ekologických dopravních vozidel – pravidla pro ochranu životního prostředí



	<b>4/ Infrastruktura integrovaného záchranného systému</b>	ne	
<b>2/ Podpora prosperity regionu</b>	<b>1 / Infrastruktura veřejných služeb</b>	hrozí riziko	2.1.1 Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání – pravidla vnitrostátní regionální podpory
	Komentář: Pokud se jedná o vzdělání poskytované v rámci subjektů zařazených do jednotné soustavy vzdělávání – jedná se čistě o veřejnou službu ne-ekonomického charakteru (i když poskytováno soukromými subjekty). Jiná situace nastává v případě podpory na infrastrukturu pro další vzdělávání, případně pro aktivity na využívání volného času, kdy se o ekonomickou činnost jednat může, je nutné nicméně posoudit možný přeshraniční dopad takové podpory.		
		hrozí riziko	2.1.2 Rozvoj infrastruktury pro sociální integraci a služby sociální péče – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (v případě počáteční investice), pravidlo de minimis
	Komentář : I služby poskytované v sociální oblasti mohou být považovány za „hospodářské činnosti“ ve smyslu čl. 87-1 ES : např. poradenské aktivity nebo pobytové služby poskytované osobám se zdravotním postižením nebo seniorům. Nicméně je vždy nutné posoudit konkrétní situaci. Pokud je dotyčným službám přidělen „zákonným aktem“ úkol, který potvrzuje jejich povahu obecného zájmu, je možné uplatnit pravidla pro služby ve veřejném zájmu. V mnohých případech ale tato delegace ze zákona chybí a je nutné postupovat podle ostatních pravidel o poskytování veřejné podpory. Otázkou zůstává, zda podmínka narušení přeshraničního obchodu může být v těchto případech naplněna (nutné posoudit individuálně).		
		hrozí riziko	2.1.3 Podpora zajištění efektivnosti a dostupnosti poskytování zdravotnických služeb – pravidla pro služby ve veřejném ekonomickém zájmu
	Komentář: Nemocnice jsou ze strany Evropské komise považovány za podniky, a proto je nutné v případě poskytování podpor do tohoto sektoru pravidla veřejné podpory zohledňovat. To, že se jedná o sektor, kde existuje konkurence na trhu, která může být podporou porušena, dokazuje ostatně i to, že mezi příjemci podpory figurují soukromá zdravotnická zařízení.		
	ne	2.1.4 Podpora rozvoje veřejných informačních služeb poskytovaných knihovnami	

	<b>2/ Rozvoj cestovního ruchu</b>	ano ano ano	2.2.1 Výstavba, revitalizace a modernizace turistické infrastruktury: pravidla pro vnitrostátní regionální podporu - turistické „rekreačně–zábavní“ a sportovní areály (golfové areály) - budování a rozvoj vybavenosti v oblasti sportu, rekreace a lázeňství - lyžařské areály
Komentář: U většiny výše uvedených aktivit se jedná o ekonomické činnosti (přestože nemusí být vykonávány za účelem zisku) a i riziko přeshraničního dopadu se zdá být reálné (nicméně nutné posoudit individuálně).			
		ano	2.2.2 Rozvoj a zvyšování úrovně ubytovacích zařízení - pravidlo de minimis
Komentář: V rámci této oblasti podpory nelze hovořit o počáteční investici: předpokládané náklady představují ve většině provozní náklady společností (modernizace a vybavení), a proto nelze dle zpracovatele uplatnit pravidla pro vnitrostátní regionální podporu.			
		ne	2.2.3 Zkvalitnění práce turistických informačních center
		ne	2.2.4 Organizace a kooperace v cestovním ruchu
	<b>3/ Podpora využívání brownfields</b>	ano	(v případě ekonomického využití brownfields) - pravidla pro vnitrostátní regionální podporu
	<b>4/ Marketing regionu</b>	ne	
<b>3/ Rozvoj měst</b>	<b>1/ Rozvojové póly regionu a 2/ Subregionální centra</b>	hrozí riziko	Nepřímá podpora v rámci komplexních projektů: - např. na obnovu a využití zchátralých objektů – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu - objekty zdravotnických nebo sociálních služeb – pravidla pro poskytování služeb ve veřejném zájmu nebo vnitrostátní regionální podpora
Komentář: V případě ostatních aktivit, jako jsou například rozšíření kulturního, sportovního a volnočasového zázemí, regenerace památkových objektů nelze vyloučit, že se bude jednat o ekonomickou činnost, není nicméně pravděpodobně naplněna podmínka dotčení příhraničního obchodu.			

<b>4/ Rozvoj venkova</b>	<b>1/ Rozvoj venkova</b>	hrozí riziko	Podpora výstavby, rekonstrukce a modernizace ploch a objektů pro podnikání (regeneraci brownfields) - pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (případně navýšená pro MSP)
<b>5/ Technická pomoc</b>		ne	

V rámci tohoto programu je problematika veřejné podpory velmi podrobně upravena. Zpracovatel v některých případech nedisponuje dostatečnými informacemi, aby závěry ohledně veřejné podpory potvrdil, případně vyvrátil. Existují nicméně oblasti podpory, kdy zpracovatel identifikoval riziko možnosti poskytnutí veřejné podpory, které nebylo ze strany řídicího orgánu zohledněno :

#### 1.2. – « Rozvoj a dostupnost letiště Ostrava »

Interpretace pokynů společenství pro financování letišť neumožňuje zbavit členské státy povinnosti notifikace v případě financování regionálních letišť - byť typu D - (Evropská komise si nechává možnost každý případ posoudit individuálně). Podle těchto pokynů jsou i investice do infrastruktury letišť (pokud správce letiště vykonává ekonomickou činnost) veřejnou podporou.

Na financování čistě obchodních činností, které nejsou přímo spojené se základními činnostmi letiště – viz. např. výstavba krytého parkoviště, kanceláře apod., je pak nutné aplikovat v souladu s pokyny společenství pro financování letišť (bod 53. iv) odpovídající horizontální pravidla (tyto činnosti nespádají pod pokyny).

Obecná poznámka: Na některých místech řídicí orgán používá formulaci « v případě projektů z této dílčí oblasti se zpravidla nejedná o veřejnou podporu, záležitosti realizované ve veřejném zájmu .. ». Přestože ve většině případů se o veřejnou podporu skutečně nejedná, je nutné poznamenat, že pouhá skutečnost, že se jedná o činnosti ve veřejném zájmu, přítomnost veřejné podpory nevylučuje (může se jednat o ekonomické aktivity ve veřejném zájmu).

ROP NUTS 2 – Jihozápad			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla VP (teoreticky uplatnitelné)
1/ Dostupnost center	1/ <i>Modernizace regionální silniční sítě</i>	ne	
	2/ <i>Rozvoj infrastruktury pro veřejnou dopravu</i>	ne	1.2.1. Modernizace infrastruktury pro potřeby veřejné dopravy zaměřená na zlepšení dopravní obslužnosti regionu (např. dopravní terminály, železniční stanice, zastávky) a ostatní podoblasti – pokud příjemcem kraj a obce
	Komentář: riziko veřejné podpory hrozí v případě, že se podpora půjde na infrastrukturu, která je ve vlastnictví provozovatelů dopravy (např. některé železniční stanice patřící Českým drahám). V tomto případě je možné uplatnit pravidla pro koordinaci dopravy – Nařízení 1107/70.		
		ano	1.2.2. Výstavba a modernizace parkovišť pro přestup na veřejnou dopravu- jedná se o podporu na koordinaci dopravy tj. aplikace nařízení 1107/70/EHS
Komentář: Komise ve svých rozhodnutích považuje financování výstavby tohoto typu parkovišť za financování ekonomické činnosti – viz např. rozhodnutí EK 63/2005 – Česká republika – « Program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů v resortu dopravy » ; Komise podtrhuje, že čím dál tím více mezinárodních soukromých podniků je aktivních na tomto trhu. Poskytovaná podpora na tyto činnosti může ovlivnit obchod mezi členskými státy a tedy představovat riziko pro hospodářskou soutěž : je nutné tak pravidla veřejné podpory zohlednit.			

	<b>3/ Modernizace vozového parku veřejné dopravy</b>	ano  ano  ano  ano	1.3.1. Podpora přeměny autobusů na ekologický pohon – pokyny na ochranu životního prostředí 1.3.2. Podpora pořízení vozidel veřejné dopravy – 87 – 3c) za předpokladu, že se nejedná o provozní podporu 1.3.3. Podpora obnovy vozového parku kolejové přepravy osob – 87 – 3c) idem 1.3.4. Výstavba nezbytné doprovodné infrastruktury k ekologickým formám veřejné dopravy (např. stanice CNG a LPG) – pokyny na ochranu životního prostředí
	<b>4/ Rozvoj regionálních letišť</b>	ano	Pravidla pro financování regionálních letišť (notifikace nutná); případně pravidla pro služby ve veřejném zájmu (pokud jsou splněny podmínky těchto pravidel)
	Komentář: Aktivita financované v rámci této oblasti spadají plně pod aplikaci pravidel pro financování regionálních letišť. Uplatnění pravidel pro národní regionální podporu může být problematické z důvodu sektorového zaměření podpory a ne všechny projekty (jejich části) naplní podmínky tohoto nařízení.		
	<b>5/ Rozvoj místních komunikací</b>	ne	
<b>2/ Stabilizace a rozvoj měst a obcí</b>	<b>1 / Integrované projekty rozvojových center</b>	hrozí riziko	pravidla vnitrostátní regionální podporu
	<b>2 / Revitalizace částí měst a obcí</b>	hrozí riziko	pravidla vnitrostátní regionální podporu
	Komentář k oběma výše uvedeným oblastem podpory: na tomto typu projektů lze předpokládat spolupráci veřejného sektoru se soukromým sektorem. Pokud jsou příjemci výlučně města (tj. jsou majitelé budov a dotčených pozemků) a regenerovaný objekt bude používán výlučně ve veřejném zájmu (s vyloučením jakéhokoliv hospodářského využití) – nejedná se o veřejnou podporu. Je ale možné si představit spolupráci se soukromým sektorem ve formě PPP za účelem komerčního využití regenerovaných pozemků a budov : zde riziko poskytnutí veřejné podpory hrozí. Záleží tedy na koncepci individuálních projektů.		
	<b>3 / Rozvoj infrastruktury základního, středního a vyššího odborného školství</b>	ne	

	<p>Komentář: Základní vzdělání nepatří z pohledu práva EU mezi ekonomické aktivity. Otázkou zůstává, zda je tomu tak i v případě, že je poskytováno soukromými základními, středními a vyššími odbornými školami (figurují mezi příjemci v rámci této oblasti). Je možné se přiklánět k názoru, že ani v tomto případě o VP nejde, pokud tyto školy tvoří součást jednotného vzdělávacího systému a jsou financovány z veřejného rozpočtu (je nutné posoudit, jestli jsou alespoň teoreticky schopné vytvářet zisk).</p>		
	<b>4 / Rozvoj infrastruktury pro sociální integraci</b>	hrozí riziko	pravidla pro služby ve veřejném zájmu (pokud možné), v případě počáteční investice - aplikace pravidel pro MSP případně pravidel pro vnitrostátní regionální podporu jinak podpora de minimis
	<p>Komentář: V rámci těchto oblastí podpory je nutné rozlišovat mezi aktivitami, které mají výlučně sociální charakter (nemohou být ekonomickou činností) a těmi aktivitami, které ekonomickou činností jsou, přičemž dělící linii mezi těmito skupinami je někdy velmi těžké ustanovit (např. v případě mimoškolní péče o děti se pravděpodobně o ekonomickou činnost jedná). Zdá se, že v dané oblasti podpory se bude jednat o oba typy těchto podpor.</p>		
	<b>5/ Rozvoj zdravotnické péče</b>	hrozí riziko	pravidla pro služby ve veřejném zájmu
	<p>Komentář: Zdravotnická zařízení jsou EK zařazena do kategorie podniků pověřených poskytováním služeb veřejného zájmu – viz čl. 2-1b) rozhodnutí Komise ze dne 28. listopadu 2005 o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu. I u nemocnic je nutné pravidla VP respektovat.</p>		
<b>3/ Rozvoj cestovního ruchu</b>	<b>1/ Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu</b>	ano	v případě počátečních investic pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (případně MSP); podpora de minimis;
	<p>Komentář: Kromě výstavby a rekonstrukce turistických cest veškeré aktivity financované v rámci této oblasti podpory mohou být kvalifikovány jako ekonomické činnosti a může se tedy jednat o poskytování VP.</p>		
	<b>2/ Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu</b>	hrozí riziko	pokud počáteční investice (nelze s přesností vymezit) – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu, v opačném případě (provozní podpora) notifikace za účelem schválení dle čl. 87-3d) smlouvy ES nebo podpora de minimis;
	<p>Komentář: Mezi příjemci podpory figurují i soukromé právnické osoby a subjekty, které mohou využívat dané objekty za účelem hospodářského využití.</p>		

	<b>3/ Rozvoj služeb cestovního ruchu..</b>	ne	
<b>4/ Technická pomoc</b>		ne	

Problematika veřejné podpory je doposud v rámci prováděcí dokumentace zpracována nedostatečně.

Míra podpory se v celém dokumentu omezuje na výši regionální podpory (bez využití možnosti uplatnit např. výhodnější podporu pro malé a střední podniky).

Je také otázkou, jestli pravidla pro vnitrostátní regionální podporu bude skutečně možné v navrhovaném rozsahu využít (problémem může být například oblast dopravy, kde nelze vyloučit i nutnost notifikace – zpracovatel nemá zatím dostatek informací, aby tyto oblasti intervencí hodnotil).

S výše uvedeným souvisí i skutečnost, že prováděcí dokumentace neuvádí žádná jiná pravidla, která by se měla v ostatních případech uplatňovat. S tímto je spojeno riziko, že pravidla veřejné podpory nebudou v praxi dodržena. Z pohledu problematiky veřejné podpory stojí za zmínku především následující tři oblasti podpory, kterým by měla být věnována zvýšená pozornost:

### 1.3. « Modernizace vozového parku veřejné dopravy » :

Z prováděcího dokumentu je zřejmé, že se bude v této oblasti podpory jednat především o městskou dopravu. Tato skutečnost je v rozhodovací praxi Evropské komise důležitá.

V případě podpor do městské dopravy Evropská komise zhodnotila v některých případech, že podmínka dopadu na hospodářskou soutěž (přeshraniční trh) není naplněna, jelikož jednotlivé městské dopravy si mezi sebou nekonkurují. Nicméně riziko veřejné podpory nelze jednoznačně vyloučit, zvláště s ohledem na skutečnost, že nejsou uvedeny podrobnosti, které by jinou než městskou dopravu vyloučily.

### 1. 4 - « Rozvoj regionálních letišť » :

Ve všech případech financování zvažovaných typů aktivit (tj. výstavba, rekonstrukce a modernizace infrastruktury veřejných regionálních letišť, dále dopravní napojení letišť na okolí a zlepšení technického a bezpečnostního vybavení regionálních letišť) se o poskytování veřejné podpory pravděpodobně jedná.

Z definice se jedná o regionální letiště typu D podle pravidel pro financování regionálních letišť. Přestože v souladu s těmito pravidly se ve většině případů letišť typu D o veřejnou podporu nejedná (není splněna podmínka porušení přeshraničního

obchodu), je nutné tento typ podpory notifikovat, aby mohla Evropská komise posoudit případ od případu (viz bod 39-41 pokynů).

Nastavení výše podpory není v případě výstavby a rekonstrukce infrastruktury v pravidlech stanovena. Z tohoto hlediska je možné se odvolat na rozhodnutí Evropské komise č. N353/2006 – Ireland – « Regional Airports – Capital Expenditure grant Scheme », v kterém Komise posuzuje program financování regionálních letišť (stejný typ financovaných aktivit) v oblastech NUTS II. Finanční podpora schválená Komisí v rámci tohoto programu přesahuje značně výši stanovenou v regionální mapě podpory (až 90 % u některých aktivit), což může být pro úvahy ŘO důležité.

Notifikaci je možné se vyhnout pouze za předpokladu, že by se jednalo o případ, kdy správce letiště vykonává služby ve veřejném zájmu (viz bod 41. pokynů : « Výjimečně, pokud jsou letiště kategorie D pověřena obecným úkolem hospodářského zájmu, Komise rozhodla, že zproští povinnosti ohlašovat a že prohlásí za slučitelné vyrovnání za veřejné služby, které tvoří státní podpory, které jim jsou poskytnuté, pokud jsou ovšem splněny podmínky stanovené v Rozhodnutí Komise podpoře ve formě vyrovnání za služby ve veřejném zájmu »).

### *3. 2 – « Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu »:*

Ani operační program ani prováděcí dokumentace neposkytují dostatečné informace umožňující riziko poskytnutí veřejné podpory v této oblasti podpory zcela vyloučit. Ale jelikož ve skupině příjemců jsou uvedeny i subjekty, které mohou využít poskytnuté podpory na ekonomické činnosti, nelze tuto eventualitu zavrhnout.

Existuje rozhodovací praxe Evropské komise ve velmi obdobných schématech podpory, která tyto obavy z rizika poskytnutí veřejné podpory potvrzuje (viz např. EK N 95/2002 – United Kingdom « Historic Environment Regeneration scheme » prodloužené rozhodnutím z roku 2006 č. N 356/2006), kde Evropská komise podporu povolila přímo na základě čl. 87-3d), ale výlučně za předpokladu, že podpora půjde pouze na náklady přímo spojené s rekonstrukcí kulturního dědictví (tj. tento přístup Evropské komise vylučuje např. podporu na vybavení za účelem nového využití objektů).

Jak už bylo řečeno, ve výše uvedeném případě Evropská komise povolila schémata podpory přímo na základě čl. 87-3d), což ji neopravňovalo k povolení podpory na jiné než čistě kulturní aktivity (např. hospodářské využití budov). V našem případě je nutné posoudit v konkrétním případě, jestli se jedná vždy o počáteční investice (ne provozní) a jestli je tedy možné je zařadit pod pravidla vnitrostátní regionální podpory. V opačném případě by bylo nutné případnou podporu (nebo celé schéma podpory) notifikovat.



ROP NUTS II – Střední Čechy			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla VP (teoreticky uplatnitelné)
1/ Doprava	<b>1/Regionální dopravní infrastruktura</b>	ne ne hrozí riziko	Silnice II. a III. třídy Místní komunikace Regionální letiště – pokyny společenství pro financování letišť
	<b>2/Udržitelné formy veřejné dopravy</b>	ano	Zřizování a rozšiřování odstavných ploch systému "Park and Ride" (viz jiná ROP) – jedná se o podporu na koordinaci dopravy tj. aplikace nařízení 1107/70/EHS
		ne	Zavádění moderních a ekologických technologií ve veřejné dopravě (např. telematika) – viz komentář k OP doprava
		ano	Obnova vozového parku se zřetelem na ekologický provoz a osoby se sníženou schopností pohybu a orientace – 87 –3c) (riziko provozní podpory) případně pravidla pro ochranu životního prostředí (viz níže)
2/ Cestovní ruch	<b>1/ Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu</b>	ano	Dotace na vybudování nových ubytovacích zařízení nebo jejich rozšíření či modernizace – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (možnost navýšení pro MSP)
		Komentář: Mezi počáteční investice nelze pravděpodobně zařadit modernizaci ubytovacích zařízení: jedná se ostatně spíše o provozní podporu než investiční (záleží na charakteru modernizace). V tomto případě by bylo možné uplatnit pravidlo de minimis.	
		ano	Doplňkové služby ve vazbě na ubytovací zařízení – vnitrostátní regionální podpora

		hrozí riziko	Vybudování, rekonstrukce a obnova objektů pro potřeby CR (nutné prověřit, jestli dochází či ne k narušení hospodářské soutěže a ovlivnění obchodu mezi členskými státy) - pravidla pro vnitrostátní regionální podporu, pravidlo de minimis
		ano	Certifikace ubytovacího zařízení a propagace nově vybudovaného zařízení -(provozní podpora): podpora de minimis
	<b>2/ Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu</b>	hrozí riziko	Rekonstrukce a revitalizace kulturních památek alespoň regionálního významu - pravidla pro vnitrostátní regionální podporu
Komentář: Výslovným záměrem takto podporovaných projektů je jejich využití pro cestovní ruch (včetně návazné infrastruktury). Musí se mimo jiné jednat minimálně o památky regionálního významu. Z tohoto je možné vyvodit, že narušení hospodářské (obchodu mezi členskými státy) nelze a priori vyloučit.			
	<b>3/Řízení a propagace turistických destinací Středočeského kraje</b>	ne	
<b>3/ Integrovaný rozvoj území</b>	<b>1/ Rozvoj regionálních center</b>	hrozí riziko	Obnova/rekonstrukce stávajících objektů
	<b>2/Rozvoj měst</b>	hrozí riziko	Obnova/rekonstrukce stávajících objektů
	Komentář: V obou výše uvedených případech není dostatečně vyloučena možnost dalšího ekonomického využití obnovených objektů.		
		hrozí riziko	Infrastruktura pro další vzdělávání
	Komentář: Pokud se jedná o vzdělání poskytované v rámci subjektů zařazených do jednotné soustavy vzdělávání – jedná se čistě o veřejnou službu ne-ekonomického charakteru (i když je poskytováno soukromými subjekty). Jiná situace nastává v případě podpory infrastruktury pro další vzdělávání, kdy se o ekonomickou činnost jednat může, je nutné nicméně posoudit možný přeshraniční dopad takovéto podpory.		
	hrozí riziko	Infrastruktura pro poskytování sociálních služeb – pravidla pro služby ve veřejném zájmu, případně vnitrostátní regionální podpora (pokud počáteční investice)	

	Komentář: V rámci těchto oblastí podpory je nutné rozlišovat mezi aktivitami, které mají výlučně sociální charakter (nemohou být ekonomickou činností) a těmi aktivitami, které ekonomickou činností jsou, přičemž dělicí linii mezi těmito skupinami je někdy velmi těžké ustanovit (např. v případě mimoškolní péče o děti se pravděpodobně o ekonomickou činnost jedná. Otázkou zůstává, zdali podmínka narušení přeshraničního obchodu může být v těchto případech naplněna a zdali se tedy skutečně jedná o veřejnou podporu.	
	hrozí riziko	Infrastruktura pro poskytování zdravotní péče - pravidla pro služby ve veřejném zájmu
	Komentář: Zdravotnická zařízení jsou EK zařazena do kategorie podniků pověřených poskytováním služeb veřejného zájmu – viz komentář ostatní programy.	
	ano	Zařízení pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit - pravidla pro vnitrostátní regionální podporu
	<b>3/Rozvoj venkova</b>	Modernizace, obnova a rekonstrukce stávajících objektů (chybí pravděpodobně přeshraniční dopad)
<b>4/ Technická pomoc</b>	ne	

Zpracovatel má k dispozici stanovisko předložené k posouzení ÚOHS, které podrobně popisuje názor řídicího orgánu k jednotlivým oblastem podpory z hlediska aplikace pravidel veřejné podpory. Zpracovatel proto nebude podrobně jednotlivé oblasti podpory znovu rozebírat, předkládá pouze podněty tam, kde se s názorem řídicího orgánu zcela neztotožňuje.

V některých případech ŘO odvíjí uplatnitelnost pravidel veřejné podpory od statutu jednotlivých předkladatelů podpory (což je z hlediska veřejné podpory nepodstatné).

### 2.1. – « Regionální dopravní infrastruktura »

Zpracovatel se s názorem ŘO rozchází především v případě financování regionálních letišť. Pro posouzení této oblasti ŘO vychází ze Sdělení Komise 94/C 350/07 (1), k aplikaci čl. 92 a 93 SES a čl. 61 Dohody o EHP k veřejné podpoře v oblasti letecké dopravy. Evropská komise nicméně vydala v roce 2005 nová pravidla, která se aplikují specificky na financování regionálních letišť, z kterých je tedy nutné vycházet – viz Sdělení Komise 2005/C 312/01 « Pokyny společenství pro financování letišť ». Podle těchto pokynů je nutné veškeré podpory (včetně těch jdoucích na letiště regionálního významu) nastavit v souladu s podmínkami výše uvedeného sdělení a dále předložit Evropské komisi k posouzení (notifikovat).

ŘO orgán vylučuje možnost existence veřejné podpory na základě skutečnosti, že příjemci podpory jsou výlučně jen obce jako veřejnoprávní korporace. Na druhé straně se připouští, že obce budou dále letiště hospodářsky využívat (pronajímat za úplatu) a proto nelze tuto argumentaci připustit.

### 1.2 - « Udržitelné formy veřejné dopravy »

Komise ve svých rozhodnutích považuje financování výstavby parkovišť « Park and Ride » za financování ekonomické činnosti – viz např. rozhodnutí EK 63/2005 – Česká republika – « Program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů v resortu dopravy » ; Komise podtrhuje, že čím dál tím více mezinárodních soukromých podniků je aktivních na tomto trhu. Poskytovaná podpora na tyto činnosti může ovlivnit obchod mezi členskými státy a tedy představovat riziko pro hospodářskou soutěž: je nutné tedy pravidla veřejné podpory zohlednit. Skutečnost, že se jedná o majetek obcí nebo měst (kteří nebudou parkoviště hospodářsky provozovat) na tomto závěru Evropské komise nic nemění: takto poskytnutá podpora znevýhodňuje provozovatele PR parkovišť, které je hospodářsky využívají.

Není zřejmé, co se přesně rozumí pod pojmem obnova vozového parku « se zřetelem na ekologický provoz ». Použití Pokynů společenství o státní podpoře na ochranu životního prostředí (2001/C 37/03) nelze jednoznačně vyloučit. Pokyny by bylo možné (a vhodné) využít pokud, jak uvedeno v bodech 36 a 37 pokynů, by finanční podpora byla omezena « na investice do zařízení na snížení nebo úplné odstranění znečištění », tj. přijatelné náklady (uznatelné výdaje) by představovaly pouze « dodatečné investiční náklady nutné ke splnění cílů ochrany životního prostředí ». V implementačním dokumentu jsou ale uznatelné náklady definovány širším způsobem.

ROP NUTS 2 – Střední Morava			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla VP (teoreticky uplatnitelná)
1/ Doprava	<b>1/ Regionální dopravní infrastruktura</b>	hrozí riziko  ne	Infrastruktura sloužící pro regionální letiště – pravidla pro financování regionálních letišť  Ostatní aktivity (za předpokladu vyloučení možnosti výstavby infrastruktury jdoucí výlučně ve prospěch průmyslových areálů)
	<b>2/ Veřejná doprava</b>	hrozí riziko  ano	- Budování přestupních terminálů integrované veřejné dopravy a zastávek veřejné dopravy (v závislosti na příjemci podpory se může jednat o VP) – koordinace dopravy – Nařízení 1107/70  - Vybavení městské hromadné dopravy včetně nákupu dopravních prostředků včetně ekologických – 87 – 3c) (riziko provozní podpory), případně pravidla pro ochranu životního prostředí
	Komentář : Přístup Evropské komise k nákupu dopravních prostředků není jednoznačný. V některých případech posuzuje tuto podporu jako provozní podporu (a nepovoluje ji) – pokud se jedná o výměnu vozidel – někdy tuto podporu považuje za investiční podporu (např. v případě významného rozšíření vozového parku) a postupuje dle čl. 87-3c). Specificky je možné posuzovat podpory na nákup ekologických dopravních prostředků, kde je možné uplatnit pokyny ES na ochranu životního prostředí, zde ale finanční podpora musí být omezena na investice do zařízení na snížení nebo úplné odstranění znečištění.		
	<b>3/ Bezmotorová doprava</b>	ne	Není zřejmé s ohledem na zaměření oblasti podpory, proč jsou mezi příjemci podpory uvedeny soukromé podniky ?
2/ Integrovaný rozvoj a obnova regionu	<b>1 / Rozvoj regionálních center a 2/ Rozvoj měst</b>	hrozí riziko	Nepřímá podpora v rámci komplexních projektů:  - Obnova a rekonstrukce stávajících objektů a transformace neefektivně využívaných urbanizovaných ploch na nové využití – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu  - Vzdělávací infrastruktura (pokud vzdělání poskytované mimo základní vzdělávání tj. mimo jednotnou soustavu vzdělávání) - pravidla pro vnitrostátní regionální podporu

			<ul style="list-style-type: none"> <li>- Infrastruktura pro poskytování sociálních služeb - pravidla pro služby ve veřejném zájmu, případně vnitrostátní regionální podpora (investiční podpora) jinak podpora de minimis</li> <li>- Infrastruktura pro poskytování zdravotní péče – pravidla pro služby ve veřejném zájmu</li> <li>- Infrastruktura pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu</li> </ul>
	<p>Komentář: Přestože příjemcem podpory jsou v tomto případě města Olomouc a Zlín, nelze vyloučit, že z podpory jdoucí na realizaci integrovaného plánu rozvoje města budou nepřímo financovány subjekty vykonávající ekonomické činnosti. Předpokladem je ve všech případech, aby se jednalo skutečně o ekonomickou činnost. Jak v oblasti vzdělávání, tak např. i poskytování sociálních služeb nelze s jistotou vždy kvalifikaci ekonomické činnosti vyloučit. Je nutné posoudit individuálně reálnou možnost poskytnutí veřejné podpory (a přeshraniční dosah takové podpory) – viz podrobněji např. komentář k IOP.</p>		
	<b>2 / Rozvoj měst</b>	hrozí riziko	K této oblasti podpory se vztahují stejné poznámky jako k oblasti podpory 2.1 – zde se nicméně jedná o přímou podporu podnikům (soukromým i veřejným subjektům vykonávajících ekonomickou činnost)
	<b>3 / Rozvoj venkova</b>	ne	Přestože se jedná o stejné aktivity jako v oblastech 2.1 a 2.2, je riziko poskytnutí veřejné podpory menší s ohledem na malou pravděpodobnost dotčení přeshraničního obchodu (příliš lokální dopad)
	<b>4 / Podpora podnikání</b>	ano	Pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (pokud počáteční investice), případně navýšená míra podpory pro MSP, v ostatních případech pravidlo de minimis
<b>3/ Cestovní ruch</b>	<b>1/ Integrovaný rozvoj cestovního ruchu a 2 /Veřejná infrastruktura a služby</b>	ano  hrozí riziko	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozvoj a obnova sportovních areálů – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu</li> <li>- Rekonstrukce kulturní památky se záměrem využití pro cestovní ruch s možným pronájemem části objektu podnikatelskému subjektu – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu</li> </ul>

	Komentář: U čistě kulturních památek se ve většině případů nejedná o ekonomickou činnost, nicméně v případě této oblasti se počítá s možností ekonomického využití (pronájem podnikatelům) těchto památek. Zpracovatel se domnívá, že ani za těchto okolností se nemusí jednat o veřejnou podporu, pokud pronájem bude uskutečněn za tržních podmínek. Je ale nutné posoudit jednotlivé projekty individuálně a prověřit, jestli obchod mezi členskými státy jimi může být dotčen.		
		hrozí riziko	Rozvoj a obnova infrastruktury pro aktivní a kulturně-poznávací formy CR a lázeňství
	Komentář: Není zřejmé, co je rozuměno pod pojmem infrastruktura pro cestovní ruch. Přestože mezi příjemci figurují pouze veřejné subjekty, případně nestátní neziskové organizace, nelze riziko poskytnutí veřejné podpory vyloučit, naopak např. v případě lázeňství je existence veřejné podpory více než pravděpodobná.		
	<b>3/ Podnikatelská infrastruktura a služby</b>	ano	Pravidla pro vnitrostátní regionální podporu, čl. 87- 3c)
	Komentář: U některých podporovaných aktivit v rámci této oblasti podpory nelze hovořit o počáteční investici: předpokládané náklady představují spíše provozní typ nákladů (modernizace a vybavení) a proto nelze za všech okolností dle zpracovatele uplatnit pravidla pro vnitrostátní regionální podporu.		
	<b>4 /Propagace a řízení</b>	hrozí riziko	Pravidlo de minimis
	Komentář: Tak jak je tato oblast podpory nastavena, jde spíše o aktivity vzájemné spolupráce soukromého a veřejného sektoru a případné výhody soukromému sektoru jsou spíše nepřímé a v praxi nepředstavují velké částky. Proto zpracovatel navrhuje aplikaci pravidla de minimis.		
<b>4/ Technická pomoc</b>		ne	

Problematicke veřejné podpory je v rámci tohoto operačního programu věnována dostatečná pozornost. Riziko poskytnutí zakázané veřejné podpory je dle zpracovatele téměř vyloučeno s ohledem na detailní rozbor jednotlivých aktivit z pohledu problematiky veřejné podpory, který byl v operačním programu proveden. Zpracovatel tedy může pouze upozornit na menší nepřesnosti či formulovat doporučení, z jeho pohledu užitečná.

Jak v dokumentu operačního programu, tak prováděcího dokumentu, řídicí orgán pouze vyjmenovává u každé oblasti podpory, kde je to relevantní, « použitelné předpisy práva ES pro oblast veřejné podpory ». Je skutečností, že na poskytnutou veřejnou podporu (na stejné uznatelné náklady) lze v některých případech skutečně

alternativně aplikovat několik pravidel (např. pravidlo de minimis, pravidla pro vnitrostátní regionální podporu či pravidla pro zaměstnanost). V praxi je nicméně vhodné (ale není nutné) vymezit jediné z těchto pravidel, které bude aplikováno, z důvodu ulehčení administrace celého programu.

Mezi použitelnými pravidly jsou často uvedeny « pokyny k regionální podpoře na období 2007 – 2013 (č. 2006/C 54/08) », jejichž uplatnění vyžaduje notifikaci Evropské komisi. Zpracovateli není jasné, proč řídicí orgán nepoužívá pro investice v regionu spíše možnosti uplatnit novou blokovou výjimku pro vnitrostátní regionální podporu, tj. nařízení komise č. 1628/2006 ze dne 24. října 2006 ? Ve vztahu k výše uvedenému je pak možné doporučit využít této blokové výjimky (prioritně před jinými blokovými výjimkami, jako jsou zaměstnanost, MSP apod.): uplatňuje se na stejné uznatelné náklady, přičemž obě zmiňované blokové výjimky pro stanovení výše podpory stejně z vnitrostátní regionální podpory vychází.

ROP NUTS II - Severozápad			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla VP (teoreticky uplatnitelné)
1/ Regenerace a rozvoj měst	1/ <i>Revitalizace a regenerace městských aglomerací</i>	hrozí riziko	Pokud možné kvalifikovat jako počáteční investice – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu, jinak čl. 87-3c)
	Komentář: V případě regenerace měst a městských částí se ve většině projektů, které budou spadat do této oblasti podpory, o veřejnou podporu jednat nebude (veřejně přístupné neekonomické aktivity nezakládají veřejnou podporu). Nicméně je nutné upozornit, že oblast není definována dostatečně přesně, aby riziko bylo zcela vyloučeno. Není upřesněno další využití opravených objektů: v programovém dodatku je zmínka o veřejném využití, nicméně operační program ekonomické využití objektů nevylučuje. Je tedy nutné v každém případě ověřovat, zda se o veřejnou podporu nejedná (jestli jde o ekonomickou aktivitu a jestli je dotčen přeshraniční obchod). Je vhodné upozornit, že i v případech, kdy riziko poskytnutí veřejné podpory pouze hrozí, Evropská komise taková schémata prověřuje (viz např. rozhodnutí N 356/2006 – United Kingdom – « Historic Environment Regeneration Scheme »). Není možné vyloučit ani nepřímou podporu podnikatelům, např. v rámci projektů PPP (pokud jsou přijatelné).		



	<b>2/ Infrastruktura v oblasti rozvoje lidských zdrojů</b>	ne  hrozí riziko	Vzdělávací infrastruktura (základní a střešení školy)  Modernizace a rekonstrukce infrastruktury pro poskytování sociální péče – pravidla pro služby ve veřejném zájmu, v případě počáteční investice pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (MSP) jinak pravidlo de minimis
	Komentář: V rámci těchto oblastí podpory je nutné rozlišovat mezi aktivitami, které mají výlučně sociální charakter (nemohou být ekonomickou činností) a těmi aktivitami, které ekonomickou činností jsou, přičemž dělící linii mezi těmito skupinami je někdy velmi těžké ustanovit (např. v případě mimoškolní péče o děti se pravděpodobně o ekonomickou činnost jedná). Otázkou zůstává, zda podmínka narušení přeshraničního obchodu může být v těchto případech naplněna a zda se tedy skutečně jedná o veřejnou podporu.		
		ano	V případě modernizace a rekonstrukce krajských zdravotnických zařízení – pravidla pro služby ve veřejném ekonomickém zájmu
	Komentář: Nemocnice jsou ze strany Evropské komise považovány za podniky, a je proto nutné v případě poskytování podpor do tohoto sektoru pravidla veřejné podpory zohledňovat – viz rozhodnutí Evropské komise o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům.		
<b>2/ Integrovaná podpora místního rozvoje</b>	<b>1/ Budování kapacity pro místní rozvoj, informovanost a osvěta veřejnosti</b>	ne	
	<b>2/ Investice pro zlepšení fyzické infrastruktury</b>	ano  hrozí riziko	Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů: zdravotnická zařízení (viz komentář výše) - pravidla pro služby ve veřejném ekonomickém zájmu  Infrastruktura pro hospodářský rozvoj – podpora de minimis, v případě počáteční investice pravidla pro vnitrostátní regionální podporu
	Komentář: V této oblasti podpory se výslovně počítá s využitím rekonstruovaných objektů pro ekonomické aktivity. Není možné posoudit, zda přeshraniční obchod může být tímto opatřením dotčen.		
			V ostatních případech aktivit velmi pravděpodobně neexistuje přeshraniční dopad

<b>3/ Dostupnost a dopravní obslužnost</b>	<b>1/ Rozvoj dopravní infrastruktury regionálního a nadregionálního významu</b>	hrozí riziko	Modernizace a rozvoj regionálních letišť – pravidla pro financování regionálních letišť
	<b>2/ Rozvoj dopravní obslužností regionu</b>	ne  hrozí riziko  ano  ano  ano	- Rozvoj, modernizace a rekonstrukce potřebné infrastruktury (viz např. rozvoj tratí)  - Rekonstrukce a modernizace železničních stanic, dopravní terminály - (v závislosti na příjemci podpory se může jednat o VP) – koordinace dopravy – Nařízení 1107/70  - Budování parkovišť PR - jedná se o podporu na koordinaci dopravy tj. aplikace nařízení 1107/70/EHS  - Obnova vozového parku – pravděpodobně čl.87-3c  - Nákup vozidel kolejových systémů MHD a veřejné hromadné dopravy a vozidel MHD a technické obsluhy s alternativním pohonem, pořízení prachových filtrů pro naftové motory vozidel MHD, technické obsluhy a veřejné správy – idem: pravděpodobně pravidla pro poskytování podpory na ochranu životního prostředí, čl. 87-3c) (notifikace nutná)
<b>4/ Udržitelný rozvoj cestovního ruchu</b>	<b>1/ Budování a rozvoj atraktivit a infrastruktury CR</b>	ano	Modernizace a úpravy lázeňské infrastruktury - pokud počáteční investice pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (navýšená míra podpory v případě MSP) v opačném případě pravidlo de minimis
	<b>2/ Zlepšování kvality a nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení</b>	ano	pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (navýšená míra podpory v případě MSP)
	Komentář: Je otázkou, zda se např. v případě modernizace nebo rekonstrukce nejedná o provozní podporu, kterou nelze na základě pravidel pro vnitrostátní regionální podporu poskytnout.		

	<b>3/ Podpora marketingu a tvorby a rozvoje produktů ČR</b>	hrozí riziko	- Příprava nových, zkvalitňování a rozšiřování existujících produktů CR s regionálním dopadem (např. „wellness“ pro oblasti lázeňství či ekoturistiku na území NP) – není zřejmé, co přesně bude v rámci této podpory financováno
		hrozí riziko	- Rozvoj rezervačních systémů – podpora de minimis
	Komentář: V tomto případě hrozí pravděpodobně riziko nepřímé podpory podnikům. Pokud ano, lze tuto podporu kvalifikovat za provozní, a proto je uplatnitelné pouze pravidlo de minimis.		
		hrozí riziko	Podpora marketingu a propagace akcí regionálního významu (festivalů)
Komentář: Záleží, zda půjde o ekonomické aktivity. Například je třeba posoudit, zda organizátoři filmového festivalu jsou podnikem ve smyslu práva EU.			
<b>5/ Technická pomoc</b>		ne	

Obecně je vhodné upozornit na opakující se některé nepřesnosti v rámci tohoto operačního programu. V prováděcí dokumentaci stojí, že « Pokud jde o pomoc podnikům, veřejná podpora poskytnutá v rámci operačních programů musí dodržovat stropy stanovené pro státní podporu, stanovené nařízením Komise (ES) o použití článků 87 a 88 Smlouvy ES na vnitrostátní regionální investiční podporu.»

Jedná se o nepřesnou formulaci, protože nařízení pro poskytnutí vnitrostátní regionální investiční podpory (a odpovídající míry podpory stanovené v mapě regionální podpory) je jen jedním z možných uplatnitelných pravidel v rámci operačního programu. Je pravda, že cílem tohoto operačního programu je především rozvoj regionu a většina akcí je takto koncipována a pravidla pro vnitrostátní regionální podporu lze aplikovat (jde-li o počáteční investice), nicméně nelze je použít ve všech případech. Proto je nutné zvažovat aplikaci i jiných pravidel (např. pravidla de minimis) nebo notifikaci (v případě oblasti podpory do dopravy), kde se aplikují jiné míry podpory (mohou být i vyšší než míry stanovené v pravidlech pro vnitrostátní regionální podporu).

Jako problematická se jeví především oblast podpory do dopravy, u níž bude minimálně část nutné notifikovat:

### *Prioritní oblast – « Dostupnost a dopravní obslužnost »*

V rámci této oblasti se výslovně předpokládá aplikace pravidel pro malé a střední podniky. Informace poskytnuté v prováděcím dokumentu nicméně neumožňují stanovit, v kterých konkrétních případech řídicí orgán předpokládá, že bude poskytnuta veřejná podpora, kterou bude možné udělit podle těchto pravidel. Oblast podpory je zaměřená z velké části na projekty rozvoje dopravní infrastruktury, kde se o veřejnou podporu nejedná. Jedno z rizik, které bylo ze strany zpracovatele identifikováno, souvisí s financováním modernizace regionálního letiště, ale zde je nutné uplatnit pravidla ES pro financování regionálních letišť.

#### *3.2 – « Rozvoj dopravní obslužnosti regionu »*

Z prováděcího dokumentu není zřejmé, zda se bude jednat v případě této oblasti podpory o městskou dopravu nebo i meziměstskou dopravu, přičemž rozdíl může být z pohledu problematiky veřejné podpory důležitý. V případě podpor do městské dopravy Evropská komise zhodnotila v některých případech, že podmínka dopadu na hospodářskou soutěž (přeshraniční trh) není naplněna, jelikož trh s touto dopravou není otevřen a jednotlivé městské dopravy si mezi sebou nekonkurují, nicméně není možné ani v těchto případech veřejnou podporu jednoznačně vyloučit. V případě meziměstské dopravy je situace jednoznačnější: konkurence je ve většině případů otevřena a poskytnutí finanční podpory může mít přeshraniční dopad (porušit trh). Specifickou situaci z tohoto pohledu představuje železniční doprava, která je v současné době zabezpečována « monopolně » Českými drahami a Evropská komise zatím soudí, že případné podpory nemohou narušit tržní prostředí, protože konkurenční prostředí neexistuje.

ROP NUTS 2 – Jihovýchod			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla VP (teoreticky uplatnitelná)
1/ Dostupnost dopravy	1/ <i>Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu</i>	ne ne hrozí riziko	Infrastruktura regionální silniční sítě Výstavba, rekonstrukce a modernizace dopravních staveb Veřejná mezinárodní civilní letiště – pravidla pro financování regionálních letišť
	2/ <i>Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy</i>	hrozí riziko  ano	Budování a modernizace přestupních terminálů, záchytných parkovišť a dalšího zázemí a infrastruktury pro VHD - podpora na koordinaci dopravy tj. aplikace nařízení 1107/70/EHS  Nákup a modernizace ekologických dopravních prostředků pro VHD – pravidla pro ochranu životního prostředí (viz níže), případně 87-3c)
	Komentář: Pro možnost uplatnění pravidel pro ochranu životního prostředí je nutné respektovat nejenom stanovenou výši míry podpory, ale také uznatelné náklady, které jsou omezeny v tomto případě na výjimečné náklady na ochranu životního prostředí. Prováděcí dokument nicméně uznatelné náklady definuje širším způsobem.		
		ano	Výstavba parkovišť „P+R“ - podpora na koordinaci dopravy tj. aplikace nařízení 1107/70/EHS
	3/ <i>Obnova vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob</i>	ano	87-3c), případně pravidla pro ochranu životního prostředí
	Komentář : Zde je nutné rozlišit podpory na běžnou obnovu vozového parku (výměna starých vozů za nové) a obnovu, jejímž cílem je zlepšení ochrany životního prostředí. V prvním případě je možné tuto podporu schválit výlučně na základě čl. 87- 3c) s rizikem, že bude kvalifikována ze strany Evropské komise jako provozní podpora. V druhém případě lze, za předpokladu splnění daných podmínek (viz níže), uplatnit pravidla pro ochranu životního prostředí.		
	4/ <i>Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu</i>	ne	

<b>2/ Rozvoj udržitelného cestovního ruchu</b>	<b>1 / Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch</b>	hrozí riziko	Infrastruktura pro kongresovou, lázeňskou, městskou a kulturní turistiku - pravidla pro vnitrostátní regionální podporu
		hrozí riziko	Obnova památek regionálního významu - pravidla pro vnitrostátní regionální podporu
	Komentář: Výslovným záměrem takto podporovaných projektů je jejich využití pro cestovní ruch (včetně návazné infrastruktury). Musí se mimo jiné jednat minimálně o památky regionálního významu. Z tohoto je možné vyvodit, že narušení hospodářské (obchodu mezi členskými státy) nelze a priori vyloučit.		
		ano	Rozvoj kapacit malých a středních podnikatelů působících v cestovním ruchu – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (navýšená míra podpory pro MSP)
	<b>2 / Rozvoj služeb v cestovním ruchu</b>	hrozí riziko	Tvorba marketingových strategií konkurenceschopných forem cestovního ruchu – podpora de minimis
	hrozí riziko	Podporu marketingových a informačních kampaní – podpora de minimis	
Komentář: Bez znalosti trhu v oblasti propagace cestovního ruchu je velmi těžké stanovit, jestli podpora na tyto aktivity může porušit hospodářskou soutěž (mít přeshraniční dopad).			
<b>3/ Udržitelný rozvoj regionálních center a venkovskýc h sídel</b>	<b>1/ Rozvoj urbanizačních center a 2/ Rozvoj regionálních středisek (obě oblasti mají ve vztahu k VP identické zaměření)</b>	ano	Regenerace a konverze zanedbaných ploch a objektů (brownfields) – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (MSP)
	Komentář: Operační program předpokládá možnost využití brownfields pro ekonomické činnosti. Zůstává otázka možnosti porušení hospodářské soutěže (přeshraničního obchodu), která pravděpodobně (nutné posoudit konkrétní trh) v tomto případě porušena bude.		
		?	- Funkční využití stavebního fondu (není zřejmé, jaké aktivity budou podporovány)
		hrozí riziko	- Infrastruktura a zařízení občanské vybavenosti včetně zařízení pro volnočasové aktivity
Komentář : Z definice se jedná o aktivity, které by bylo možné kvalifikovat jako ekonomické, nicméně v tomto případě nebude pravděpodobně porušen přeshraniční obchod.			

	hrozí riziko	Infrastruktura pro poskytování služeb pro sociální integraci - pravidla pro poskytování služeb ve veřejném zájmu nebo vnitrostátní regionální podpora (pokud počáteční investice)
Komentář: V rámci těchto oblastí podpory je nutné rozlišovat mezi aktivitami, které mají výlučně sociální charakter (nemohou být ekonomickou činností) a těmi aktivitami, které ekonomickou činností jsou, přičemž dělící linií mezi těmito skupinami je někdy velmi těžké ustanovit (např. v případě mimoškolní péče o děti se pravděpodobně o ekonomickou činnost jedná). Otázkou zůstává, jestli podmínka narušení přeshraničního obchodu může být v těchto případech naplněna a skutečně se tedy jedná o veřejnou podporu.		
	hrozí riziko	- Modernizace a fyzická obnova zdravotnických regionálních zařízení – pravidla pro poskytování služeb ve veřejném zájmu
	hrozí riziko	- Investiční projekty v oblasti vzdělávání
Komentář: není zřejmé, které aktivity budou zahrnuty pod kvalifikaci „celoživotního vzdělávání“. Lze předpokládat, že některé z těchto aktivit bude možné zařadit mezi ekonomické činnosti. Financování těchto aktivit může tedy představovat veřejnou podporu. Je nicméně nutné posoudit možný přeshraniční dopad takovéto podpory.		
<b>3/ Rozvoj a stabilizace venkovských sídel</b>	ne	Podpora nových druhů aktivit služeb občanské vybavenosti (např. speciálních škol, nových typů sportovišť a zařízení pro neformální vzdělávání atd.). – chybí pravděpodobně přeshraniční dopad
	ne ano	Podpora rozvoje ICT: - Výstavba místních datových sítí - Rozvoj prostředí pro místní služby privátního sektoru v oblasti ICT pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (u počáteční investice)
	ano	- Aktivity motivující vstup komerčních poskytovatelů na místní trh - pravidla pro vnitrostátní regionální podporu (u počáteční investice)

	Komentář: Zpracovateli není zřejmé, co přesně je rozuměno pod „rozvojem prostředí pro místní služby privátního sektoru“ a co pod "aktivitami motivujícími vstup komerčních poskytovatelů na místní trh“, ale je možné předpokládat, že půjde o financování aktivit, které lze označit jako ekonomické. Přítomnost veřejné podpory nelze bez prohloubenější analýzy (podrobnějších informací) vyloučit.		
	<b>4/ Veřejné služby regionálního významu</b>	hrozí riziko  hrozí riziko  ne  ano  ano  ano	- Celoživotní vzdělávání (střední školy, speciální školy, knihovny aj.) - Regionálních zařízení zdravotnické a sociální péče – pravidla pro poskytování služeb ve veřejném zájmu nebo vnitrostátní regionální podpora (pokud počáteční investice) Podpora rozvoje ICT : - Výstavba regionálních páteřních sítí - Rozvoj prostředí pro místní služby privátního sektoru v oblasti ICT – viz komentář k 3.3 - Aktivity motivující vstup komerčních poskytovatelů na místní trh - Podpora ICT vybavenosti regionálních inovačních center a regionální hostingové a peeringové služby
<b>4/ Technická pomoc</b>		ne	

Problematika veřejné dopravy je v tomto operačním programu řešena výlučně v rámci Operačního programu: řešeno tabulkou přehledu aplikace relevantních pravidel na úrovni prioritních os. ŘO předpokládá kromě specifického případu aplikace pravidel pro financování regionálních letišť pouze aplikaci pokynů pro vnitrostátní regionální podporu (v mezidobí bylo schváleno nařízení komise, které zavádí blokovou výjimku pro vnitrostátní regionální podporu - je vhodné využít prioritně tuto blokovou výjimku) a podporu de minimis. Zpracovatel studie dospěl k závěru, že ne ve všech případech je možné vybraná pravidla uplatnit (viz přehled v tabulce). Problematika veřejné podpory se neodrazila v prováděcím dokumentu (v nastavení míry podpory nebo ve stanovení uznatelných nákladů).



### 1.3 – « *Obnova vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob* »

V případě této oblasti podpory je nutné věnovat pozornost skutečnosti, jestli se jedná o pouhou modernizaci vozového parku (byť by cílem investice bylo ušetření pohonných hmot), pak tuto podporu lze velmi pravděpodobně kvalifikovat jako provozní podporu (viz např. rozsudek ESD C-351/98 bod 73 nebo stanovisko Evropské komise k programu podpory kombinované dopravy v ČR C 12/2006 – bod 109). Současně se počítá v této oblasti se « zvláštní podporou na vozidla s ekologickým elektrickým pohonem ». V tomto případě by bylo možné pro ospravedlnění podpory využít pravidel ES na ochranu životního prostředí. Bylo by nicméně nutné omezit podporu výlučně « na investice do zařízení na snížení nebo úplné odstranění znečištění », tj. přijatelné náklady (uznatelné výdaje) by představovaly pouze « dodatečné investiční náklady nutné ke splnění cílů ochrany životního prostředí ». V implementačním dokumentu jsou nicméně uznatelné náklady definovány širším způsobem. V případě, že by nebyly využity pokyny společenství na ochranu životního prostředí, existuje riziko, že podpora na obnovu vozového parku bude kvalifikována jako provozní podpora, kterou Evropská komise povoluje jen velmi výjimečně. V obou případech je notifikace nutná.

### 2.2. – « *Rozvoj služeb v cestovním ruchu* »

Mezi příjemci podpory v této oblasti figurují i MSP: « podnikatelé, jejichž předmětem činnosti je podpora a propagace cestovního ruchu ». Přesto nelze v případě poskytnutí veřejné podpory uplatnit pravidla pro MSP ani pravidla pro vnitrostátní regionální podporu, jelikož se nejedná o počáteční investice. Jedinou cestou je nastavit program dle pravidla de minimis (nebo notifikace Evropské komisi za účelem schválení na základě čl. 87-3c).

Z pohledu zpracovatele není nicméně zřejmé z popisu zaměření oblasti, jestli se skutečně o veřejnou podporu může jednat a jestli podpora na tento typ aktivit (propagace cestovního ruchu), může porušit přeshraniční obchod.

ROP NUTS 2 – Severovýchod			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla VP (teoreticky uplatnitelná)
1/ Rozvoj dopravní infrastruktury	1/ <i>Silniční dopravní infrastruktura</i>	ne	
	2/ <i>Podpora projektů zlepšujících dopravní obslužnost území</i>	ne hrozí riziko  ano  ne  ano  ano  ano  ano  ne	- Rozvoj a modernizaci drážní infrastruktury - Přestupní terminály a rekonstrukce stávajících zastávek (v závislosti na příjemci podpory se může jednat o VP) – koordinace dopravy – Nařízení 1107/70 - Záchytná parkoviště – koordinaci dopravy - aplikace nařízení 1107/70/EHS - Zavádění řídicích, telematických a informačních systémů – viz komentář k OP Doprava - Zavádění specifických druhů nedrážní dopravy – specifická nařízení k článku 73 Smlouvy ES, v případě nákupu nových dopravních prostředků (zde pravděpodobně investiční podpora) – 87-3c) - Nákup a přestavba nedrážních vozidel MHD a vozidel technické obsluhy s alternativními pohony - pravidla pro ochranu životního prostředí - Vybudování doprovodné infrastruktury pro drážní i nedrážní systémy MHD (např. plnirny plynu, měnirny pro trolejbusy apod.) - pravidla pro ochranu životního prostředí - Pořízení prachových filtrů pro naftové motory vozidel MHD - pravidla pro ochranu životního prostředí - Podpora obnovy vozového parku drážních vozidel (včetně ekologického pohonu), v případě „ekologických“ vozidel: pravidla pro ochranu životního prostředí, jinak čl. 87-3c) - Rozvoj infrastruktury pro cyklistickou dopravu
	3/ <i>Rozvoj veřejných mezinárodních letišť</i>	hrozí riziko	Pravidla pro financování regionálních letišť

<b>2/ Rozvoj městských a venkov- ských oblastí</b>	<b>1 / Rozvoj regionálních center a 2 / Rozvoj měst</b>	hrozí riziko	Regenerace a revitalizace brownfields – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu
	U obou oblastí podpory se jedná o financování stejných typů aktivit: v případě oblasti 2.1 jsou financovány integrované projekty ve městech nad 50 tis. obyvatel a v případě oblasti 2.2. jsou financovány individuální projekty ve městech nad 5 tis. obyvatel. Závěry ohledně problematiky veřejné podpory jsou shodné v obou případech, u oblasti 2.1 se nicméně jedná spíše o nepřímou podporu podnikům (přímým příjemcem podpory jsou města); V případě oblasti podpory 2.2 je i dopad na přeshraniční soutěž menšího rozsahu a riziko poskytnutí veřejné podpory je menší.		
	Komentář: Operační program předpokládá možnost využití brownfields pro ekonomické činnosti. Zůstává otázka možnosti porušení hospodářské soutěže (přeshraničního obchodu), která pravděpodobně v tomto případě porušena bude (nutné posoudit konkrétní trh) .		
		ne	Regenerace historických, kulturních a technických památek
	U čistě kulturních památek se ve většině případů nejedná o ekonomickou činnost, je nicméně nutné vzít v úvahu další využití zrekonstruovaného objektu – programový dodatek v tomto směru nedává žádné upřesnění.		
		?	Obnova struktur stavebního fondu (obnovení vhodného funkčního využití) - není zřejmé, jaké konkrétní aktivity budou podporovány (jaké využití stav. fondu?)
		hrozí riziko	Infrastruktura pro sportovní a volnočasové aktivity – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu
	Komentář: Z definice se jedná o aktivity, které by bylo možné kvalifikovat jako ekonomické, nicméně v tomto případě nebude pravděpodobně dotčen obchod mezi členskými státy. Nutné posoudit individuálně.		
		hrozí riziko	Podpora volnočasových aktivit souvisejících s oblastí školství a vzdělávání a celoživotní učení – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu, 87- 3c)
	Komentář: Není zřejmé, jaké náklady budou v této oblasti hrazeny (vnitřní vybavení prostor – může se jednat o provozní podporu) nebo investiční náklady? Podporu na tento typ aktivit (mimoškolní vzdělávání a aktivity ve volném čase) lze považovat za ekonomické činnosti. Je nicméně nutné posoudit konkrétně možný přeshraniční dopad takové podpory.  Naopak co se týká plánované podpory investičních aktivit pro rozvoj infrastruktury v oblasti vzdělávání a celoživotního učení a podpora technického vybavení škol – pokud se jedná o jednotný školní systém (běžná školní výuka) nepředstavují veřejnou podporu.		

		hrozí riziko	Investiční aktivity pro rozvoj infrastruktury v oblasti sociální péče - pravidla pro poskytování služeb ve veřejném zájmu nebo vnitrostátní regionální podpora (pokud počáteční investice).
	Komentář: V rámci těchto oblastí podpory je nutné rozlišovat mezi aktivitami, které mají výlučně sociální charakter (nemohou být ekonomickou činností), a těmi aktivitami, které ekonomickou činností jsou, přičemž dělicí linii mezi těmito skupinami je někdy velmi těžké ustanovit (např. v případě mimoškolní péče o děti se pravděpodobně o ekonomickou činnost jedná). Otázkou zůstává, jestli podmínka narušení přeshraničního obchodu může být v těchto případech naplněna a skutečně se tedy jedná o veřejnou podporu.		
		hrozí riziko	Zvýšení kvality péče o zdraví obyvatel – pravidla pro poskytování služeb ve veřejném zájmu
	Komentář: Není přesně zřejmé, co bude v rámci této aktivity financováno. Obecně je možné říci, že poskytování zdravotnických služeb představuje ekonomickou činnost a pravidla veřejné podpory je nutné zohlednit.		
	<b>3/ Rozvoj venkova</b>	ne	Přestože se jedná o přibližně stejné aktivity jako v oblastech 2.1 a 2.2, je riziko poskytnutí veřejné podpory menší s ohledem na malou pravděpodobnost dotčení přeshraničního obchodu (příliš lokální dopad)
<b>3/ Cestovní ruch</b>	<b>1/ Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti CR</b>	ano	- Modernizace a zvyšování kapacit základní infrastruktury cestovního ruchu – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu
		?	- Obnova a rozvoj doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch (není zřejmé, co je myšlenou doprovodnou infrastrukturou a kdo je jejím vlastníkem?) není proto možné posoudit
		ne (viz výše)	- Podpora revitalizace kulturně-historických a technických památek s cílem zvýšit atraktivitu území z hlediska CR
		ne	- Podpora zajištění dostupnosti turistických atraktivit (dostupnost do středisek, parkoviště apod.) – pokud veřejná infrastruktura (?) VP nehrozí
		ne	- Tvorba produktů a propagace infrastruktury CR podporované v rámci dané oblasti podpory

	Komentář: Některé z podporovaných aktivit (např. hippoturistika) mohou být kvalifikovány jako ekonomické, je ale málo pravděpodobné, že by těmito podporami byl dotčen obchod mezi členskými státy.		
	<b>2/ Marketingové a koordinační aktivity v oblasti CR</b>	ne  hrozí riziko	- Podpora zpracování analytických a koncepčních materiálů v oblasti CR  - Podpora vzniku a činnosti organizací CR a podpora partnerství v cestovním ruchu – pravidlo de minimis
	Komentář: V případě této oblasti je podporována vzájemná spolupráce soukromého a veřejného sektoru a případné výhody soukromému sektoru jsou spíše nepřímé a v praxi nepředstavují velké částky. Proto zpracovatel navrhuje aplikaci pravidla de minimis.		
		hrozí riziko	- Marketingová podpora cestovního ruchu – riziko existuje v případě cílených kampaní určitých produktů CR – podpora de minimis
		hrozí riziko	- Budování a rozvoj informačních systémů CR – v případě budování jednotného rezervačního systému může dojít k podpoře podniků – podpora de minimis
		hrozí riziko	- Podpora produktů a programů CR – podpora de minimis
	Komentář: Bez znalosti trhu v oblasti propagace cestovního ruchu je velmi těžké stanovit, jestli podpora na tyto aktivity může porušit hospodářskou soutěž (mít přeshraniční dopad).		
<b>4/ Rozvoj podnikatelského prostředí</b>	<b>1/ Podpora rozvoje infrastruktury pro podnikání</b>	ano  ano	- Revitalizace brownfields za účelem rozvoje podnikatelských aktivit – 87- 3c) případně pravidla de minimis  - Investice do dopravní a technické infrastruktury průmyslových zón a lokalit menšího rozsahu – 87- 3c) případně pravidlo de minimis
	Komentář: Ani v případě investic do dopravního napojení průmyslových zón na páteřní komunikace, ani investic do jejich napojení na technickou infrastrukturu se podle zpracovatele nejedná o počáteční investici (nebo investici do hmotných aktiv v souladu s pravidly MSP), což znamená, že nelze použít ani pravidlo pro vnitrostátní regionální podporu ani např. pravidlo pro MSP. Je tedy nutné použít pravidla de minimis nebo notifikovat oblast podpory Evropské komisi za účelem schválení na základě čl. 87-3c).		
	<b>2/ Podpora rozvoje spolupráce firem se vzdělávacími institucemi..</b>	hrozí riziko	Podpora přípravy a realizace regionálních inovačních strategií a pilotních inovativních projektů; v případě MSP – pravidla pro MSP (věda a výzkum), jinak Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací

	Komentář: Bez znalosti konkrétních projektů je v případě podpory investic „do přípravy a realizace pilotních inovativních projektů“ nemožné stanovit, jestli financováním projektu dochází k zvýhodňování určitého podniku. S ohledem na stanovené příjemce podpory v této oblasti podpory je existence veřejné podpory málo pravděpodobná (nicméně i veřejný subjekt může být kvalifikován jako podnik z pohledu práva ES).		
		hrozí riziko	Podpora investic zlepšujících materiálně-technické vybavení a podmínky firem – pravidlo de minimis
	Přestože se jedná o zavedení praktické výuky v rámci základního školního odborného vzdělání, takto nastavená podpora může zvýhodnit podniky, které spolupracují se vzdělávacími institucemi. Zpracovatel není schopen posoudit, jestli je takovou podporu možné vyřadit z kvalifikace veřejné podpory, protože se jedná o základní vzdělávání (je součástí jednotného vzdělávacího systému?). Protože se jedná o specifickou iniciativu na úrovni regionu, pravděpodobně toto odborné vzdělání nelze do jednotného vzdělávacího systému zahrnout. Riziko veřejné podpory existuje. Taktéž není zřejmé, jestli je v tomto konkrétním případě možné uplatnit pravidla pro vzdělávání: nejedná se o vzdělávání zaměstnanců daného podniku, ale o vzdělávání budoucích zaměstnanců tohoto podniku nebo dokonce jen potencionální zaměstnance. Proto je možné doporučit aplikaci pravidla de minimis.		
<b>5/ Technická pomoc</b>		ne	

Problematika veřejné podpory je v rámci tohoto programu řešena odkazem na regionální mapu podpory. Prováděcí dokument uvádí, že « veřejná podpora poskytnutá v rámci operačních programů musí dodržovat stropy stanovené pro státní podporu, stanovené nařízením Komise (ES) o použití článků 87 a 88 Smlouvy ES na vnitrostátní regionální investiční podporu ».

Tato formulace je nepřesná. Jak je zřejmé již z názvu zmiňovaného nařízení, mapa regionální podpory uvádí pouze stropy vnitrostátní regionální podpory a ne veškeré státní podpory poskytované státem (např. do výzkumu, vzdělávání apod.). Toto ale nemá zásadní dopad na nastavení pravidel veřejné podpory v rámci operačního programu – dochází tím pouze k omezení podpory tam, kde by výjimečně mohla být podpora vyšší. Problém ve skutečnosti nastává v případech, kdy pravidla vnitrostátní regionální podpory nelze uplatnit (a tedy ani mapu regionální podpory), protože se jedná např. o provozní podpory. Prováděcí dokument toto nezohlednil (obecně nejsou v prováděcím dokumentu uvedeny způsobilé výdaje a je proto těžké v některých případech stanovit, jestli se jedná o investiční nebo provozní podporu, přitom z pohledu problematiky veřejné podpory je tento rozdíl zásadní).

Prováděcí dokument počítá pouze s aplikací pravidel pro MSP a také s podporou de minimis. Tyto pravidla jsou neuplatnitelná nebo nejsou adekvátní např. v sektoru dopravy, kde je nutné aplikovat specifická pravidla (viz tabulka výše).

Praha – Adaptabilita			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla (teoreticky uplatnitelné)
1/ Podpora rozvoje znalostní ekonomiky	1/ <i>Rozvoj a realizace dalšího vzdělávání</i>	ano	- Podpora na vytváření center dalšího vzdělávání – v případě investiční podpory pravidla pro MSP, v případě školení a odborné přípravy – pravidla pro vzdělávání
		ano	- Realizace vzdělávacích kurzů a programů (pokud příjemcem instituce dalšího vzdělávání) - pravidlo de minimis
	Komentář: U této aktivity není zřejmé, co přesně bude hrazeno z oblasti podpory – není možné s přesností ustanovit relevantní pravidla. S velkou pravděpodobností je nutné zahrnout tuto podporu pod provozní, což by znamenalo možnost uplatnit pouze pravidlo de minimis.		
		ano	- Zvyšování kvalifikace zaměstnanců – pravidla pro vzdělávání
		ne	- Ostatní aktivity
2/ <i>Spolupráce podniků a pracovišť vědy a výzkumu</i>		?	- Budování kapacit lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji (např. při zakládání center výzkumu a vývoje, pro rozvoj spin-off firem apod.) – není možné posoudit
		ano	- Podpora malých a středních podniků v oblasti výzkumu a vývoje- pravidla pro VaV (MSP)
		ano	- Podpora vývoje a inovací produktů v sektoru služeb – pokud možné pravidla pro MSP (VaV), pokud se jedná o inovace postupů a organizační inovace ve službách dle bodu 5.5. Rámce pro VaV – pravidla pro VaV, jinak 87- 3c)
		?	- Podpora zpracovávání nabídek výsledků institucí výzkumu a vývoje pro potřeby podniků
	?	- Podpora transferu know-how	

	Komentář : U obou posledně zmiňovaných aktivit není možné určit, jestli se jedná o veřejnou podporu (není znám příjemce podpory a podmínky udělení). Pokud podpora bude udělena podle bodu 3.1.1 a 3.2. Rámce společenství pro VaV nejednalo by se o veřejnou podporu.		
	<b>3/ Podpora a poradenství rozvíjející podnikatelské prostředí</b>	ano	-Vzdělávání a poradenství při zakládání nových firem – podpora MSP, podpora de minimis
		ano	- Podpora začínajícím malým a středním podnikům – podpora MSP
		hrozí riziko	- Podpora a vzdělávání sebezaměstnaných
	Komentář: I u osob samostatně výdělečně činných není vyloučeno, že se bude z pohledu práva EU jednat o podniky. Ve většině případů nicméně nebude naplněna podmínka porušení přeshraničního obchodu.		
		ano	Podpora zavádění environmentálních systémů řízení a systémů řízení ve firmách
	Komentář: Není přesně zřejmé, co se rozumí pod podporou environmentálního systému řízení (kdo bude příjemcem a na jaké způsobilé výdaje bude podpora poskytována?). Je pravděpodobné, že se jedná o podporu na provozní výdaje (?) – bylo by nutné uplatnit pravidlo de minimis.		
	<b>4/ Inovace organizace práce</b>	ano	- Rozvoj, zavádění a realizace systémů dalšího vzdělávání ve firmách a oborech - pravidla pro vzdělávání
		ano	- Školení zaměstnavatelů – pravidlo de minimis
		ne	- Ostatní činnosti
	<b>5/ Efektivní veřejná správa města</b>	ne	
<b>2/ Podpora vstupu na trh práce</b>	<b>1/ Začleňování znevýhodněných osob</b>	ne	
	Komentář: Pokud podpora v této oblasti jde individuálním příjemcům (např. nezaměstnaným), nejedná se o veřejnou podporu. Riziko veřejné podpory hrozí v případě podpory poskytovatelům některých sociálních služeb, pokud jejich aktivity mohou být kvalifikovány jako ekonomické činnosti (nutné posoudit individuálně).		



	<b>2/ Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob</b>	hrozí riziko  ?	- Podpora dalšího vzdělávání pracovníků v sociálních službách – pravidla pro vzdělávání  - Podpora organizací související s transformací sociálních služeb – není zřejmé jaké aktivity budou podporovány
Komentář: Pokud půjde o financování sociálních služeb v úzkém slova smyslu, o veřejnou podporu se nejedná. Pokud je nutné poskytování těchto služeb označit za ekonomické (možnost jejich poskytování tržně), je nutné aplikovat pravidla pro veřejnou podporu.			
	<b>3/ Spolupráce se zaměstnavateli</b>	ne	Poskytování poradenství při zaměstnávání znevýhodněných skupin
Komentář: Přestože se jedná o poskytování poradenství zaměstnavatelům, zdá se, že příjemcem podpory (výhody) jsou v konečné fázi znevýhodnění pracovníci, a proto se o veřejnou podporu dle zpracovatele nejedná.			
		hrozí riziko	Podpora pracovního prostředí vstřícného k rodinám (aktivity umožňující návrat na trh práce rodičům pečujícím o děti); specifická opatření pro podporu rovných šancí pro ženy a muže na trhu práce – ?
Komentář: Není přesně zřejmé, které aktivity (jaké náklady) budou financovány v této oblasti podpory – není proto možné ustanovit relevantní pravidla. Obecně je nutné rozlišit činnosti sociálního charakteru a ekonomické činnosti, jako je např. hlídání dětí, kdy veřejná podpora hrozí.			
		ne	Ostatní činnosti
	<b>4/ Podpora rozvoje sociální ekonomiky</b>	ano	pravidla pro MSP, vnitrostátní regionální podporu nebo de minimis
	<b>5/ Globální grant</b>	hrozí riziko	viz komentář k 2.2. (i NNO mohou být označeny za podniky pokud vykonávají ekonomické činnosti)
<b>3/ Modernizace počátečního vzdělávání</b>	<b>1/ Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ</b>	ne	Rozvoj a inovace vzdělávacích programů na SŠ a VOŠ a ostatní

	Komentář: Pokud se jedná o podporu základního vyučování v rámci vnitrostátního vzdělávacího systému, nejedná se o veřejnou podporu a to i za předpokladu, že příjemcem podpory jsou soukromé školy (pokud působí na základě souhlasu státu) – viz rozhodnutí Komise NN54/2006 – « Vysoká škola logistiky v Přerově ».		
	hrozí riziko	Podpora odpoledních vzdělávacích programů na školách s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí; Rozvíjení distančních a kombinovaných forem studia;	
	Komentář: Financování těchto aktivit může naplňovat definici veřejné podpory, pokud se jedná např. o odpolední kurzy za úplatu (lze považovat za ekonomickou činnost), ať už jsou poskytovány soukromými nebo veřejnými školami. S ohledem na skutečnost, že se jedná o subjekty situované v Praze (přítomnost zahraničních studentů apod.), je i podmínka přeshraničního dopadu je pravděpodobně naplněna.		
	<b>2/ Další vzdělávání pedagogických pracovníků ..</b>	ne	
	<b>3/ Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ</b>	ne	
	Komentář: Pokud podpora půjde na rozvoj vyučování v rámci vnitrostátního vzdělávacího systému, není možné ji kvalifikovat jako veřejnou podporu. Riziko veřejné podpory by hrozilo pokud by podpora byla poskytována na vzdělávání poskytovaném za účelem hospodářského zisku. Otázkou je, zda např. podpora distančních a kombinovaných forem studia tuto charakteristiku naplňuje.		
		ne	Rozvoj spolupráce s podniky – (pokud splněny podmínky bodu 3.1.1. a 3.2. Rámce společenství pro VaV )
	<b>4/ Podpora žáků a studentů ..</b>	ne	
<b>4/ Technická pomoc</b>	<b>1/ Podpora řízení programu</b>	ne	
	<b>2/ Doplnkové činnosti související s realizací programu</b>	ne	

Řadu navrhovaných oblastí podpory nelze posoudit definitivně, protože není k dispozici implementační dokument k OP PA. V samotném OP je věnován veřejné podpoře bod 4.6. , který zmiňuje související pravidla pro veřejnou podporu. Z OP PA vyplývá, že příslušný řídicí orgán si je problematiky veřejné podpory, tedy blokových výjimek, povinnosti notifikace atd., vědom.

Praha – Konkurenceschopnost			
Prioritní osa	Oblasti podpory	Zakládá VP ano/ne	Relevantní pravidla (teoreticky uplatnitelné)
1/ Dostupnost a prostředí	1/ <i>Podpora ekologicky příznivé povrchové veřejné dopravy</i>	ne	Rozvoj sítě tramvají
	Komentář: Výstavba veřejné infrastruktury nepřestavuje obvykle veřejnou podporu pokud je přístup k využívání této infrastruktury volně otevřen. Riziko veřejné podpory hrozí pouze u příjemce podpory (předpokládá se správce této infrastruktury?), který vykonává ekonomické aktivity (ano?) - zpracovatel nemá dostatečné informace, aby přítomnost veřejné podpory posoudil. Z pohledu veřejné podpory se buď jedná o podporu na koordinaci dopravy nebo, je-li příjemce podpory (správce sítě) i uživatelem podpory, je možné uplatnit nařízení Komise 1107/70, případně čl. 87-3c).		
		?	- Zlepšování přestupních vazeb v systému veřejné dopravy (včetně vazeb na příměstskou železnici) – není zřejmé o jaké náklady a jaké příjemce se jedná
		ne	- Zajištěním preference tramvají (někde i autobusů) v uličním provozu
		ano	- Obnova vozového parku především tramvají, ale také autobusů – 87 –3c), případně pravidla pro ochranu životního prostředí (viz níže)
		ano	- Záchytná parkoviště P+R – jedná se o podporu na koordinaci dopravy tj. aplikace nařízení 1107/70/EHS
		ne	- Informační systémy pro cestující a projekty zvyšující a bezpečnost provozu veřejné dopravy
	2/ <i>Zlepšení dostupnosti sítě TEN-T</i>	ne	

	<b>3/ Rozvoj a dostupnost ICT služeb</b>	ano	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Podpora rozvoje kapacitních přípojek do menších firem (provozní podpora) – pravidla de minimis</li> <li>- Podnikání MSP v oblasti služeb ICT a aplikací – (pokud počáteční investice) – pravidla pro MSP; v případě „venture kapitálových společností“ nebo záručních fondů (pokud nejsou MSP) – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu</li> </ul>
	<b>4/ Revitalizace území a ploch</b>	hrozí riziko	Pravidla pro vnitrostátní regionální podporu, pravidla pro ochranu životního prostředí
Komentář: Nemí jasný, zda se jedná o pozemky ve vlastnictví obce nebo jiných subjektů, a také není jasné, jaké bude jejich další využití. V případě využití území pro komerční účely by se mohlo jednat o veřejnou podporu.			
		ano  ne  hrozí riziko	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Odstranění starých ekologických zátěží - pokud příjemcem podnik, který není odpovědnou osoba – pravidla pro ochranu životního prostředí</li> <li>- Veřejná prostranství</li> <li>- Historicky cenné objekty a areály (veřejná podpora možná v závislosti na využití takovýchto areálů) – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu</li> </ul>
	<b>5/ Prevence a řešení přírodních nebo tech. rizik</b>	hrozí riziko Ne	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vodovodní a kanalizační sítě, ČOV – pravidla pro služby ve veřejném zájmu</li> <li>- Ostatní opatření</li> </ul>
	<b>6/ Úsporné a udržitelné využívání energií a přírodních zdrojů</b>	ano    ano	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Energetické úspory, využití obnovitelných zdrojů, nakládání s odpady a jejich druhotné využití – pokud příjemci podniky – pravidla pro ochranu životního prostředí</li> <li>- Podpora alternativního pohonu u vybraných vozů městské veřejné dopravy a jiných vozidel sloužících pro obsluhu a údržbu města - pravidla pro ochranu životního prostředí</li> </ul>

<b>2/ Inovace a podnikání</b>	<b>1/ Rozvoj inovačního prostředí</b>	ano	- Vědecké parky, inkubátory, inovační centra, centra excelence – pravidla pro vnitrostátní regionální podporu, podpora de minimis (v případě provozní podpory)  - Poradenská a informační centra pro inovace a transfer technologií – není zřejmý typ podpory ani příjemci podpory  - Vytváření partnerských vazeb – pravidla pro VaV
	Komentář: V případě této podpory hrozí především nepřímá podpora podnikům. Není známo, jakým způsobem bude podnikatelská sféra do těchto projektů začleněna ani jaké konkrétní způsobilé výdaje budou hrazeny. Je nutné posoudit individuálně, zda takovou spoluprací dojde ke zvýhodnění dotčených podniků (v případě, že jsou naplněny podmínky bodu 3.2. Rámce společenství pro vědu, výzkum a inovace lze existenci veřejné podpory vyloučit).		
		hrozí riziko	- Podpora výzkumu a vývoje směřujícího k praktickým aplikacím – pravidla pro VaV
		hrozí riziko	- Podpora dodavatelského výzkumu pro malé a střední podniky – pravidla pro VaV pro MSP
	Komentář: Implementační dokument neumožňuje ustanovit s přesností aplikovatelná relevantní pravidla veřejné podpory, protože daný dokument nepopisuje dostatečně podporované aktivity a nejsou známy způsobilé výdaje. V kategoriích pomoci k této oblasti podpory se hovoří např. i o rozvoji lidských zdrojů v oblasti výzkumu a inovací (v rámci jaké aktivity to bude financováno není zřejmé).		
	<b>2/ Podpora příznivého podnikatelského prostředí</b>	ano	S ohledem na rozličnost projektů a situací – viz komentář níže není možné s přesností vymežit
<b>3/ Technická pomoc</b>		ne	

Problematika veřejné podpory není v tomto operačním programu dostatečně řešena. V rámci jednotlivých oblastí podpory jsou financované aktivity vymezeny neurčitě a jejich seznam není ucelený. Každá oblast zahrnuje velmi širokou škálu podporovaných aktivit, aniž by byly dány podrobné informace a hlavně definovány uznatelné náklady. Stanovit relevantní pravidla veřejné podpory je za těchto

okolností v některých případech nemožné a zavádějící. Velmi ilustrativní v tomto ohledu je oblast podpory 2.2., ze které lze teoreticky financovat vše a dle typu aktivity je možné uplatnit téměř všechna pravidla pro veřejnou podporu (snad jen s vyloučením pravidel pro ochranu životního prostředí) :

## 2.2 – «Podpora příznivého podnikatelského prostředí »

Z dané oblasti podpory je možné financovat :

- transfer výsledků výzkumu a vývoje do praxe,
- rozvoj inovačních schopností existujících podniků,
- podpora zakládání technologicky orientovaných firem,
- zlepšování podnikatelské infrastruktury,
- využití hmotné základny města (?),
- efektivnější využití podmínek pro cestovní ruch,
- zvyšování kvality vzdělávacích procesů v přímé vazbě na znalostní ekonomiku a řešení problémů zaměstnávání některých skupin obyvatel města,
- spolupráce firem, městské správy, podnikatelských sdružení, neziskového sektoru, výzkumných a dalších institucí,
- finanční nástroje (rizikový kapitál, zvýhodněné úvěry aj.),
- vznik a zlepšení služeb pro podnikání, aplikace cílených forem poradenství, vzdělávání a marketingu.